

**Hiiumaa**  
**transpordi- ja tehnikaajaloo**  
**lähiperioodi pärimus.**  
**Tehnikaspordi ajalugu Hiiumaal.**  
**Artikleid ajalehtedest**  
**1966-2001**

Töö tellija MTÜ VTS Kepsud Kotis



MTÜ Ajaloolised Võtted  
2010-2013

## AUTO-MOTOKLUBIS

Möödunud aasta novembrikuus moodustati Hiiumaa rajoonis automotoklubi. Klubi koosseisus on juba 65 liiget ja uusi tehnikahuvilisi võetakse alati vastu. Selleks et astuda klubi liikmeks, tuleb tasuda sisseastumismaks 1 rubla ja liikmeks 3 rubla aastas.

Klubi peamine ülesanne on motospordi arendamine, paadi-, auto- ja mootorrattajuhtide (amatöörid) ettevalmistamine.

Kuni käesoleva ajani võeti individuaalauto- ja mootorratta juhilubade taotlejailt eksameid vastu ka neilt, kes olid õppinud iseseisvalt. Olukord näitas aga, et paljud ei õppinud selgeks liidluseeskirju ja tundsid halvasti mootorsõidukeid, mille tagajärjeks oli sagedane tagasipöördumine ilma juhiloata. Selline poolik ettevalmistus on olnud üheks liiklusõnnetuste tekkimise põhjustajaks. Et anda auto- ja mootorrattaomanikele, kes soovivad

omandada juhiluba, küllaldaselt teadmisi, hakkab Hiiumaa rajooni automotoklubi korraldama kursusi. Esimene selline kursus alustab tööd veebruarikuu teisel poolel Kärdlas motoklubi ruumides. Töötatakse õhtuti, kaks korda nädalas. Kursus kestab 3 kuud. Vastu võetakse 30 inimest. Järgmine kursus alustab tööd augustis või septembris. Õppemaks on amatöörautojuhi loa taotlejail 50 rubla ja mootorratturiks õppijail 30 rubla. Iga osavõtja peab enne läbi käima arstlikust komisjonist ja esitama tõendi tervisliku seisukorra kohta koos päevapildiga.

Kodanikel, kes soovivad kursustest osa võtta, tuleb anda avaldus motoklubi esimehele sm. Lepale hiljemalt 10. veebruariks.

S. TARKMEES,  
Hiiumaa rajooni riiklik  
autoinspektor

## *Esimesed proovisõidud on tehtud*



le valmistamisel kasutas meistri-mees vanu kombaini hammasrat-  
taid ja kette. U-kujuliste teraslatti-  
dega varustatud kummilint on  
hammasrataste ja ketiga ühenda-  
tud IŽ-tüüpi mootorratta motori-  
ga. Kelgu külgedel on paksust  
plekist laiendused, mis jalastena  
hoiavad sõiduriista liiga sügavale  
lumme vajumast ja on ka ühtlasi  
sõitjale jalatugedeks. Raam on  
torudest kokku keevitatud. Kütuse-  
mahutiks on kasutatud kahte 125-  
kuupsentimeetrilise mootorratta  
paaki, mis asetsevad raami esi-  
osal. Kelgu juhtimiseks on kaks  
vedrustatud juhtjalast, mis ühen-  
dati paralleelvarrastega tavalise  
mootorratta roolimehhanismiga.

Roomikkelguga on esimesed  
proovisõidud tehtud. Tulemused on  
head. Sõiduk arendab 30—40-kilo-  
meetrilist tunni kiirust ja sellega  
võib ületada väiksemaid lumehan-  
gi.

Nagu Valter Sein ütleb, on kel-  
gu ehitamine lihtne ja sellega tu-  
leb toime iga kolhoosi meistri-mees.  
Mahakantud masinaosi, mida ma-  
terjalina kasutada, aga on igas  
majandis. Edukalt võiksid sellist  
mootorkelku kasutada kalurid tal-  
visel jääalusel kalapüügil.

Keevitajat Valter Seina tuntakse  
koondise «Eesti Põllumajandusteh-  
nika» Hiiumaa osakonnas ettevõt-  
liku ratsionaliseerijana. Tema loov  
mõte on maaparandusmasinate  
täiendamisel palju kasu toonud.

Vabal ajal nuputab ta mõnegi  
uue asja kallal. Alles hiljuti sai  
valmis mootoriga roomikkelk. Sel-

M. LAHEVEER

A. SEPP

## Teile, autojuhid!

Käesoleva aasta 9. mail korraldab Hiiumaa Tehniliste Spordialade Klubi võidupüha tähistamiseks võistlused autode kahevõistluses.

Võistlustel, mis peetakse nimetatud kuupäeval Kärddlas, on seatud eesmärgiks välja selgitada rajooni parimad autosportlased vigurja ökonoomsussõidus.

Allpool avaldame võistlusjuhendi, millega palume tutvuda kõigil majandeil, kes omavad autosid ja ühtlasi palume neil ka tagada kollektiivi esindajate osavõtt sellest huvitavast ja materiaalselt vähenõudvast üritusest.

**Aeg ja koht.** Võistlused on Kärddlas 9. mail algusega kell 10. Kogunemine Võidu väljakul kell 9.30.

**Osavõtt.** Osa võivad võtta kõik automajandid piiramatu arvu võistkondadega. Võistkonna suurus 2 võistlejat. Võistlemise lubatakse ainult eelnevalt registreeritud võistkondi ja individuaalvõistlejaid.

**Programm.** Võistlused viiakse läbi autode kahevõistluses. Programm koosneb

- a) autode vigursõidust;
- b) autode ökonoomsussõidust.

**Võistlejad.** Iga võistleja on kohustatud esitama kohtunikekogule järgmised dokumendid:

- a) auto juhtimise õigsust tõendav tunnistus;
- b) ALMAVU või tehnilise spordiklubi liikmepilet.

**Tulemuste arvestamine.** Kahevõistluses määratakse võitja vigurja ökonoomsussõidus saavutatud punktide kogusumma liitmise teel.

**Autasustamine.** Parimat võistkonda autasustatakse autotrans-

pordibaasi nr. 15 rändkarika ja diplomiga. Individuaalselt saavad autasu mõlema sõidu kolm parimat ja kolmele paremale kahevõistluses antakse diplomid ja mälestusesemed. Peale selle autasustatakse automajandite poolt parimaid võistlejaid eriauhindadega.

**Masina mark.** Võisteldakse autodel GAZ-51. Iga võistkond stardib lähetava organisatsiooni poolt eraldatud masinal. Kõigil autodel peavad olema ökonoomsussõiduks 2-liitrilised kinnised anumad, mida on võimalik ühendada karburaatoriga.

**Registreerimine.** Võistlusest osavõtjail tuleb endast teatada hiljemalt 5. maiks 1966. a. kirjalikult järgmisel aadressil: Kärddla, Sadama tn. 11, A. Takis.

**Üldiselt.** Juhendis määratlemata küsimused lahendatakse võistluste kohtunikekogu poolt üleliidulise autode kahevõistluse juhendi alusel.

Võistluste pidulik lõpetamine on autotranspordibaasi nr. 15 punanurgas. Pärast võistluste lõpetamist korraldatakse liiklusalane viktoriin, millest võivad osa võtta kõik soovijad. Parimaid liikluseeskirjade tundjaid autasustatakse mälestusesemetega.

**A. TAKIS**

12. mail 1966. a.

**SPORT \* SPORT****Vigur- ja ökonoomsussõidus parim Agu Takis**

Võidupüha tähistamiseks korraldas Hiiumaa Tehniliste Spordialade Klubi Kärklas lahtised võistlused veoautodele GAZ-51 vigur- ja ökonoomsussõidus.

Vigursõidu küllaltki lihtsa, kuid see-eest reageerimiskiirust ja silmamõõtu nõudva trassi läbis parima koguaajaga ja saavutas esikoha Agu Takis (autobaasi I võistkond). Aega kulutas ta selleks 2.29 min. Teiseks jäi ajaga 2.46 võitja võistkonnakaaslane Heino Aru. Kolmanda koha omandanud Jaanus Virrojal oli küll parim sõiduaeg (2.01), kuid «patustamised» distantsil lisasid sellele 1 min. 10 sek. trahviaega ja see jättis mehe «pronksile».

Kärkla tänavatel valitud ökonoomsussõidu distantsi läbis kõige ratsionaalsema kütusekuluga jällegi Agu Takis, kes 600 g «toiduõliga» jõudis maha sõita täpselt 6 km. Teiseks jäänud A. Tärno jõudis ratastele «kerida» 200 m vähem. Kolmas mees oli siingi J. Virroja. Tema poolt läbitud distants oli 5,7 km.

Kompleksvõistluses olid individuaalselt parimad A. Takis, H. Aru ja J. Virroja.

Võistkonnavõidu sai autobaasi I võistkond.

Kahjuks jäid aga hästi organiseeritud võistlused osavõtuvaeseks. Hämmastama panev on nende majandite ja asutuste-ettevõtete, kes omavad masinapargi, jahe suhtumine korraldatusse. Vaevalt usutav, et autotransporti omavates majandites ei leidunud asjahuvilisi.

\* \* \*

\* \* \*

Õhtupoolikul rajooni kultuurimajas korraldatud liiklusalasest viktoriinist võttis osa 14 inimest. Parimaks liiklusmääruste tundjaks osutus siin «Hiiu Kaluri» laevastikukapten Bernhard Mikk, kes 28 võimalikust punktist kogus 25. Kalju Teemetsa (kooperatiiv) teadmisi hinnatj kahe punkti võrra vähem. Paope algkooli õpetaja Eha Koit kogus 22 punkti.

Üllatav oli kutseliste autojuhtide vähene liiklusmääruste tundmine. Viimastest ei saanud keegi isegi 50-protsendilist tulemust.

Lõpuks autasustati võistluste ja viktooriini võitjaid.

**P. PESA**

**Hiiumaa Rajooni Tööraha  
Saadikute Nõukogu Täitev-  
komitee**

**KORRALDUS**

22. juunil 1966. a. Kärddlas

**Kartautode võistlustest  
Kärddla linnas**

1. Võistlus läbi viia Kärddla lin-  
nas Komsomoli väljakul 25. juunil.

2. Sulgeda liiklus nimetatud päe-  
val kella 16.30-st kuni kella 21.00-ni  
järgmistel Kärddla linna tänavatel:

a) Vabaduse tänav Võidu täna-  
valt kuni Komsomoli väljakuni;

b) Sadama tänav alates auto-  
baasist nr. 15 kuni 100 m Sada-  
ma—Posti tänava ristist kaubabaa-  
side poole. Sõit kaubabaasi toi-  
mub Võidu väljakult Jaan Tombi  
tänavat mööda;

c) Supelrannast Komsomoli  
väljakule;

d) Posti tänav sidosõlme juu-  
rest kuni Sadama tänavani.

3. Hiiumaa Rajooni TSN TK  
Miihitsaosakonnal kindlustada võist-  
luste ajaks liikluse julgeolek.

4. Hiiumaa Rajoonihaiglal taga-  
da võistluste kohal meditsiiniline  
esmaabi.

5. Võistluste läbiviimise ajaks,  
s. o. kella 16.30-st kuni kella 21.00,  
katkestada bensiinjaama töö.

6. Hiiumaa Rajooni VTÜ-1 tuua  
võistluskohale keemilised tulekustu-  
tajad ja korraldada valve.

**E. MÄNNING,**  
**Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee**  
**esimehe asetäitja**

## Kärdlas võistlevad kartautod

Laupäeval, algusega kell 18.00 avatakse Kärdlas Komsomoli väljakul kartautode võistlused. Seega siis esmakordne sellelaadne üritus Hiiumaal!

Võistlevad esindajad Tallinna Ekskavaatoritehasest ja Haapsalu ehituskolonnist, kokku umbes 20 võistlejat. Esindatud on kaks ma-

sinaklassi — 125- ja 175-kuupsentimeetrilised pisiautod. Võistlusmaa pikkuseks on 15 ringi ümber Komsomoli väljaku.

Võistlusi saab jälgida Komsomoli väljaku teedel, kuhu pääseb enne sõitude algust ja vaheaegadel.

Läheme kindlasti vaatama!

23. juuni 1966 Nõukogude Hiiumaa nr 74 lk 4

## Kärdlas kihutasid kartautod

Komsomoli väljaku rohelusse upunud risküliku laupäevaõhtust vaikust häiris ebatavaline elevus ja mootorite mürin. Väljakut ümbritsevatele umbes poole kilomeetri pikkusele asfaltlindile olid tulnud kiirust ja sõiduoskust mõõtma mikroautod Tallinnast ja Haapsalust. Said teoks saare spordiajaloo esmakordsed võistlused kartautodele, mille organiseerijaks ja läbiviijaks oli ALMAVU kohalik tehniliste spordialade klubi.

Avadefileele rivistus 14 autosportlast Tallinna Ekskavaatoritehasest motoklubist, Tallinna Pioneeride Palee Noorte Auto-Motoklubist ja Haapsalu Mehhaniseeritud Ehituskolonnist. Võistlejatest peab eelkõige märkima tänavust Nõukogudemaa tšempioni ja vabariigi meistrit jäärajasõidus O. Kukke (masin nr. 30), kelle meisterlikku sõitu Kärdla spordisõbrad nägid treeningringidel. Kahjuks ei jõudnud aga võistleja starti, sest ootamatu rike mootoris jättis nimeka kihutaja pealtvaatajaks.

Tuntud meistritest tegid aga 175-kuupsentimeetrilise silindrimahuga masinaklassis kaasa tänavu veebruaris Kurskis toimunud NSV Liidu meistrivõistlustel jäärajasõidus meie vabariigile hõbemedalid kindlustanud võistkonna liikmed E. Viidakas (28) ja T. Pappel (29). Viimane on ka 1965. a. vabariigi meistrivõistluste hõbemedali omanik ja kuulub «Kalevi» koondvõistkonda. 50-kuupsentimeetri masinaklassi võitja 17-aastane Tallinna Pioneeride Palee kasvandik Karl

Astašov (13) on arvatud aga vabariigi koondisse.

Võistlejate ridades oli ainukese hiidlasena Tallinna Ekskavaatoritehasest nimel 125-kuupsentimeetrilisel esinenud A. Sinijärv (55).

Esimestena veeresid stardijoonele kõige väiksema — 50-kuupsentimeetrilise mahuga mikroautod, mida juhtisid 16-aastane Enn Tiivel (10), 15-aastane Urmas Viikmaa (14) ja K. Astašov. Võistlusmaa pikkuseks oli 3x5 ringi.

Juba avaringist asus liidripositsioonile masin nr. 13, mida juhtis K. Astašov, ja võitiski suure edu maaga U. Viikmaa (14) ees. E. Tiivel (10) katkestas.

Ajal, kui «pisikestele» puhkust anti, tulid stardijoonele suuremad — 10 kartingut 175- ja 125-kuupsentimeetrilise silindrimahuga, mis startisid ühiselt. Distantis oli 4x10 ringi, millest arvesse läksid kolme parema sõidu tulemused.

Avaringilt tuli esimesena E. Viidakas («Ekskavaator») — masinal nr. 28. Kahel järgmisel ringil oli liidripositsioonil aga masin nr. 2, mida juhtis K. Leibor (Haapsalu). Neljandalt ringilt tulles surus E. Viidakas elektriijaama sirgel end uuesti K. Leibori kõrvale ja enne Võidu tänavaga lõigule väljumist mööduski viimasest. Viimendal ringil kindlustas nr. 28 oma liidripositsiooni veelgi. Seitsmendal ringil surus end teiseks K. Umal (Haapsalu) (13). K. Leibor (2) jäeti kolmandaks. Sellises järjestuses finišijoon ületatigi.

(Järg 4. lk.)

30. juuni 1966 Nõukogude Hiiumaa nr 77 lk 3

## Kärdlas kihutasid kartautod

(Algas 3. lk.)

Kohe stardist asus juhtpositsioonile K. Astašov (13) ja finišeeris pooleringilise edumaaga E. Tiiveli ees.

Kolme stardj kokkuvõttes oli parimaks K. Astašov 40 punktiga. Teiseks jäi E. Tiivel 38 ja kolmandaks U. Viikmaa 35 punktiga.

Punktide arvestuse süsteem paremusjärjestuse kindlaksmääramisel oli selline: I koht andis 20 punkti, II koht 18, III koht 17 punkti jne.

Kolmas sõit suurematele oli toimuist kahtlemata kõige huvitavam ja konkurentsitihedam. Kolm esimest ringi sõideti M. Mikone (31) juhtimisel, kelle kannul püsisid tihedalt E. Viidakas (28) ja R. Veerus (56). Neljandal ja viiendal ringil oli liidriks nr. 28, kuueandal ja seitsmendal aga uuesti nr. 31.

Kaheksandalt ringilt tuli taas esimesena E. Viidakas. Eelviimasel ringil korraks juhtima pääsenud M. Mikone jäi stardifiniši kohas raja siseäärele ja kasutades keskele jäänud masina nr. 56 «kattet», möödus E. Viidakas uuesti M. Mikosest.

Viimasel ringil suutis aga tublit sõitu teinud M. Mikone haarata juhtpositsiooni ja säilitada see finišijooneni.

Viimases, neljandas sõidus, oli pinge juba langenud. Esimesena ületas lõpujoone K. Leibor (2), kannul E. Viidakas (28). Kolmas oli R. Veerus (56). Eelmises stardis tublit sõitu teinud M. Mikone (31) jäi hoopis viiendaks.

Lõplik paremusjärjestus nelja stardi kokkuvõttes:

125 kuupsentimeetri masinaklassis sai esikoha R. Veerus («Ekskavaator»). Teine oli V. Hakman nr. 85-1 ja kolmas tema võistkonnakaaslane R. Tohver (nr. 83).

175 kuupsentimeetrilistel tuli võitjaks E. Viidakas. Teine koht kuulus M. Mikosele ja kolmas K. Leiborile.

ALMAVU Hiiumaa Rajoonikomitee Tehniliste Spordialade Klubi autasustas võitjaid mälestusesemete ja diplomitega.

\* \* \*

Toimunud võistlused olid Hiiumaal esmakordsed. Jäeb loota, et mikroautode kihutamist näevad hiidlased tulevikuski, sest kohalikul motoklubil on tõsine kavatsus hakata ehitama kartautosid ka kohapeal. Sel eesmärgil on ALMAVU Vabariiklikust Komiteest tellitud tööjoonised. Selle huvitava spordiala harrastamist ja kandepinna loomist tasuks kaaluda tehnilist baasi omavates rajooni ettevõtetes, eelkõige autobaasis, tehnika-koondise rajooniosakonnas, teedajaoskonnas jm.

Mootorisportdisõpradele teadmiseks veel niipalju, et 7.—8. augustil k.a. toimuvad Tallinnas meie maa meistrivõistlused kartautodele. Kuu aega hiljem peetakse samas matškohtumine NSV Liit—Itaalia, kus Nõukogudemaa spordiau kaitseb ka terve rida meie vabiriigi sportlasi.

S. MUTTIK



# Elustada ALMAVÜ tegevust

Ei saa öelda, et ALMAVÜ organisatsioon meie rajoonis ei oleks midagi teinud. On peetud mitmeid laskevõistlusi, esinetud väljaspool rajooni, ja mitte halvasti. Rohkem kui 3000 elanikku võttis osa tsiviilkaitse õppustest 19-tunnise programmi järgi. Edukat tööd on teinud tehniliste spordialade klubi, mis loodi alles mullu novembris. Ühiskondlikus korras ehitati Kärdlas lasketiir. 1965. a. valmistati ette 43 järgusportlast laskmises. Viimase poolteise aasta jooksul on ALMAVÜ kaudu vastava ettevalmistuse koos kvalifikatsioonitunnistusega saanud 68 III liigi autojuhti, 56 mootorratturit, 11 amatöörjuhti ja 7 autojuhti-eelkutsesialist. ALMAVÜ rajoonikomitee juurde moodustatud sektsioonidest on mõningat tööd teinud ainult laskesektsioon tänu aktivistidele Ervin Norganile ja Ahto Heilole.

See oligi kõik, mida ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee pleenumil sai head rääkida. Rohkem juttu oli sellest, mis on tegemata jäänud. Anti suundi edaspidiseks ja seati lähemaks tulevikuks mõningaid konkreetseid ülesandeid. Sellega pleenum oma ülesande täitis.

Nii aruandes rajoonikomitee tööst, mille esitas presiidiumi liige Erich Männik, sõnavõttudes kui ka vastuvõetud otsuses toonitati, et peamine puudus on olnud tegevuse soikumine alorganisatsioonide

des. Sõna võtnud seltsimehed A. Lõhmus, E. Maltsar jt. analüüsisid selle põhjusi. Peamine on see, et rajooni ALMAVÜ alorganisatsioonid ei suuda äärmiselt nõrga tehnilise baasi tõttu oma liikmeskonnale õieti mingit huvitavat tegevust pakkuda. Selle tõttu jäävad elanikud, eeskätt aga noored, sellest eemale.

Seepärast ongi kujunenud olukord, et paberite järgi on rajoonis arvel 1972 ALMAVÜ liiget, kuid paljud seltsimehed, kui teha nendega juttu, ütlevad, et kunagi nad astusid selle organisatsiooni liikmeiks, nüüd aga tegelikult ei ole. Et neil on õigus, tõendab vast kõige paremini see, et tänavau liikmemaksu tasunud ainult kooperatiivi alorganisatsioon. Õigus oli Putkaste sovhoosi partei-alorganisatsiooni sekretäriil sm. Lõhmusel, kui ta tõusis kõnepulki ja teatas, et alates 1962. aastast sovhoosis ALMAVÜ organisatsiooni praktiliselt ei eksisteeri.

Mitte ainuüksi sovhoosis, vaid ka Lenini-nimelise, Kassari, «Bolševiku», «Esimese Mai» kolhoosis ja veel mõnel pool mujal on alorganisatsioonid lagunened. Mõned asutuse juhatajad, nagu «Esimese Mai» kolhoosi esimees sm. Soop, «Bolševiku» kolhoosi esimees sm. Ellermäe ja ehitusjaoskonna juhataja sm. Maripuu, ei ole tõsiselt võtnud tsiviilkaitse õp-

pusi, mistõttu seal on osa õppeprogrammis ette nähtust tegemata. Ka partei- ja komsomolialorganisatsioonid on ALMAVÜ töö paljudes kohtades oma tähelepanust välja jättnud. Pleenumil sõna võttes kritiseeris sm. Abel tehnikakoondise partei-alorganisatsiooni sekretäri sm. Tammet, kes ei tulnud isegi asutuse ALMAVÜ organisatsiooni aruande-koosolekule, kuigi kutsuti.

Kriitika osaliseks sai pleenumil ka ALMAVÜ vabariiklik komitee, kes on korduvalt andnud lubadusi Hiiumaa organisatsiooni, eeskätt aga tehniliste spordialade klubi tehnilise baasi tugevdamiseks, kuid lubadustest senj kaugemale jõudnud ei ole.

Pleenum seadis ALMAVÜ rajoonikomitee ja alorganisatsioonide lähemateks ülesanneteks hakata arendama mootorisporti ja leida võimalusi kartautode ehitamiseks; rajada Kärdlasse tiir õhupüüsidest laskmiseks ja paat ekskursionide korraldamiseks saare rannikuvetes; läbi viia mootorrattaste ja autode vigursõite külanõukogude viisi jne. Esimene vigursõit on plaanis korraldada Hiiumaa Kalakombinaadis juulikuus. Sellega koos on vaja lahendada momendi peamine ülesanne — panna alorganisatsioonid tööle.

Väga vajaliku küsimuse — noorte ujuma õpetamise — tõstis pleenumil üles teedejaoskonna ülem sm. Hobustkoppel. Ühiskondliku kaadri abil püütakse ka selles asjas lahendust leida.

Arutati veel organisatsioonilisi küsimusi. Kuna Hiiumaale on antud vabastatud rajoonikomitee esimehe koht, kinnitas pleenum sellele kohale hiljuti Nõukogude armeest demobiliseeritud noormehe Kalju Abeli. E. SAAR

## Töö parandamiseks

Hiiumaa Kalakombinaadis oli ALMAVÜ algorganisatsiooni aruande- ja valimiskoosolek. Senise komitee töö tunnustati ebarahuldavaks. Valiti uus, mille esimeheks sai treial Tõnu Juul.

Koosolekul otsustati hakata ehitama kartinguid ja lasketiiru. Juulikuus tahetakse pidada võistlused mootorrataste vigursõidus ja laskmises.

Algorganisatsiooni lubasid kõigiti abistada kalakombinaadi direktor sm. Vakker ja partei-organisatsiooni sekretär sm. Karilo.

**K. ABEL**

9. juuli 1966 Nõukogude Hiiumaa nr 81 lk 1

## Motoklubi saab aastaseks Mootorrataste vigursõit

Peagi möödub aasta sellest, kui moodustati ALMAVU Hiiumaa Tehniliste Spordialade Klubi. Klubi on ette valmistanud 25 amatöörautojuhti ja 18 mootorratturit. Hiljuti alustas õppetööd järjekordne grupp mootorrattureid.

Halvem oli spordiürituste organiseerimine. Korraldati autode kahevõistlus. Esmakordselt Hiiumaa ajaloos peeti võistlus kartautodel, kus seekord esinesid veel ainult külalised.

Peamiseks põhjuseks, miks võistlusi ei olnud rohkem, oli materiaal-tehnilise baasi ja kohtunike puudumine. Kuna Hiiumaal ei ole ühtki motospordikohtunikku, ei olnud võimalik kinnitada ka autode kahevõistluses täidetud spordijärke.

Eelmisel nädalal jõudsid Hiiumaale ka ammu oodatud 6 krossiratast. Klubi nõukogu otsustas moodustada erialasektsiooni ja kinnistas mootorrattad 2—3-liikmelistele gruppidele. Pärast ratas- te korrastamist algavad ka esimesed treeningud. Samuti on ostate- tud klubile kaks kartautot, mis peaksid saabuma lähemal ajal.

Selleks et ka Hiiumaal oleks tulevikus võimalik täita spordijär- gu nõudeid, on klubil kavas korraldada spordikohtunike ettevalmistamise kursused.

Kindlasti leidub mootorispor- dihuvilisi, kes ei ole veel klubi liik- med. Asjahuvilistel pöörduda sm. Lepa poole Kärkla metskonda või sm. Takise poole autobaasi.

Pühapäeval, 2. oktoobril k. a. algusega kell 10 korraldab klubi lahtised võistlused mootorrataste

vigursõidus Sõpruse tänava spor- diväljakul. Need võistlused ei nõua masina spetsiaalset etteval- mistamist, vaid sõidumeisterlik- kust.

Võistluste eesmärgiks on popu- lariseerida mootorisporti kodura- joonis ja välja selgitada vigursõi- du parimad. Osa võivad võtta kõik mootorsõidukite omanikud, kellel on mootorratta juhtimise õigust tõendav dokument.

Vastavalt juhendile tuleb igal osavõtjal läbida distants kahel korral. Paremusjärjestuse selgitab võistlusraja läbimiseks kulunud koguaeg (summeeritakse esimese ja teise stardi ajad). Väiksem aeg annab kõrgema koha.

Võistlustest osavõtjad registree- ritakse kohapeal vahetult enne algust. Sõidetakse isiklikel moo- torratas- tel. Motoklubi liikmeil on võimalik kasutada ka klubi moo- torratas- t.

Kolme paremat võistlejat auta- sustab ALMAVU Hiiumaa Rajoo- nikomitee diplomi ja mälestusese- mega.

Niisiis, motohuvilised, tulgem osavust proovima!

**A. TAKIS**

## Viguritega võidusõit

Möödunud pühapäeval said tehniliste spordialade klubi korraldusel teoks vigursõiduvõistlused mootorratturitele.

Osavõtjad jaotati 2 masinaklassi; koos startisid mootorrattad silindrimahuga 250 ja 350 ning 125 ja 175 kuupsentimeetrit. Iga võistleja läbis 2 korda 2 ringi. Tuli läbida kurve, sõita «kaheksat», läbida värav ja lohk, sooritada hüpeid jne.

Raskematel masinatel demonstreeris parimat sõidumeisterlikkust Harry Porgand kalakombinaadist. Sealjuures läbis ta ringi kiireima ajaga 1.51 minutit ja saamata ühtegi karistussekundit. Koguaeg 3.56 min. andis kindla esikoha. Teiseks jäi Mati Eller autobaasist (4.07) ja kolmandaks sama kollektiivi esindaja Uno Leo.

Kergemal «võrridel» tegi «puhta töö» Avo Paulus (autobaas). Kui ringide läbimise kiiruselt kooperatiivi võistleja Heino Kutser teda küll ületas, siis sõidumeister-

likkuselt oli Paulus kaasvõistlejaist peajagu üle: ainult juhuslik eksimus — maa puudutamine jalaga otse stardijoone taga — andis minimaalsed 5 karistussekundit. Pauluse koguaeg oli 4.03 min. Teiseks jäi Vello Raidla metsamajandist 4.21-ga ja kolmandaks Heino Kutser 4.37-ga.

Esmakordselt istusid 5 meest n.-õ. ametlikult spetsiaalseile krossiratastele. Kuna võistlejad pole veel masinatega kohanenud, siis erilisi üllatusi ei tulnud. Paremini läbis raja Viktor Edasi (autobaas), järgnesid Mati Eller ja Vello Raidla.

Tahaks loota, et neist huvitavatest võistlustest võtaksid järgmisel korral osa kõigi kollektiivide esindajad. Vilunud mootorrattureid on ju igas suuremas ettevõttes ja majandis. Masina erilist kohandamist nendeks võistlusteks vaja ei ole, suuri kiirusi ei nõuta, oluline on ainult sõiduoskus.

K. HAAB

10. oktoober 1966 Nõukogude Hiiumaa nr 119 lk 4

## Spordiliidu uus sektsioon

ALMAVU Auto-Motoklubi on teutsenud rajoonis juba terve aasta. Klubi elujõulisuse tunnistajaks on üha kasvav mootorisportihuviliste hulk Kärddlas ja kogu rajoonis. Tublisti aitab sellele kaasa pidevalt täienev masinapark ja tugevnev materiaalne baas.

Mootorisporti kandepinna laiendamiseks rajoonis ja kõigi asjahuviliste rakendamiseks otsustas motoklubi nõukogu asutada SOL Hiiumaa Rajooninõukogu juurde auto-motosektsiooni. Organiseeriv

koosolek uue sektsiooni moodustamiseks toimub homme, 11. novembril k. a. algusega kell 17.00 autobaasi punanurgas.

Kõigil asjahuvilistel, ka neil, kes ei ole veel motoklubi liikmed, palutakse nimetatud ajal tulla autobaasi puhkeruumi.

ALMAVU Hiiumaa Rajoonikomitee

10. november 1966 Nõukogude Hiiumaa nr 133 lk 4

## Võitsid Hiiumaa autojuhid

Teatavasti on Eesti Televisioonis käimas praegu liiklusviktoriini «Stopp». Telekaamerate ees kohtuvad võistkonnad vabariigi rajoonidest ja linnadest. Pühapäeva õhtul lõppes viktoriini esimene ring, mis selgitas lõplikult edasipääsejad veerandfinaali. Kohtusid Põlva — Sillamäe ja Hiiumaa — Narva. Esimesest paarist pääses võiduga 4:2 veerandfinaali Põlva.

Meie võistkonna koosseisu kuulusid Endel Sülla, Elmar Lepp, Ago Takis, Paul Mikk ja Edvin Randmaa.

Milles peab instruktor olema veendunud, kui läheb õpilasega õppesõidule?

Selline oli viktoriini esimene küsimus. Vastused anti ebatäpsed ja kumbki võistkond punkti ei saanud. Ka teisele küsimusele vastati valesti ning seis oli endiselt 0:0.

Sõiduauto kummide läbijooksu-garantiid teadsid narvalased täpseni. Õige 24 000 km asemel pakkusid meie mehed 26 000. Narvalased asusid juhtima 1:0. Võistluspinge kasvas, sest tempo oli väga tugev.

Teeviitade ülesseadmist puudutavale küsimusele vastasid mõlemad pooled õigesti. Seis 1:2 meie kahjuks. Viendas «pähklis» leidsid hiidlased etteseatud tänavapildis vead üles paremini ja skoor oli viigiline 2:2.

Kumb on Tallinnast maanteed mööda kaugemal, kas Kärkla või Narva?

Narvalased ajasid vastuse segi ja hiidlased asusid juhtima 3:2. Seitsmendale küsimusele — milliste ratta- ja kummivigastustega keelatakse väljasõit — vastasid mõlemad pooled hästi. Seis 4:3. Järgmisena esitatud skeemile vastust andes said jälle mõlemad pooled punkti juurde.

Uheksanda ja viimase küsimuse vastus jäi nii hiidlastel kui ka narvalastel poolikuks. Ei osatud täpselt öelda, milline karistus võidakse määrata autojuhile, kes jättis masina seisma nii, et see ise liikuma hakkas.

Võiduga 5:4 jõudis meie võistkond veerandfinaali, kus lähemal ajal kohtutakse Pärnu autojuhtidega.

**V. LAHE**

# ALMAVÜ VI rajoonikonverents

**MÖÖDUNUD REEDEL OLI KÄRDLAS ALMAVÜ HIIUMAA RAJONIORGANISATSIOONI VI KONVERENTS. ARUANDE SELLE MASSIORGANISATSIOONI TÖÖST ESITAS RAJONIKOMITEE ESIMEHE KOHUSTETAITJA K. ABEL.**

Aruandja märkis, et Hiiumaal on loodud 35 ALMAVÜ algorganisatsioonide 1385 liikmega. Vaatluse all oleval perioodil on rajoonorganisatsioonide tegevuse põhisuundadeks olnud ühingu liikmete kasvatamine nõukogude patriotismi ja kodumaa kaitsmiseks valmisoleku vaimus, sõjaliste teadmiste, nõukogude rahva ja tema relvastatud jõudude kangelaslike traditsioonide propageerimine; noorte süstemaatiline ettevalmistamine sõjaväeteenistuseks ja sõjalis-rakenduslikku tähtsust omava tehnilise kaadri ettevalmistamine rahvamajanduse jaoks. Ühingu tegevuse põhisuundade ellurakendamiseks on kasutatud partei-, komsomoli- ja ametiühinguorganisatsioonide, samuti ühingu «Teadus» abi. Koolides on organiseeritud kohtumisi vanade kommunistidega, korraldatud matku nõukogude sõjameeste ennastalgava võitlusega seotud paikadesse.

Sõjalis-patriootilise kasvatustöö alane näitlik agitatsioon on välja pandud Heltermaa sadamas, Kasari ja Lenini-nimelises kolhoosis.

Tänavu organiseeriti Kärdlas kutsealuste ajateenistuseks ettevalmistamine, kus noored õpivad raadiotehnika eriala ja sooritavad sporditehnilise kompleksi «Valmis kodumaa kaitseks» normatiivid. Loengute ja õppuste pidamiseks on kohale kutsutud külalisi sõjaväeosadest, abi andsid ühingu «Teadus» lektorid ja lennujaama spetsialistid. Mõningat tööd kutsealustega tehakse ka tarbijate kooperatiivis, kalakombinaadis ja autobaasis.

Viimase poolteise aasta jooksul on omandanud III liigi autojuhi kutsetunnistuse 68 inimest, amatöörautojuhi päberid 18 ja mootorratturi load 56 inimest.

Käesoleval aastal on ühingu korraldanud autode ja mootorrattaste võistlused ökonoomsus- ja vigursõidus ning kartautode demonstratsioonvõistlused. Laskesportlased on korraldanud 8 võistlust, millest võttis osa 85 inimest. Kahiüks oli aga ürituste sportlik külg madal nii massilisuse kui spordimeisterlikkuse poolest. Nimetatud spordialadel ei jõudnud ükski startija järgunormide täitmiseni. Põhjuseks on kesine materiaaltehniline baas ja nõrk organiseerimine.

Ühingu sportlikus tegevuses on seatud perspektiivi karikavõistluste korraldamine laskmises koolinoortele, võistlused laskesuusatamises, ALMAVÜ algorganisatsioonide vaheliste laskevõistluste korraldami-

ne ja normatiivide «Noor laskur» ja «Täpne laskur» täitmine õhupüssist. Traditsiooniks tahetakse muuta võistlused vigursõidus, samuti kartautode võistlused ja motokross.

Aruandja leidis, et ühingu paljudes organisatsioonides on tegevus soorunud, mida on põhjustanud nõrk algorganisatsioonisisene töö. Kohapeal ei arutata ühingu ette seatud ülesandeid. Kommunistlike noorte osa ALMAVÜ töös on tagasihoidlik.

Oma ülesannete kõrgusel ei ole seisnud rajoonikomitee. Algorganisatsioonidele on vähe osutatud praktilist abi.

\* \* \*

Konverentsile esitatud aruanne oli pealiskaudne ja paljasõnaline ega andnud delegaatidele ülevaadet kitsaskohtadest, mis takistavad ALMAVÜ tööd rajoonis. Puudus asjalik analüüs tehtust ja tegematajätmistest (esitatud statistiline loetelu ei peegeldanud olukorra sisulist külge), algorganisatsioonide tegevusest, nende perspektiividest.

Täielikult mindi mööda rajoonikomitee tegevusest aruandeperioodil. Jäi mulje, et rajoonikomitee kui kogu ühingu tegevust koordineeriva ja abistava organi osa on olnud organisatsiooniliselt nõrgal järjel. Revisjonikomisjoni esimees L. Spassov loobus aruandest, sest tal polnud midagi rääkida. Komisjon eksisteeris ainult paberil.

Tegelikku olukorda ALMAVÜ rajooniorganisatsioonides aitasid avada asjalikud

## SÕNAVÖTUD,

milles täie teravusega toodi esile puudused ja organisatsioonilised takistused ühingu töös.

Rajooni TSN Täitevkomitee esimehe asetäitja E. MÄNNING viitas oma sõnavõtus ühingu vabariikliku komitee täitmata jäetud lubadusele rajoonile mootorpaadi muretsemisest. Lubadus anti aga juba enam kui aasta tagasi.

Sm. Männing seadis kahtluse alla kehtiva korra, mille kohaselt rajoonis korraldatavatest autojuhtide kursustest laekub kasum kantakse vabariikliku komitee tuludeesse. Oigem oleks jätta see summa ALMAVÜ rajoonikomitee käsutusse.

Sageli ei ole meil ka inventari kasutamine ratsionaalne. Nii ostis täitevkomitee algorganisatsioon täpsuspüssi, mis maksis 350 rubla, kuid seda kasutab peamiselt ainult üks inimene.

Tehniliste spordialade klubi esi-

mees E. LEPP kõneles klubi tegevusest. Praegu tegutsevad selles auto- ja mootorispori ning raadiotehnika seksioonid. Kärdla kultuurimajas korraldati liiklusviktoriini, organiseeriti õppus jalgrattureile.

Tänavu sai klubi ALMAVÜ vabariiklikult komiteelt 2 tänavasõidu- ja 5 vana krossisõiduratast. Viimastest on 3 jõudud siiski sõidukorda teha, kuid raskusi on asendamist vajavate osadega. Klubi sai ka kartauto, mille eeskujul on kavatsus kohapeal ehitada neid veel kolm. Abi pidi seejuures osutama koondise «Eesti Põllumajandustehnika» rajooniosakond, kuid asi ei tahä edeneda. Puudustuntakse ka mõningatest materjalidest.

Suurima murena tõi E. Lepp esile asjaolu, millel põgusalt peatus juba E. Männing. Klubi esimees on teinud arvestuse, et autokursustest saadav kasum on keskmiselt 1500 rubla, sest nii lektorid kui sõiduinstruktorid on kohapealised. Summa laekub aga ALMAVÜ Vabariikliku Motoklubi arvele, kes kursuste heaks pole midagi teinud. Kui nimetatud summa jätta rajooni, saaks klubis tööle rakendada koosseisulise töötaja ja raha jääks muugi vajaliku muretsemiseks.

Sm. ROGOV rõhutas ALMAVÜ algorganisatsioonide suurt tähtsust kutsealuste ettevalmistamisel kodanikukohuse täitmiseks Nõukogude arme ridades. Sõnavõtja pidas vajalikuks töö organiseerimise seksioonides.

On esinenud juhtumeid, kus väeosadest kutsutud lektoril pole olnud auditooriumi. Nähtavasti

## onverents

mees **E. LEPP** kõneles klubi tegevusest. Praegu tegutsevad selles auto- ja mootorisporti ning raadiotehnika seksioonid. Kärkla kultuurimajas korraldati liiklusviktoriin, organiseeriti õppus jalgrattureile.

Tänavu sai klubi ALMAVU vabariiklikult komiteelt 2 tänavasõidu- ja 5 vana krossisõiduratast. Viimastest on 3 jõudud siiski sõidukorda teha, kuid raskusi on asendamist vajavate osadega. Klubi sai ka kartauto, mille eeskujul on kavatsus kohapeal ehitada neid veel kolm. Abi pidi seejuures osutama koondise «Eesti Põllumajandustehnika» rajooniosakond, kuid asi ei taha edeneda. Puudust tuntakse ka mõningatest materjalidest.

Suurima murena tõi E. Lepp esile asjaolu, millel põgusalt peatus juba E. Männing. Klubi esimees on teinud arvestuse, et autokursustest saadav kasum on keskmiselt 1500 rubla, sest nii lektorid kui sõiduinstruktorid on kohapealsed. Summa laekub aga ALMAVU Vabariikliku Motoklubi arvele, kes kursuste heaks pole midagi teinud. Kui nimetatud summa jätta rajooni, saaks klubis tööle rakendada koosseisulise töötaja ja raha jääks muugi vajaliku muretsemiseks.

Sm. **ROGOV** rõhutas ALMAVU algorganisatsioonide suurt tähtsust kutsealuste ettevalmistamisel kodanikukohuse täitmiseks Nõukogude armee ridades. Sõnavõtja pidas vajalikuks töö organiseerimist seksioonides.

On esinenud juhtumeid, kus väeosadest kutsutud lektoril pole olnud auditooriumi. Nähtavasti

puudub vastav isik, kes seisaks hea ürituste õnnestumise eest.

Praktiliste õppuste läbiviimiseks on materiaalne baas vee nõrk. Puudus on väikekaliibrilistest püssidest, padrunitest.

ALMAVU vabariikliku komitee esindaja **V. RUMVOLD** tunnistas et ühingu juhtivad organid ei ole Hiiumaa rajooniorganisatsioonil osutanud märkimisväärset abi. Tegi ettepaneku luua rajooni baas- ehk näidisalgorganisatsioonid, kellelt teised saaksid käia kogemusi omandamas. Need oleksid siiski ka materiaalselt tugevad. Sõnavõttnu arvates ei ole mõte ALMAVU algorganisatsioonide 8-kl. koolides, kus on niigi paljuringe, õpilasi aga vähe. Samasulist tööd võiksid koolides edukalt teha ka pioneeri- ja komso-moliorganisatsioonid.

Sm. Rumvold toetas motoklubitaotlust jätta kursustest laekusumma rajooninõukogu käsutusse.

Sõna võtsid veel EKP Hiiumaajoonikomitee I sekretär **R. HIIS** **L. SAUER** ja **L. SPASSOV**.

Vastuvõetud otsuses seati tähtsused ühingu töö parandamiseks.

Kahtluse alla tuleb aga sead tehniliste spordialade spartakiaad läbiviimise reaalsus, samuti allveespordi viljelemise praktiline võimalus. Viimase asemel võiks rajoonikomitee mõelda rohkem masinilise ujumisoskuse õpetamisele.

\* \* \*

Konverents valis uue 17-liikmelise **RAJONINÕUKOGU**. Järgnenud pleenumil valiti uue rajooninõukogu esimeheks **K. ABEL** revisjonikomisjoni esimeheks **U. MERENDI**. Rajooninõukogu tööd hakkab juhtima 5-liikmeline presiidium.

Vabariikliku konverentsi delegaatideks valiti **K. ABEL** ja **E. LEPP**.

## Tähelepanu! Autoralli „HIU KEVAD“

Mõni aeg tagasi jõudsid rajooni automajandid kokkuleppele tähistada kevade saabumist traditsioonilise autoralliga, millest võivad osa võtta ka individuaalsõidukite valdajad. «Kadakavits» on lugejaile võlgu ralli võistlusjuhend. Et ka rajooni elanikkond saaks seda huvitavat ja sportlikku naudingut pakkuvat üritust paremini jälgida, avaldame siis nüüd juhendi ja ühtlasi palume abi ka lugejailt parimate väljaselgitamisel.

Igast efektsest ja kordaläinud manöövrist pori pritsimisel rajooni teedel palume sellest osasaajaid ja ka nägijaid teatada toimetuse telefonidel, mille numeratsioon on avaldatud meie lehe neljanda külje sabas.

Nüüd aga juhend:

1. Aeg: sulavete- ja poriperioodi lõpuni.

2. Koht: kõikidel Hiiumaa teedel, vaatamata nende klassifikatsioonile.

3. Tingimused: kõik kevadrallist osa võtvad mootorsõidukite juhid on kohustatud sulavete- ja poriperioodil tõstma märgatavalt liikumiskiirust, seda eriti Kärda Võidu väljaku ületamisel.

Muide — rataste alt paiskuv pritsmete vikerpaar pakub suurt esteetilist naudingut, millest ilmajäämine vaesustab meie kaasaegset liiklustunnetust.

Inimobjekti märgates on sõidukijuhid kohustatud sellest mööda kühutama kriitilises läheduses, et iga kahejalgne liiklusest osavõtja tunnetaks nii natuuri kui vaimuga saabuva kevade kordumatust.

Sõites kitsastel külatedel, samuti õpilaste kogunemiskohtade läheduses, on juhid kohustatud erilise tähelepanuga jälgima kooli minevaid ja koolist tulevaid aabitsajungreid, kes tavaliselt võtavad liiklusest osa grupiviisi. Kogemuslikult on teada, et kollektiivile sissendatav taju on märksa efektsam, kui seda teha igale indiviidile eraldi. Seda nii pedagoogiliselt kui materiaalselt.

4. Autasustamine: kõiki rallist osavõtjaid, eriti aga kõrgeid sportlike tulemusi, suurt sõidumeisterlikkust ja liiklusest osavõtivatele jalakäijatele eeskuju näidanud

sõidukijuhte premeeritakse rahatrahviga 1—10 rubla, juhilubade talongi augustamisega või juhilubade äravõtmisega. Ralli võitjate nimed avaldatakse rajoonilehes ja nendele saab osaks üldine tähelepanu.

5. Juhtimine: sportlik-esteeetiline kevadrallit juhivad kolleegium, kus on esindatud riiklik autoinspeksioon, ajalehe toimetus ja lai ühiskondlik arvamus rallirõõmudest osasaajate näol.

6. Muud: kõik siin määratlemata küsimused lahendab võistlust juhtiv kolleegium, samuti «Liiklusmäärustik» (Tallinn, 1966).

«Kadakavits» soovib kõigile osavõtjatele kõrgeid sportlike tulemusi ja loodab esimese reportaazi ralli käigust avaldada üsna peatselt.

Piip põhja, autojuhid!



## Motokrossilt Lodju metsas

Üle hulga aja kuuldus Kärđlas jälle võistlusmootorrataste müri-  
nat. ALMAVÜ motoklubi korral-  
das pühapäeva õhtul Lodju metsas  
motokrossi.

Võistlused meelitasid trassi äär-  
de mitusada pealtvaatajat. Kah-  
juks oli võistlejaid napilt. Mees-  
test startisid Avo Paulus, Otto  
Mägi, Ulo Parve ja Viktor Edasi,  
naistest Aili Pajur ja Anne Kibus-  
puu. Väljastpoolt Kärđlat polnud  
ühitegi osavõtjat.

Meestest saavutas Avo Paulus  
juba esimesel ringil kindla edu-  
maa. Esimesena ta 10 ringi ka lõ-

petas. Teisena finišeeris Otto Mä-  
gi. Ulo Parve oli sunnitud vahe-  
peal ratast korrastama ja tal jäi  
ettenähtud distants läbi sõitmata.  
Viktor Edasi katkestas.

Naiste tasavägine võistlus jõu-  
dis lõpule siis, kui Anne Kibuspuu  
jäi oma masinaga raja äärde.

Huvi motosporidi vastu on Kärđ-  
las suur, ka võimalused selle aren-  
damiseks avaramad kui kunagi  
varem. Sellepärast on õigus ooda-  
ta osavõturohkemaid võistlusi,  
sealjuures palju sagedamini.

K. SARAP

27. juuli 1967 Nõukogude Hiiumaa nr 87 lk 4

## Mootorratturite võistlused vigursõidus

24. septembril korraldatakse  
Kärđlas Sõpruse tänava ääres vi-  
gursõidu võistlused mootorratturi-  
tele. Trass on harjutamiseks ette  
valmistatud 22. septembrist alates.  
Võistlejaid registreeritakse koha-  
peal.

Vigursõit on levinud ja kõigile  
mootorratturitele kättesaadav  
spordiala. Võistlustest saavad isik-  
likel mootorratastel osa võtta kõik  
soovijad: mehed ja naised, vilu-  
nud ja algajad võistlejad. Nõutav  
on vaid mootorrattajuhi tunnistus,  
mis on välja antud autoinspektsioo-  
ni poolt.

Võistlustel saab täita III spordi-  
järgu ja noorte I spordijärgu nõu-  
deid. Starditakse ainult külakorvi-  
ta ratastel. Distantsi pikkuseks on  
201—221 m, millisele maale on pai-  
gutatud 10 takistust. Distants tuleb  
läbida 90 sekundiga. Iga osavõtja,  
kes saab kuni 10 karistuspunkti,  
omandab õiguse III järgule ja 3  
silma. 20 karistuspunkti annab 2  
ja 30 karistuspunkti 1 silma. Sil-  
mad jäävad kehtivaks aasta jook-  
sul. Mõne harjutuse täitmatajät-  
mine või trassi puudutamine jala-  
ga toob kaasa tulemuse kustutamise.

Võistluste jälgimine on tasuta.  
Ootame pealtvaatajate arvukat  
osavõttu.

K. ABEL

21. september 1967 Nõukogude Hiiumaa nr 111 lk 1

## Autosportlased võistlesid

Kärdlas peetud ALMAVU tehniliste spordialade klubi esivõistlustel saavutas autode sprindisõidus esikoha V. Edasi. Vigursõidus edestas konkurentte A. Takis. Kahe ala kokkuvõttes oli parimaks viimane. Samal õhtul oli autobaasi punanurgas liiklusalane viktoriin, mille võitis M. Eller R. Tartu ja V. Edasi ees.

**L. KABE**

14. november 1967 Nõukogude Hiiumaa nr 133 lk 4

## Mehhanisaatorid, võistlema!

Homme ja ülehomme kogunevad majandite traktoristid ja autojuhid Putkaste sovhoosi, et proovida jõudu ja osavust.

Homme algusega kell 11 on mehhanisaatorite mitmevõistlus. See koosneb neljast alast: sportlik osa (granaadi täpsusvise ja kuulitõuge), traktori tundmine, täpsusõit ja töötamine traktoriga.

12. septembril algusega kell 11 on samas autojuhtide mitmevõistlus. Autojuhtidel on samuti kavas

sportlik osa, 10 küsimust liiklusest ja vigursõit.

Osa võivad võtta kõik majandites töötavad traktoristid ja autojuhid. Soovitav, et autojuhid tuleksid võistlustele oma autoga. Siis saaks ka pealtvaatajaid kohapealt kaasa võtta.

Võitjaid autasustatakse vimplitega, samuti on ette nähtud rahalisi preemiaid ja diplomeid.

**E. RANDVÄLI**

10. september 1968 Nõukogude Hiiumaa nr 105 lk 4

# Põllumehed võistlesid

**PÖLLUMEESTE HULGAS HAKKAVAD JÄRJEST LAIEMALT JUURDUMA UUED SPORDITRADITSIOONID. KORD AASTAS TULLAKSE KOKKU JA PROOVITAKSE, KES ON RAJOONI KÕIGE KANGEM KÜNNIMEES, LÜPSJA,**

**TRAKTORIST, AUTOJUHT, AGRONOOM VÕI ZOOTEHNIK.**

**MÖÖDUNUD NÄDALAL VÕISTLESID PUTKASTE SOVHOOSIS HIIMUMAA MAJANDITE TRAKTORISTID JA AUTOJUHD, ET SELGITADA VÄLJA RAJOONI MEISTRID.**

## **KALJU TAMPÖLD — MEISTERTRAKTORIST**

Esimesel päeval olid võistlustules traktoristid. Nende rivi oli küll kaunis lühike — ainult kuus meest. Individuaalvõistlejana lisandus veel Putkaste sovhoosi peaaegronoom Arvo Kääramees. Osavõtjate vähesusele vaatamata oli enne algust tunda siiski võistluseelset pinget. Osa mehi proovis, kuidas kuul ja granaat käes istuvad. Kohtunikud askeldasid asjalikult ringi.

Paljud aga ootasid vilu tuule eest käsi taskutesse toppides võistluste algust.

Kui peakohtunik Heigo Krikk võistlejad kokku kutsus ja Endel Nigul võistlustingimusi tutvustas, muutus kohe elavamaks. Esialgne pinge langes. Seejärel tõmmati võistluste sekretäri Marje Vedleri käest loosinumbreid ja läks lahti.

Esimesena istus traktorile ja hakkas pulkadest seatud koridoris täpsussõitu tegema Aadu Kuuse Putkastest. Polnud sugugi lihtne tagurpidi sõita ja pööret teha kitsas koridoris, seejuures ühtegi pulka riivamata. Aadu Kuuse tuli siiski puhtalt läbi ja

ma. ja seda jällegi pulkadest koridoris. Ülesande täitsid kõik. Kiiremini aga tulid sellega toime Kalju Tampöld ja Vello Holtsmann vastavalt 36,9 ja 45,1 sekundiga.

Traktoriga oskasid kõik ümber käia. Nüüd oli vaja näidata, kuidas keegi spordiga tuttav on. Alustati granaadi täpsusviisega 30 m kaugusel oleva märgi pihta. Osavaim oli Endel Tikka. Individuaalvõistleja Arvo Kääramees oli siin teine ja Kalju Tampöld kolmas. Kuuli tõukasid teistest rohkem Rein Koppel (9,60 m) ja Kalju Tampöld (8,90 m).

Nagu eelmiselgi aladel, nii arvestati ka spordis lõpptulemus vastavalt saavutatud kohale, kusjuures esikoht andis ühe, teine kaks miinuspunkti. Nii tuligi sportlikel aladel võitjaks Kalju Tampöld 4 miinuspunkti. Teiseks jäi Endel Tikka.

Võistlusalad olid lõppenud. Nüüd sai viimase sõna kohtunik Heigo Krikk võistlejad üles.

Esikoha 8 miinuspunkti, rajooni meistertraktoristi nimetuse, esimese rahalise preemia diplomi ning spordiühingu «Jõud» meistrivimpli võitis Putkaste sovhoosi mehhanisaator kommunistlik noor Kalju Tampöld. Teise koha, rahalise preemia ja diplomi sai Rein Koppel 12 miinuspunkti. Sama palju miinuspunkte kogus ka Endel Tikka, kuid täpsussõidu sooritas R. Koppel paremini ja seepärast anti E. Tikkale kolmas rahaline preemia ja diplom. Neljanda koha ja ergutuspreemia sai Vello Holtsmann. Viies ja kuues koht kuulusid vastavalt Putkaste võistlejale Aadu Kuusele ja «Ühenduse» noormehele Valdel Roastole.

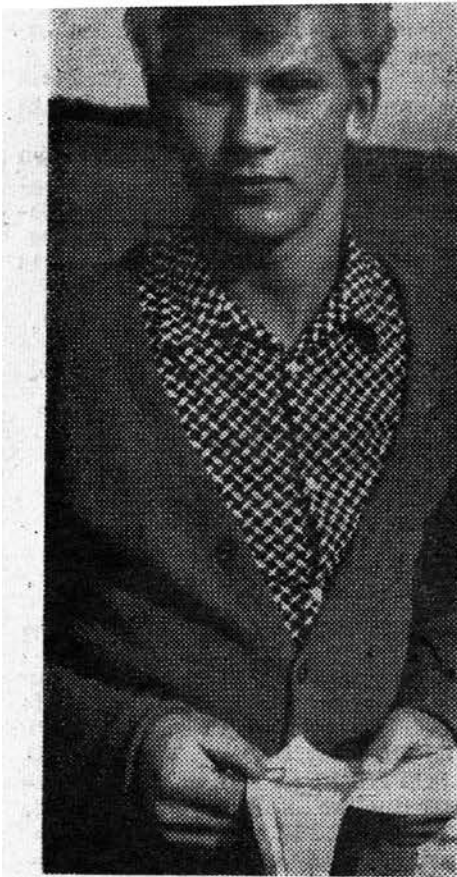
## **EINO INK — MEISTERAUTOJUHT**

tulemusena sai ta siiski kolmanda koha. Täpsussõidu sooritas kõige kiiremini ja puhtamalt «Ühenduse» kolhoosi busi-juht Eino Ink, kes sai selle eest 1008 punkti, asudes seega kõige võistlust juhtima. «Sõpruse» autojuht Arvo Maivel oli 963 punktiga teine.

Ka sportlikel aladel olid autojuhtidel samad tingimused mis traktoristidelgi. Kõige täpsemalt maandusid Eino Ingi ja Arvo Maiveli granaadid. Kuuli tõukasid teistest rohkem Rein Koppel Putkastest ja Eino Ink.

Kolmas ülesanne oli liikluseeskirjade tundmise kontroll. Siin sai igaüks 10 küsimust perforatsioonidega nagu päris liikluseksamil. Aega anti aga ainult viis





**Meistertraktorist Kalju Tampõld.**

peatas traktori täpselt finišijoonel. Aeg 2 min. 46,9 sek.

Nii sooritasid täpsussõidu kõiki seitse. Puhtalt aga läbisid distantsi veel vaid Putkaste mehed Rein Koppel ja Endel Tikka. Seejuures oli parim aeg Koppelil — 2 min. 11,1 sek., teine oli Kuuse ja kolmas Tikka (2 min. 58,3 sek).

Siis aga tuli traktoriga töötada: liivaribal kultiveerimise täpsust näidata ja kepikeses seatud vagu vahelt harida. Jällegi lugesid stopperid aega ja eksimused andsid karistusminutid. Parimat aega — 1 min. 42,8 sek. — näitas siin Kalju Tampõld Putkastest. Kuid väikesed kõrvalekaldumised kultiveerimisel ja vahelharimisel lisasid tema ajale 2 karistusminutit ning Tampõld sai sel alal teise koha. Esimeseks tuli traktoriga töötamisel Vello Holtsmann «Ühendusest» ajaga 2 min 7 sek. (sellest 20 sekundit karistusaega).

Järgmise ülesandena oli vaja haakida käru traktori RS-09 järele, kusjuures haakekonksud pidi liikuva traktoriga ühte vii-

... ja diplomi sai Rein Koppel 12 miinuspunktiga. Sama palju miinuspunkte kogus ka Endel Tikka, kuid täpsussõidu sooritas R. Koppel paremini ja seepärast anti E. Tikkale kolmas rahaline preemia ja diplom. Neljanda koha ja ergutuspreemia sai Vello Holtsmann. Viies ja kuues koht kuulusid vastavalt Putkaste võistlejale Aadu Kuusele ja «Ühenduse» noormehele Valde Roastole.

**EINO INK — MEISTERAUTOJUHT**

Teisel päeval rivistati võistluspaigas üles autojuhid. See kord oli esindatud neli majandit 8 võistlejaga. Kuna aga enamikul, kes soovisid oma võimeid proovida, polnud võistlustingimustest ettekujutust, tuli kohtunikekogu liikmel Vello Haavistel üsnagi põhjalik seletus anda.

Jälle loositi stardijärjekord ja alustati kõige raskemast, kuid peamisest alast — täpsussõidust. Auto suhtes olid tingimused kõigil võrdsed — võistlusmasinana kasutati «Sõpruse» kolhoosi uut veoautot GAZ-51.

Esimesena istus rooli taha Tõnu Puusepp «Sõprusest». Eks iga algus ole raske; kõigil teistel oli võimalus esimese mehe vääratusi jälgida ja kõrva taha panna. Täpsussõidul, kus tuli 10 ülesannet täita ja võis maksimaalselt saada 1300 punkti, kogus T. Puusepp neid 730. Selle



**Meisterautojuht Eino Ink.**

minutit. Eks see kruviski võistluspinge kõrgeks, närvid pingule ja möödalaskmisi (osa võistlejaid ei jõudnud kõiki küsimusi läbigi lugeda) tuli rohkesti. Paremini vastasid Kassari võistleja Hillar Risti ja Eino Ink. Kumbki sai 140 punkti seitsme õige vastuse eest. Et liiklusalastele küsimustele suhteliselt nõrgalt vastati, said kõik osavõtjad riiklikult autoinspektorilt laita. Lõppkokkuvõtete tegemisel sai esikoha ja rajooni meisterautojuhi nimetuse koos vastavate autasudega «Ühenduse» kolhoosi bussijuht Eino Ink. Tema lõppresultaadiks jäi 1145 punkti.



**Autojuhtide täpsussõidu üks ülesanne oli liikuvast masinast rõnga asetamine posti otsa. Seekord sooritab seda Hillar Risti. Autori fotod.**

A

21. septembril 1968. a.

## PUHAPÄEVAL KIHUTAVAD KARTAUTOD

Kahtlemata on paljud Kärkla elanikud näinud ja kuulnud õhtuti Võidu väljakul kihutamas kartautosid. Need olid «eelproovid» homme peetavatele võistlustele, mis on pühendatud leninliku komsomoli 50. aastapäevale. Külalisvõistlejaid on oodata Väandrast, Haapsalust, Põltsamaalt, Tallinnast ja mujalt. Meie rajoonist stardivad J. Virroja ja H. Aru autobaasist ning R. Markus «Ühenduse» kolhoosist. Võisteldakse 125- ja 175-kuupsentimeetrise silindri mahuga masinatel.

Võistluspaigaks on Võidu väljak ja start antakse kell 12.

Ootame uljast ja kaasakiskuvat võistlust, sest paljud osavõtjad mandrilt on meistersportlased.

Rajooni komsomolikomitee pani välja peaaahina parimale võistkonnale. Autasustatakse ka paremaid üksikesinejaid. Võistluste lõpetamine ja autasustamine on umbes kella 16—17 vahel.

Võistluste korraldajail on palve publikule, et peetaks eeskujulikku korda ja distsipliini, kuna treeningute ajal jäi sellest palju vajaka.

### Liiklusest Kärklas 22. septembril

Seoses kartautode võistlusega sulletakse pühapäeval, 22. septembril s. a. kella 9—17 liiklus Võidu tänaval kuni Sadama tänavani, Põllu tänaval Eha tänavani, Tiigi tänaval Allika tänavani, Kalevipoja tänaval Sadama tänavani ja Hiiumaja nr. 5-ni.

Autode parkimiskoht on mitlitsaosakonna-tagusel väljakul, Käina ja Heltermaa suunas väljuvate autobusside esimene peatus on Heltermaa—Käina teeristil, Kõrgessaare maanteed minevatel aga Aia tänaval.

KÄRDLA LINNA TSN  
TÄITEVKOMITEE

## Võitsid vändralased ja Vändra

Pühapäeval peeti Kärklas me ära kummagi võistlusklassi Hiiumaa spordiajaloo teised kolm paremat: võistlused kartautodele. Seekord oli stardijoonel ka kohalikke kihutajaid. Autobaasi mehed Jaanus Virroja ja Heino Aru ning «Ühenduse» kolhoosi mehaanik Rein Markus konkureerisid kogenud sõitjatega Haapsalust, Põltsamaalt ja Vändrast. Võistlused, mis pühendati eelseisvale ÜLKNÜ 50. aastapäevale, samuti Hiiumaa kaitselahingutest 27. aasta möödumisele, selgitasid ELKNÜ Hiiumaa rajoonikomitee rändauhinna «Kõpu majakas» omaniku.

13 osavõtjat startis kahes masinaklassis: 125-kuupsentimeetrise ja 175-kuupsentimeetrise silindrimahuga miniautodel. Too-

125-kuupsentimeetristel: I A. Vaino (Vändra) — 50 punkti, II A. Kapp (Vändra) — 47 punkti, III R. Hansson (Põltsamaa) — 44 punkti.

175-kuupsentimeetristel: I A. Vendla (Vändra) — 50 punkti, II M. Rein (Vändra) — 47 punkti, III J. Virroja (Kärkla) — 38 punkti.

Võistkondliku esikoha ja rändauhinna pärisid Vändra motomehed 100 punktiga. Haapsalu esindus sai 70 punkti, Kärkla 54 punkti.

Pikema ülevaate koos fotojäädvustustega avaldame hiljem.

24. september 1968 Nõukogude Hiiumaa nr 111 lk 4

## Liikluspäev autobaasis

Laupäeval korraldati autobaasis nr. 15 liikluspäev. Autojuhid kuulasid arst Parolli loengut esmaabi andmisest liiklusõnnetuste korral. Autoinspektor Samuel Tarkmees ja autovedude valitsuse liiklusohutuse osakonna vaneminspektor sm. Kirt rääkisid ohutu liiklemise tagamisest.

Pärast mindi võistluspaigale, kus autojuhid näitasid osavust vigursõidus. Gaasimask ees, oli tarvis tuld kustutada. Lahendamata ei jäänud liiklusalane viktoriin.

Üldkokkuvõttes võitis GAZ-veoautode brigaadi võistkond koosseisus Aare Rohtvee, Rein Kattel, Arno Palmiste.

**T. METS**

7. juuni 1973 Nõukogude Hiiumaa nr 66 lk 4

## Võistlesid autojuhid

12. ja 13. mail korraldati Kärddlas Hiiumaa KEK-i autojuhtide vaheline mitmevõistlus. Võisteldi ökonoomsus- ja vigursõidus. Osavõtjaid oli 15. Ökonoomsussõidus saavutas I koha Toivo Markus (kütusekulu 435 grammi), II koha Raivo Deemus (445 grammi), III koha Peeter Maar (460 grammi).

Vigursõidus saavutas I koha ajaga 5.48 ja 0 karistuspunkti-ga Kalev Klaus, II koha Madis Aasma ajaga 6.12 ja 0 karistuspunkti-ga, III koha Raivo

Deemus ajaga 4.35 ja 130 karistuspunkti-ga.

Autojuhtide mitmevõistluse võitis kahe ala kokkuvõttes Toivo Markus 28 punktiga. Järgnesid Raivo Deemus 27 ja Kalev Klaus 25 punktiga.

Kaks esikohale tulnud autojuhti lähevad 17. mail toimuvatele vabariikliku koondise «Eesti Kolhoosiehitus» esivõistlustele Tallinna.

**M. ELLER,**

**Hiiumaa KEK-i mehhaniseerimise ja transpordiosakonna juhataja**

16. mai 1974 Nõukogude Hiiumaa nr 57 lk 4

### Algasid põllumajandustöötajate kutsealavõistlused

## Autojuhi-mitmevõistlused peeti ära

Pühapäeva hommikul oli Kärddlas Võidu väljakul sagimist tavalisest rohkem. Väljak suleti liiklemiseks ja sinna seati üles igasugu keppe, märke ja klotse. Algasid ju siin põllumajandustöötajate tänavuste kutsealavõistluste raames peetavad autojuhi-mitmevõistlused.

Avadefileele rivistus 24 osavõtjat. Kõige rohkem — 8 juhti — oli «Sõpruse» kolhoosist. Järgnesid Kõrgessaare kolhoos, EPT Hiiumaa osakond ja Autotranspordibaas nr. 15 — igaüks 3 osavõtjaga. «Ühenduse», Emmaste ja Lenini-nimelisest kolhoosist ning Hiiumaa KEK-ist oli vähem. Ühtegi polnud Putkastest ega «Rahu eest» kolhoosist. Võistluste tehnilise külje eest oli hoolitsenud Lenini-nimeline kolhoos, andes selleks ettevalmistatud veoauto GAZ-51A, mille veokast oli värvitud helekollaseks ja varustatud tarvilike kirjadega. Märkide valmistamise mure oli kandnud «Sõpruse» kolhoos.

Mitmevõistluses olid ühendatud vigur- kui ka ökonoomsussõit. Vigursõidu rada koosnes 10 vigurist, ökonoomsussõidul läks arvesse kütusekulu ja kontrollajaks oli ette nähtud 360 sekundit.

Esimesena läks rajale «Ühenduse» kolhoosi võistleja Vello

Holtsmann stardinumbriga 2. Kuuenda viguri täitmata jätmise pärast langes ta vigursõidu konkurentsist välja. Ökonoomsussõidus aga sai ta kolhoosikaaslase Eino Ingi ees esikoha. III kohale tuli ökonoomsussõidus Arvo Vannas Lenini-nimisest kolhoosist.

Üksteise järel vahetusid võistlejad. Raja ääres ja valjuhääldaja kuuldekauguses pidasid põialt võistlejate majandikaaslased. Halloomeheks ja informatsioonijagajaks oli võistluste orgkomitee esimees, põllumajandusvalitsuse juhataja Tõnu Puusepp. Laitmatult tegutses 13 inimesest koosnev kohtunikekogu, kellest 6 oli Tallinnast ALMAVÜ spordi-tehnilisest klubist «Võit».

Arvestades Hiiumaal varem peetud vigursõiduvõistluste tulemusi, oli seekord uss-viguri läbimisel märgata tunduvat edu. Ükski võistleja ei saanud selle viguri pärast karistuspunkte. Komistuskiviks aga oli mitmele kabiiniukse lahtiuustamine edaspidisõidul (3 juhti). See eksimine lülitas kohe võistleja vigursõidupunktide arvestusest välja. Viguriks, mille läbimine nõudis eriti head silmamõõtu, oli tunnelkäik. Selle märgistuse kahe tulba puudutamine lõpetas samuti kogu vigursõidu punkti-lootused. Nimetatud viguriga ei

tulnud toime 6 võistlejat. Ka vigur nr. 6 vedas nelja juhti alt ja kokkuvõttes jäid pooled võistlejad vigursõidu kohtade arvestusest välja. Vigursõidus reastusid kolm esikohtadele tulnud võistlejat järgmiselt: 1. Toomas Koppel EPT Hiiumaa osakonnast, 2. Rein Kattel Autotranspordibaasist nr. 15 ja 3. Emmaste kolhoosi võistleja Ants Rimmelg.

Ökonoomsussõidus ületas 5 võistlejat kontrollaja ega saanud sellest ühtki punkti.

Pärast kohtunikekogu lõppkokkuvõtteid tegi orgkomitee esimees Tõnu Puusepp lõpudefileel mitmevõistluse tulemused teatavaks. Esikoha saavutas EPT Hiiumaa osakonna autojuht Toomas Koppel, teisele kohale tuli Lenini-nimelise kolhoosi võistleja Arvo Vannas ja kolmandale Emmaste kolhoosi võistleja Ants Rimmelg. Nad said ka põllumajandusvalitsuse poolt väljapandud mälestusese-med.

Põllumajandustöötajate kutsevõistluste raames korraldatakse paari nädala pärast Hiiumaal ka autoralli. Kahtlemata andsid nädalavahetusel peetud autojuhi-mitmevõistlused indu ka autorallist osavõtmiseks ja üdse autospordi viljelemiseks Hiiumaal.

**A. SEPP**



3. oktoober 1974 Nõukogude Hiiumaa nr 117 lk 1



**P**ÜHAPÄEVAL kogunes kella kümneks Hella- maale lippudega ehitud Hiiumaa IX põllumajandus- võistluste paigale arvukalt rah- vast. Neljateistkümne traktori ette rivistusid majandite võist- konnad, eri viirgu kohtunikud ja põllumajandusvalitsuse juha- taja Tõnu Puusepa sõnadele «Tervist, võistlejad!» kõlas vas- tuseks uljas «Tervist!».

Avasõnad rajooni täitevkomitee esimehelt Maksim Kauberilt, siis heiskasid Hiiumaa 1972. a. võistluste künnimeister «Ühenduse» kolhoosi traktorist Endel Tukk ja eelmise agronoomide mitmevõistluste võitja Peet Pal-

li Lenini-nimelisest kolhoosist spordiühingu «Jõud» lipu.

«Tänavusteks võistlusteks on rivistunud üles rohkem osavõt- jaid kui kunagi varem,» nentis oma sõnavõtus EKP Hiiumaa Rajoonikomitee esimene sekre- tär Richard Hiis. Ta meenutas, et hoolimata ebasoodsast ja hili- sest kevadest tulid meie saare põllumehed tänavu esimestena vabariigis toime kevadkülviga. Sügisel koguti aga Hiiumaa aja- loos kõrgeim keskmine teravil- jasaak — 30,7 tsentnerit hekta- rilt. Lüpsjad on saanud keskmiselt 329 kg piima lehmalts enam kui mullu samaks ajaks. Riigile piima müümise põhiplaan on juba täidetud ja toodangut an- takse lisaülesande arvel. Toime tuldi kolme kvartali lihamüügi- ga enne tähtaega.

Nüüd jääb ülesandeks korista- da õigel ajal kartul, lõpetada edukalt sügisküünd.

Sm. Hiis soovis põllumeestele edu võistluses ja avaldas loo- tust, et nad pärast võistlusigi oleksid sama tublid ning tõm- baksid 25. oktoobriks kriipsu ala kõigile sügisestele põllutööde- le.

## Raske oli meestel ja masinatel

Mürisema löid mootorid ja künnivõistluste peakohtuniku Väino Laidema auto järel liiku- sid traktorid neile eraldatud võistlustükkidele.

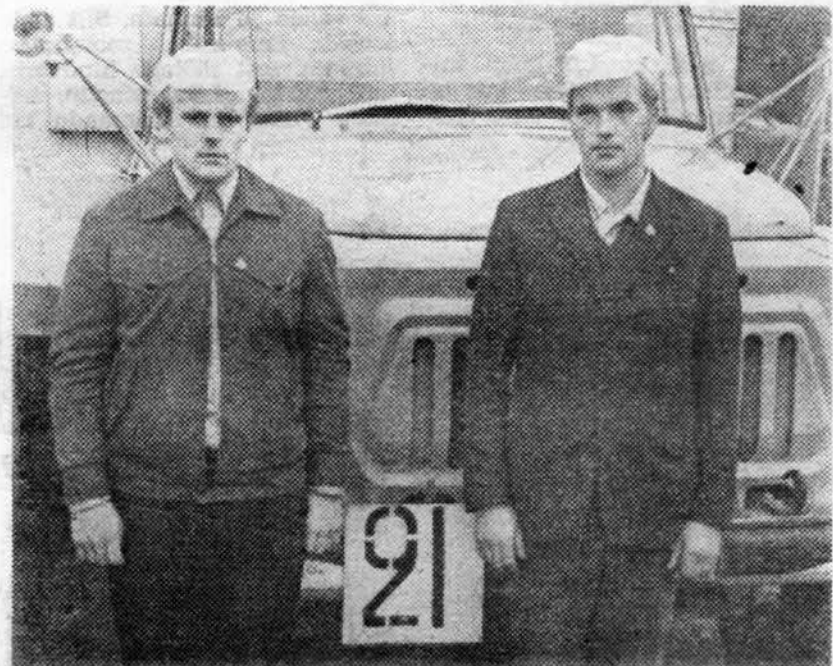
Kui võistlejad veel kord olid kontrollinud masinaid ja atru, asus peakohtuniku märguandel

13 traktoristi ajama algusvagu. Võimsaim ratastraktor, mille juhtkangide taga oli Putkaste sovhoosi mees Jaan Paomees, vajutas sahad mulda eemal, väl- jaspool võistlust.

Jah, tänavu nõudis võistlus- küünd kõva pingutamist nii ma- sinatelt kui meestelt. Ei saanud seda raske söödima mustaks pöörmist võrreldagi eelmiste võistluste kõrremaa sahkamise- ga. Vaja läks rohkem kui kuna- gi enne atrade akuraatset regu- leerimist, head masina kasuta- mise oskust, kõike seda, mis ühes tublis künnimehes peab leiduma teadmiste ja tööprak- tika sünteesina.

Algusvagu tõi tükikohtunikelt maksimaalse arvu punkte ainult EPT Hiiumaa osakonna võistle- jale Heino Viikmaale. Palli võrra madalamalt hinnati viit võistle- jat, ülejäänutel läks kehvemalt. Järgmised künnikorrad muutsid juba kõigi teistegi meeste käed kindlamaks ja üha paremini hakkasid künnivaod välja näge- ma. Künni sirguse eest sai mak- simaalse arvu punkte «Ühendu- se» mees Endel Tukk. Ka Put- kaste sovhoosi künnimehe Arvi Kaevatsi ja koondise osakonna võistleja Heino Viikmaa vaod näisid suhteliselt teistest sirge- mad. Künni sügavusest pidasid kõige paremini kinni Endel Tukk, Lenini-nimelise kolhoosi traktorist Arvo Vannas ja koon- dise au kaitsja Heino Viikmaa. Palli võrra madalamalt hinnati sügavuse suhtes Emmaste kol- hoosi meeste Tõnu Tärgi ja Avo Niidi kündi. Teised said süga- vuse eest punkte veelgi vähem. (Järg 2. lk.)

3. oktoober 1974 Nõukogude Hiiumaa nr 117 lk 1



Autoralli võitjad «Sõpruse» kolhoosi autojuhid Jaan Pomerants (vasakul) ja Ado Martin.

Ülemisel pildil on võistlejad avadefileel.

# Põllumehed võistlesid

(Algus 1. lk.)

Ajaga oskas kõige säästlikumalt ümber käia Endel Tukk. Antud ajanormiga tulid veel toime ka Arvi Kaevats ja «Rahu eest» traktorist Raivo Kimber. Teistele tuli aja ületamise eest miinuspunkte. Ootstega ei jäädud ühegi võistleja puhul täiesti rahule. Suhteliselt paremaid hindaid said siiski «Sõpruse» mees Peeter Leiger, Avo Niit Emmastest, samuti Leonhard Üksik «Sõprusest» ja Enno Kotkas Kõrgessaarest. Parimad lõpuvaod tegid Leonhard Üksik, Tõnu Tärk, Peeter Laur ja Raivo Kimber. Hinnati ka harjalisust, tüü sissekündi, taseasust ja teisi komponente.

Kõik võistlejad kündsid oma tükid auga lõpuni. Pealtvaatajad jagasid meestele nende raske töö eest täit tunnustust.

Ega kohtunikelgi kerge olnud lõppkokkuvõteteni välja jõuda. Tekkis vaidlusigi.

Kui pallid kokku võeti, kogunes neid kõige rohkem — 73 — «Sõpruse» traktoristi **LEONHARD ÜSIKU** nime taha. Ta on mitmel korral varemgi tulnud rajooni künnimeistriks. Temast 2,1 palli võrra jäi maha eelmiste võistluste künnimeister **ENDEL TUKK** «Ühendusest». 68,5 punktiga päris kolmanda koha Emmaste kolhoosi mehhanisaator **Tõnu Tärk**. Ta oli ühtlasi parim noorte hulka kuuluvatest künnimeestest, keda võistles kaasa kuus. Järgnesid Emmaste kolhoosi traktorist Avo Niit, EPT Hiiumaa osakonna võistleja Heino Viikmaa ja Putkaste sovhoosi noor traktorist Arvi Kaevats (noorte arvestuses teine). Kolmas oli noorte arvestuses Raivo Kimber «Rahu eest» kolhoosist.

«Võistlustingimused olid seekord tõesti rasked. Aga arvestasime põllu valimisel seda, et ka ülevabariigilistel võistlustel tuleb künda samuti sööti. Neile, kes lähevad vabariiklikele võistlustele Hiiumaa künnimeeste au kaitsma, oli seekordne jõuproov heaks treeninguks ja andis juurde kogemusi,» ütles põllumajandusvalitsuse juhataja Tõnu Puusepp.



Künnimeister Leonhard Üksik rändauhinnaga «Kalevipoeg kündmas».

semneid, heintaimi ja mineraalväetisi. Nende kindlaksmääramisel olid võrdvõimelised ja said ühepalju punkte Peet Palli ja Maido Maripuu «Sõprusest» ning Aleksander Ellermäe Emmastest. Järgmisena tuli täita sportlik osa — granaati visata ja kuuli tõugata. Paremaid tagajärgi said siin Peet Palli, Leo Kobin ja Aleksander Ellermäe.

Viimane võistlusala oli agroomidel traktoriga töötamine, kus tuli liivaribal ja pulkadest koridoris külvi imiteerida. Osavamini ja kiiremini tulid nende ülesannetega toime Leo Kobin, Peet Palli ja Maido Maripuu.

Lõppkokkuvõtetena oli **PEET PALLIL** 7 miinuspunkti ja ta sai esikoha. Teiseks jäi Leo Kobin 8 miinuspunktiga. Järgnesid Maido Maripuu 13. Alek-

le visalt konkurents! pakkuv Ly Tuulik.

Otsustavaks said sportlikud alad. Kuna Ly Tuulik ei suutnud siin kolleegidega konkureerida ja Enda Pöder sai teise koha, olid ka lõpptulemused otsustatud. Spordialadel võitis Aino Pere ja kolmas oli Loode Väli. Kõigi alade punktide liitmisel tuli esikohale **ENDA PÖDER** 13 miinuspunktiga. Teiseks jäi Ly Tuulik 14 ja kolmandaks Liivi Martin 15 miinuspunktiga. Järgnesid Aino Pere, Loode Väli ja Anne Tambla.

Kahju ainult, et Putkaste sovhoosi ja Kõrgessaare kolhoosi zootehnikud võistleva ei tulnud.

Kui agronoomide ja zootehnikud oli võistlemas mõlemad kuus inimest, siis mehaanikute võistlus oli juba seepärast pingelisem, et osa võttis 9 inimest.

Mehaanikutel tuli kõigepealt teoreetilistele küsimustele vastata. Paremaid teadmisi näitas siin «Sõpruse» kolhoosi võistleja Arvo Käsna, kes asus kohe juhtima. Teine kolmas olid Paul Vahtra (Emmaste) ja Tõnu Aljas («Rahu eest»).

Edasi tuli traktoriga täpsusõitu demonstreerida. Siin oli jällegi parim Arvo Käsna. Järgnesid Hans Murro Lenini-nimisest ja Rein Markus «Ühenduse» kolhoosist. Traktoriga töötamisel oli jällegi parim Arvo Käsna, kes kindlustas endale juba esikoha, olenemata sportlikest tulemustest. Teistest paremini tegid traktoriga tööd veel Arvo Leisberg Emmaste kolhoosist ja Vello Padari Putkaste sovhoosist. Sportlikel aladel oli parim Jüri Allikas (Kõrgessaare) Arvo Leisbergi ja Hans Murro ees.

Kui kõik punktid kokku arvestati, jäi **ARVO KÄSNA** nime taha kõige vähem miinuspunkte — 11, mis tagaski temale kindlalt esikoha. Teiseks jäi Arvo Leisberg 13,5 ja kolmandaks Hans Murro 15,5 punktiga. Juba suurema miinuspunktide vahega järgnesid Paul Vahtra, Jüri Allikas, Vello Padari, Maido Salin, Tõnu Aljas ja Rein Markus.

**Sangpommi**

rahimise

riiklikele võistlustele Hiiumaa künnimeeste au kaitsma, oli seekordne jõuproov heaks treeninguks ja andis juurde kogemusi,» ütles põllumajandusvalituse juhataja Tõnu Puusepp.

Küllap kõik Hiiumaa põllumehed soovivad, et nende puhul, kes asuvad võistlema külg külje kõrval vabariigi parimatega, lähesisid täide kuulsa väejuhi Suvorovi sõnad rasketest õppustest ja kergest lahingust.

## Kutsealavõistlustelt

Kutsealavõistlustest peeti kõigepealt ära agronoomide mitmevõistlus, mis algas juba laupäeva hommikul. Kontori õues seisid külvimasin, seemnekott ja kaal. Tuli välja arvutada külvi-norm ja külvik vastavalt normile reguleerida. Esimesena asus seda ülesannet täitma Putkaste sovhoosi võistleja Leo Kobin. Julge pealehakkamine tagas temale siin täisvõidu. Teiseks jäi Peet Palli Lenini-nimelisest kolhoosist ja kolmandaks Eha Tõnissoo Kõrgessaarest.

Samal ajal kutsuti kolm inimest kolhoosi klubisse, kus oli välja pandud 10 liiki umbrohu-

ülesannetega toime Leo Kobin, Peet Palli ja Maido Maripuu.

Lõppkokkuvõttena oli **PEET PALLIL** 7 miinuspunkti ja ta sai esikoha. Teiseks jäi Leo Kobin 8 miinuspunktiga. Järgnesid Maido Maripuu 13, Aleksander Ellermae 15, Eha Tõnissoo 20 ja Maie Tatter («Ühendus») 21 miinuspunktiga.

Pühapäeva hommikul, kui avadefilee läbi, asusid võistlema zootehnikud. Kõigepealt sõideti «Rahu eest» kolhoosi sigalasse, kus tuli määrata sigade eluskaal ja konditsioon. Täpsem oli siin «Rahu eest» kolhoosi zootehnik Anne Tambla kolleegide Enda Põderi (Emmaste) ja Aino Pere (Lenini-nimeline) ees.

Edasi jätkusid võistlused Lenini-nimelise kolhoosi uues farmis Tempal. Lüpsiaparaadi lah-tivõtmisel ja kokkupanemisel olid teistest kiiremad ja täpsemad Ly Tuulik («Sõprus»), Liivi Martin (Emmaste) ja Loode Väli («Ühendus»). Veiste välimiku hindasid täpsemalt Ly Tuulik, Enda Põder ja Liivi Martin. Edasi tuli kätteantud söödad ära tunda ja hinnata. Siit alates asusid Emmaste zootehnikud juhtima, sest söötade hindamisel sai esikoha Liivi Martin, teise Enda Põder ja kolmanda nei-



Mehaanikute mitmevõistluse võitjad (alates vasakult) Arvo Leisberg, Arvo Käsna ja Hans Murro autasustamise pjedestallil.

suurena inimuspunkti võitjate järele järgnesid Paul Vahtra, Jüri Allikas, Vello Padari, Maido Salin, Tõnu Aljas ja Rein Markus.

## Sangpommi rebimine

tõi jälgima ja kaasa elama kõiki, kes polnud mujal käimasolevate võistlustega parajasti seotud. «Läheb! Veel! Veel!» kõlasid ergutushüüded rammumeestele. Kalev Liit Lenini-nimelisest kolhoosist sai pommi sirgele käele 31 korda. Emmaste kolhoosi esimees Jaan Riisenberg rebis 32, «Sõpruse» võistleja Hans Kirsi 33 korda. Aga viimasena võistelnud emmastelane **ARVO LEISBERG** sattus rekordi ületamisel alles õieti hoogu ega jätnud enne, kui oli pommi pealtvaatajate kiiduavalduste saatel viiekümnendat korda üles saanud.

Võistlejaid oli kõigist majandest. Kokku proovis käsivarre võimsust 11 meest. Punkte töid majandite arvestuses aga vaid iga kolhoosi ja sovhoosi parima tulemused.

## Kõievedu

«Korraga! Korraga! Tuleb! Tuleb!» skandeerisid pealtvaatajad. Esimestena asusid kõiejuurde Putkaste sovhoosi ja Kõrgessaare kolhoosi tugevaimad mehed. Veenev võit jäi siin sovhoosi kõievedajatele. Väga tasavägine oli aga Emmaste ja «Sõpruse» võistkonna kohtumine. Emmastelaste visadus kallutas siiski vaekausi nende kasuks. «Rahu eest» ja Emmaste võistkonna kohtumine möödus samuti viimase ülekaalu tähe all. Alla tuli «Rahu eest» kõievedajatel vanduda «Sõprusegi» võistlejatele.

Nüüd asus 3. ja 4. koha selgitamiseks kõiejuurde Kõrgessaare ja «Sõpruse» meeskond. Kõrgessaarelaste suurem jaks tagas neile kolmanda koha. Putkaste ja Emmaste kõievedajate kohtumisel jäid **PUTKASTE** omad võitmatuks ja said esikohadiplomi.

## Õistel Hiiumaa teedel

Autorallil kogunes ööl vastu pühapäeva stardipaika — rajooni täitevkomitee hoone ette — 30 ekipaazi. Esimene võistlusauto saadeti välja kell 2.30, järgmine iga kolme minuti möödumisel. Marsruut viis Kärblast mööda Käina maanteed Ristiväljale, sealt Nõmmeküla—Käina—Hüti—Viskoosa kaudu Kõpu teele, kust pöörati Nurste suunas. Tuli sõita läbi Nurste—Emmaste—Viiri—Leluselja—Luguse, sealt Kassari kaudu Suuremõisa. Lõpp-punkt oli Hellamaal. Viimane võistkond jõudis sinna kell 8.09. Teel kontrolliti ajast kinnipidamist 6 punktis, salajasi kontrollpunkte oli lisaks 4. Lõppu jõudis 29 ekipaazi, üks katkestas. Osa võistlusmasinaid ei läbinud üht salajast kontrollpunkti ja langesid seetõttu konkurentsi välja. Kokku tuli läbida 4 tundi ja 12 minutiga 203,8 kilomeetrit. Ajagraafiku rikkumine, viktoriiniküsimustele õige vastuse mitteleidmine ja granaadiviske normist puudujäämine andsid karistuspunkte.

Majandite võistkondadest oli 84 karistuspunktiga parim «**SÕPRUSE**» kolhoosi ekipaaž **MARTIN—POMERANTS**. Teise koha sai 101 karistuspunktiga Emmaste kolhoosi ekipaaž Vahteramäe—Metsalu, kolmanda 145 karistuspunktiga sama majand. võistkond Vetsi—Sööl. Järgnesid Maripuu—Saarnak («Sõprus»), Sahtel—Jaaksoo (EPT Hiiumaa osakond), Viin—Peedu («Sõprus») jt. Kokku võeti arvesse 16 ekipaazi tulemused. Majandite arvestuses andis autorallist osavõtt kõige rohkem punkte (10) «Sõpruse» kolhoosile. Emmaste rallisõitjad töid 8, «Ühenduse» mehed oma majandile 7,5 ja Kõrgessaare ekipaaž 7 punkti.

## Värskeid amatöörautojuhte

Neil päevil seisid riikliku eksamikomisjoni ees ALMAVÜ tehniliste spordialade klubi korraldatud amatöörautojuhtide kursustest osavõtjad. Kõigile 37 õppurile anti amatöörautojuhi luba. Lektorite ja instruktoritena tegutsesid kursustel Edvin Randmaa (autoehitus), Mati Eller (liiklus) ja Otto Mägi, Harri Eller ning Elmar Lepp (õppesõit). Õpperuumi võimaldas rajooni kultuurimaja.

Pärast kursuse edukat lõpetamist komplekteeriti kohe järgmise õppegrupi koosseis — jällegi 37 soovijat. Nendele teevad autojuhtimise saladusi selgeks Leo Tartu, Heino Pang, Enno Kalda ja Kaljo Vaar. Kursuse töö lõpetamine on planeeritud maikuusse. Siis tuleb suvevaheaeg ja uus kursus komplekteeritakse sügisel.

T. KUUL

18. veebruar 1975 Nõukogude Hiiumaa nr 20 lk 1

## Autojuhtide mitmevõistlus

Pühapäeval oli Võidu väljak Kärddlas autojuhtide päralt. Siin peeti autojuhtide mitmevõistlus. See oli ühtlasi järjekordseks etapiks põllumajanduslike kutsealade parimate väljaselgitamisel.

Võistlustel osales 33 autojuhti. Kõige rohkem osavõtjaid oli «Sõprusest» — 8 juhti. «Hiiumaa Kalur» oli esindatud 7, «Rahu eest» ja KEK 5, Emmaste 4, koondise EPT osakond 3 ja «Ühendus» 1 juhiga. Paraku ei saanud võistlustele ühtegi osavõtjat Kõrgessaare kolhoos ja Putkaste sovhoos.

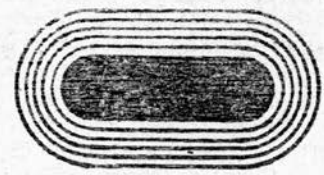
Üldiselt laabusid võistlused hästi. Osavõtjate juhimeisterlik-

kus on eelmiste aastate võistlustega võrreldes tõusnud. Kui varem tehti uss-tee läbimisel vigu, siis nüüd tuli seda ette mõnel üksikul. Sellevastu aga olid komistuskivideks «kännud» ja «seina» äärde vekseldamine.

Esimese koha diplomi ja käekella omanikuks sai Emmaste kolhoosi võistleja Mati Metsalu, kes kogus 66 punkti. Teine oli Kaido Villmäe KEK-ist 59 punktiga. 58 punkti ja III koha sai Mati Sepp «Hiiumaa Kalurist».

Okonoomsusēs tuli esikohale «Ühenduse» võistleja Eino Ink, talle järgnesid Mati Metsalu ja Peedu Pruul Emmastest.

Nagu põllumajandusvalitsuse



sport \* sport

juhataja Tõnu Puusepp lõpudelfileel võistlustest kokkuvõtet tehes ütles, oleks vaja, et sellistele võistlustele eelneks alati hea treening. Siis oleksid tulemused veelgi paremad.

Kutsealavõistluste järgmine etapp on 30. mail Emmastes. See kujuneb kindlasti huvitavaks nii osavõtjaile kui publikule.

T. KUUL

20. mai 1976 Nõukogude Hiiumaa nr 69 lk 4

## Meelisharrastus

**C**ommunication brings peace and happiness. — La communication est la garantie de la paix et du bonheur. — Perhubungan menyebalkan damai dan dolat.

Seda lauset võiks korrata veel paljudes keeltes ja iga raadioamatöör nõustub sellega. Ivo Kibuspuu ütleb oma emakeeles: «Side on rahu ja õnne pant.»

QSL-kaardi saadab raadioamatöör teisele ametlikult eetris peetud side tõenduseks. Kaardile on trükitud omaniku kutsung ning lisaks erialased andmed. Neid vajatakse töös. Lisaks võib trükkida muudki: oma kodukoha või kodumaad iseloomustavaid pilte, sümboleid, naljakaid joonistusi.

**J**vo Kibuspuu QSL-kaardil seisavad tähed «UR2NW». See on tema kutsung. Ei tea, mida Ivo mõtleb, kui võtab kätte morsevõtme ja läkitab eetrisse oma kutsungi. Võib-olla ootab ta kaugest sidesõpra, sest uued tutvused valmistavad alati rõõmu, eriti kui nad on kaugelt.

Et aru saada, mida tähendat esimene side, peab olema tsipake selle alaga tegeldud. Kõrvaklappidest kostab eetri hääl: raginad, sahinad, morsepiiksud. Kaugete tundmatute jaamade kutsungid ja enda kutsung antennist õhku. Meie vaatame õhuruumi kui tühjusse, aga kui me korrakski oleme kuulnud neid mõõtmataid eetrihäält ning pisutki ette kujutame, siis arvame tundvat kellegi kutsungit ja selle vastuvõtmist. See on pidev võimaluste tajumine läbi ruumi kahe inimese vahel. Need inimesed on sõbrad, sest neid seob ühine huvi.

UR2NW, UR2NW, UR2NW. Raadioamatöör töötab. Pole tähtis, kas käib võistlus või on tegemist lihtsa sideseansiga — raadioamatööri töö jääb raadioamatööri tööks. Võistlused peetakse enamasti nii, et 48 tundi tuleb aparadi juures olla. Uneaeg jääb napiks ja ei saa millelegi muule mõelda. Tähtis on keskendumine ning täpne töö. Sideseanss tuleb täpselt fikseerida. Eksimus üheski tähes või numbris tähendab, et loodud side arvesse ei lähe. Kui kahe sideme loonud jaama aruandes on ajaline erinevus suurem kui kolm minutit, on tulemus jätlegi null.

**A**lguseks oli detektorvastuvõtja. Nagu ikka: suur pool, pöördkondensaator, suure otsimisega hangitud diodid ja kõrvaklapid. Aga lähimat jaama sai kuulda omatehtud aparadiga. See juhtus koolipäevil kuskil seitsmendas klassis. Kui pisik juba veres, ei siis sellest lahti saa. Nii ka Ivoga. Aparadid läksid keerukamaks, teadmissi tuli juurde. Vahepeal jäi seljataha Tallinna Polütehnikum.

Raadioamatöörism on ühtaegu harrastus ja sport. Lisaks tehnikateadmistele, kiirusele, täpsusele läheb vaja vastupidavust, head tahet, tihti ka eneseohverdust, sest ega see harrastus küsi ajast ning muudest huvidest. Näiteks tänavusel välipäeval 3. juulil

# EETRI HÄÄLED

tuli järjepannu eetris olla kaks ööpäeva. Enne seda pidid võistlejad aparatuuri paigaldama, sest välipäev tähendab väljaspool statsionaari töötamist. Aparatuur paigaldati Kõpu tuletorni. Kujutage nüüd ette, mida tähendab mitu korda tornis üles-alla käia, sest aparatuur pole kerge, seda jätkub mitme kasti jaoks.

**R**aadioamatööride eetrikõneluses valitsevad omad seaduspärasused: kutsung, enda tutvustamine eesnimelise, oma jaama geograafilise asukoht, kuuldavastava skaala järgi... Nõnda istubki raadiomees aparadi ees ja kuulab eetri häält. Nüüd kostsid mingid signaalid. Aparaat hälestatakse täpselt ja siis kostab selgelt: «Piiks, piiks, piiks...» Kriips, kriips, punkt — loeb vastuvõtja juures istuv Ivo Kibuspuu morsetähti. Seal saab ta teada järjekordse eetrisõbra. Neid on tal nii palju, et täpse arvu saamiseks oleks tarvis üle lugeda kõik QSL-kaardid. Siis saaks teada peetud sideseansside arvu, aga loendamine võtaks vähemalt 2—3 tundi. Ivo Kibuspuu morsekäekirja tuntakse Soomes, Saksas, Demokraatlikus Vabariigis, Hollandis, Saksas Föderatiivses Vabariigis, Tšehhoslovakkias, Jugoslaavias, Poolas, Itaalias, Luksemburgis, Hispaanias, Taanis, Rootsis, Bulgaarias, Prantsus-

maal, Kreekas. Euroopas polegi riiki, kus poleks eetrisõpra. Kaugemad sideseansid ulatuvad Brasiiliasse, Islandisse, Gröönimaale, Ameerika Ühendriikidesse, Jaapanisse, Argentiinasse, Assoori saartele, Ekuadori, Panamasse, Austraaliasse, Paraguaisse, Kanadasse, Uus-Meremaale. Kui loendaks kõik riigid, saaks neid üle saja kolmekümne.

**E**ga neid kaarte koguta ainult raadiogeograafia laiendamiseks ja raadioseansside tõestamiseks. Nagu peaaegu igasugune tõsine harrastus, nii on ka raadioamatöörism kasulik: areneb keelteoskus, täienevad tehnilised teadmised, laiemaks ja kindlamaks muutub ettekujutus maailmast. Kui riputaks seinale kaardi ja ühendaks Kärkla nende paikadega, kus asuvad eetripartnerid, saaks üsna kirju joonterägastiku.

Eestis on üle kolmesaja raadioamatööri. Mõtete ja kogemuste vahetamiseks korraldatakse kokkutulekuid. Tänavu juba peeti üks Pangodi järve ääres.

**N**agu iga sport, nõuab ka raadiosport pidevat tööd. Operaatorimeisterlikkus kasvab järjekindlas sideotsimises. Üks päev või öö ei ole teisega vend, sest raadiolaine levik oleneb ilmastikust. Ilma hea aparatuurita ei maksa jälle meisterlikkus midagi. Igal aastal täiustab Ivo oma raadiojaama. See nõuab mitte üksnes meistrikäsi, vaid ka raadiouudiste tundmist. Ivo Kibuspuu unistuseks on mõttekaaslasi juurde saada. Praegu saab mõtteid vahetada kolleegide Vello Simmeri ja Valdo Lahemaaga, samuti «Hiiu Kaluris» töötava Vello Viinaga, Hiiumaa KEK-i töötaja Elmo Juhega. Juurde oleks tarvis nõori.

Samuti oleks hädasti vaja oma ruume. Siis saaks üles seada kollektiivse raadiojaama. Alustada on parem ikka üheskoos. Vilumuste saamisel võib ka oma raadiojaama meisterdama hakata.

Ivo harrastus on kasulik, vajalik ja tõsine. Tõenduseks on kasvõi see, et mitmel korral on raske maavärina läbi elanud piirkondadest abi palutud terveks jäänud amatöörsaatja kaudu või see, et Tšiili sündmustest sai maailm kõigepealt teada raadioamatööridelt, kuna ametlikud informatsioonikanalid olid hunta kontrolli all.

Meistrikandidaat Ivo Kibuspuuga lõpetasime jutu kokkuleppega jätkata raadiojuttu edaspidigi.

L. SPASSOV

## Rajooni I tehniliste spordialade spartakiaad

Möödunud aastal tehti ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee II pleenumil ettepanek korraldada rajooni tehniliste spordialade spartakiaad. Nüüd on asi saanud küpseks. Rajoonikomitee presiidium vaatas läbi ja kinnitas võistluste programmi. Spartakiaadi peamine raskuspunkt lasub autosportlastel. Juba eeloleval nädalavahetusel on Kärdlas Võidu väljakul algusega kell 11 autojuhtide mitmevõistlus. 25. septembril antakse start autorallist osavõtjatele. 26. septembril viiakse läbi sõjaväestatud kross. Kross algab kell 11 Tahkuna tee otsast majaka poole 6. kilomeetripostil. Spartakiaadi kavvas olevate alade põhjal selgitatakse välja rajooni paremad tehniliste spordialade kollektiivid ja individuaalvõistlejad. Üldvõitjale pani rändauhinna välja koondise EPT Hiiumaa osakond.

Eeloleval aastal on kavvas laiendada programmi ja lülitada spartakiaadi kavva ka laskmine, mis

käesoleval aastal tuli välja jätta lasketiiru remondi tõttu. Nähtavasti on otstarbekohane jaotada võistlevad kollektiivid edaspidi kahte gruppi, kuna väikestel ettevõtetel pole lihtsalt masinate puudumise tõttu võimalik osa võtta autorallist ja kaasa rääkida üldvõitja karika võitmisel. Küll aga peaksid kõik kollektiivid hea organiseerimise korral olema suutelised komplekteerima sõjaväestatud krossi võistkonna, kuhu kuulub üks nais- ja kaks meesvõistlejat. Raskusi ei tohiks teha ka osavõtt autojuhtide mitmevõistlusest ja laskmisest. Materiaalse baasi tagab siin võistluste organiseerija. Aga eks see kõik selgu eelolevatel nädalavahetusel.

Jääb loota, et ALMAVÜ Hiiumaa rajooni I tehniliste spordialade spartakiaad loob tugeva vundamenti edaspidiseks.

**L. PETS,**  
spartakiaadi peakohtunik

# ALMAVÜ tegevusest «Ühenduse» kolhoosis

Meil on arvel 54 ALMAVÜ liiget, mis kaheksakümne kolmest töötavast kolhoosiliikmest moodustab 64 protsenti. Arv on suur, kuid peab kohe ütleva, et tegevus kõikide liikmete hõlvamiseks ei ole hästi korraldatud.

Eelmise aruande- ja valimiskoosoleku otsuse oleme enamjaolt täitnud. Põhiline on ALMAVÜ tegevuses sõjalis-patriootiline kasvatustöö. Oleme ka oma töös sellest lähtunud. Korraldasime loenguid ja vestlusi teemadel «Hiiumaa kaitselahingud», «Nõukogude armee ja tsiviilkaitse elanikele». Said teoks temaatiline õhtu 8. mail rahvamajas ja puhkeõhtu massilise riigikaitse hoogtöökuul veebruaris, millest võtsid osa ka kohalikud sõjaveteranid. Võidupüha

tähistati vastava temaatilise õhtuga.

Majandil on ALMAVÜ tegevusest stend koos fotodega, see on tõstnud algorganisatsiooni autoriteeti ning seda loetakse ja uuritakse elavalt.

On tellitud sõjalis-patriootilisi ajakirju, mis samuti kasvatustööle soodsat mõju avaldavad.

Sportitegevus pole meie majandis praegu heal järjel, seda ka sõjalis-tehnilistel spordialadel. Autosporti on majandi vastav sektsioon siiski harrastanud. Nii on ralli- ja vigursõidumehed Eino Ink ja Vello Holtsmann osa võtnud mitmetest võistlustest ja seal päris hästi esinenud. Majandil on ka kartauto, millega 2—3 aastat tagasi käisin isegi võistlemas. Viimasel ajal pole

kartisport enam au sees, seetõttu seisab ka meie kartauto. Püüame autosporti siiski enam populariseerida ja ka ise aktiivsemalt kaasa lüüa.

ALMAVÜ autokoolist on meie kolhoosist juhiloa saanud kokku 17 inimest. Autokooli lektor autoehituse alal on samuti oma majandist ja ta käib Kärklas kursantidele loenguid pidamas.

ALMAVÜ loteriipileteid oleme tähtaegselt realiseerinud, samuti liikmemaksud õigel ajal kogunud ja üle kandnud.

Meie töös tuleb siiski veel ette puudusi: oleks vaja taas elustada noorte pidulik armeessesaatmine, enam korraldada loenguid ja vestlusi, matku lahingukuulsuse paikadesse, korralikult harrastada laskesporti ning haarata ALMAVÜ tegevusega kõik algorganisatsiooni liikmed. Selleks tuleb eeloleval aruande- ja valimiskoosolekul vajalikud suunad kavandada ja need ka ellu viia.

**R. MARKUS,**  
«Ühenduse» kolhoosi ALMAVÜ  
algorganisatsiooni esimees



## *Esimene üleliiduline ALMAVÜ talisparkiaad*

1. detsembrist 1976 kuni 1. aprillini 1977 korraldatav I üleliiduline sõjalis-tehniliste spordialade talisparkiaad on pühendatud ALMAVÜ poole sajandi juubelile. Spartakiaadi kavases on autokross, autode hipodroomisõit, autoralli, kardisõit, mootorataste jäärajasõit, kahevõistlus jm. Uue alana on kavases teenistuskoores kasvatajate mitmevõistlus.

Valmistumine talisparkiaadiks nõuab tehniliste spordialade föderatsioonidelt, ALMAVÜ linna- ja rajoonikomiteedelt ning spordiklubidelt tösisist suhtumist noorte ettevalmistamisesse ja võistkondade komplekteerimisesse. Talisparkiaadi üritused peaksid igati tõhustama

ka VTK-alast tegevust ettevõtetes, asutustes ja majandites.

Spartakiaadi juhendis on lubatud mõned kõrvalekalded juhuks, kui tuleb lumevaene talv. Nii võib VTK-mitmevõistluses asendada suusatamise sõjaväes-tatud krossiga, teatesuusatamise teatejooksuga, laskesuusatamise jooksukrossi ja laskmisega. Sellised asendamisid tulevad kõne alla ainult eelvõistlustel alorganisationsioonides. Vabariiklikel ja üleliidulistel finaali võistlustel järgitakse rangelt võistlusjuhendit.

Detsembris toimuvad sparta-

kiaadi eelvõistlused, jaanuaris-veebruari vabariiklikud võistlused. Spartakiaadi finaali võistluste lipp heisatakse Moskvas 10. veebruaril. Lõppvõistlusi peetakse ka Riias, Sverdlovskis, Permis, Kalininis ja Kaunases. I üleliidulise talisparkiaadi võitjate pidulik autasustamine toimub 9. mail Moskvas.

Täpsemat informatsiooni võistluste korraldamisest annavad ALMAVÜ linna- ja rajoonikomiteed ning ALMAVÜ Eesti NSV Keskkomitee spordiosakond (Tallinn, Lai t. 1).

**A. OINA**

# Meie ühingu juubel

# ALMAVU 50

**H**omme tähistab meie maa Punalipu ordenit kandva Armees, Mere- ja Lennu- ja Vabatahtliku Ühingu 50. aastapäeva.

Revolutsiooni suur juht V. I. Lenin pidas üheks esmaseks ja ühisamaks ülesandeks noore Nõukogude vabariigi kaitsevoime tugevdamist, tema piiride puutumatuse tagamist. Oppida maailmiselt sõjaasjandust — see paritei üleskutse leidis kahekümne date aastate algul kogu rahva loetus. Vastuseks üleskutsule loodi juba 1920. a. meie maal esimesed riigikaitse organisatsioonid, kes tegelesid elanike sõjalise väljaõppega.

23. jaanuaril 1927 toimus lennu- ja keemiakaitse ning tööstuse sõprade ühingu ja NSV Liidu riigikaitse abistamise ühingu delegaatide ühine istung, kus võeti vastu otsus moodustada ühine organisatsioon nimetusega NSV Liidu Osaviahim, mis tänapäeval kannab NSV Liidu ALMAVÜ nimetust. Oma tegevuses on ühingu eksisteerimise jooksul aktiivselt kaasa aidanud

se üle 7 miljoni ühingu liikme, see-a rohkem kui pool. Valmistati ette ja formeeriti partisaanüksusi. Kuulsaks sai kahekordse Nõukogude Liidu kangelase S. A. Koypaki partisaanüksus. Mitteametlikel andmetel loodi ühingu poolt 88 rajoonis partisaanisalgad, kus võitles rohkem kui 15 000 ühingu aktivisti. 1941. a. pandi Rahvakomissaride Nõukogu otsusega kohaliku õhukaitse korraldamine ühingu kaitseühingule. ÜLKNÜ Keskkomitee suunas õhukaitse kursustele üle 200 000 noore. Sõja ajal valmistas ühingu ette tuhandeid kuulipildureid, minipildureid ja radiste. 60 000 lennuväe spetsialisti said oma teadmised ühingu õppepunktides. Färsast sõda jätkas ühingu oma peamise ülesande täitmist — maa kaitsevoime tõstmist, nooremistamist, sõjalis-tehniliste tead-

miste levitamist. Praegu saab iga kolmas kutselune spetsialisti tunnustuse ALMAVÜ kursustelt. Üle 20 miljoni noore tegeleb tehniliste spordialadega. Üheksandal viisaastakul valmistati ette umbes 12 miljonit järgusportlast, rahvamajandusele anti 8 miljonit spetsialisti 50 erialal.

Kõneldes ALMAVÜ IV üleilmailisel kongressil, märkis seltsimees L. I. Brežnev, et «ühing ei valmista ainult ette Nõukogude relvajõudude lahingureserve, vaid aitab kogu oma tegevusega kaasa töötajate edasisele koonduumisele Kommunistliku Partei ümber, kasvatab neid nõukogude patrioti ja meie maal kommunisti ülesehitamise suurele ürtusele piiritu ustavuse valimus».

(Järg 2. lk.)

## AUTASUSTAMISI

Aktiivse kaasabi eest massilise riigikaitsealase töö organiseerimisel ja seoses ALMAVÜ 50. aastapäevaga autasustati EKP Hiiumaa Rajoonikomitee ja Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee ühise aukirjaga järgmisi ühingu aktiviste:

PÄRN, Tiit Karli t. —

Emmaste kolhoosi ALMAVÜ algorganisatsioon esimees.

TOMMULA, Uno Jakobi p. — Tallinna Piimakombinaadi Emmaste tsehi ALMAVÜ algorganisatsioon esimees.

KALDA, Mati Aleksandri p. — Hiiumaa KEK-i ALMAVÜ algorganisatsioon esimees.

# Meie ühingu juubel

(Algus 1. lk.)

ALMAVÜ Hiiumaa rajooniorganisatsioon lõheb juubeliaastapäevale vastu toredate saavutustega. Eelkõige tuleks nimetada tublit tööd, mida on tehtud ühingu ridade tugevdamiseks. Viimase kahe aasta jooksul on ühingu liikmete arv kasvanud peaaegu kolmekordseks. Praegu kuulub iga kolmas saare töötaja või õpilane ühingu ridadesse. Putkaste sovhoosis ja «Ühenduse» kolhoosis kannab iga teine töötaja taskus ALMAVÜ liikmepiletit. Tunduvalt on kasvanud kommunistlike noorte osatähtsus. Juubeliteel päevadel loodi ALMAVÜ algorganisatsioon REV-2 Hiiumaa Jaoskonnas. Nüüd on ühingu algorganisatsioonid moodustatud kõikides saare asutustes, ettevõtetes, kolhoosides, sovhoosis ja koolides.

Tunnustav hinnang tuleb anda «Sõpruse» ja Emmaste kolhoosi algorganisatsiooni tööle, kus esimeestena tegutsevad Maido Maripuu ja Tiiu Pärn. Tahtmist ja ettevõtmisi näeme «Hiiuma Kaluri» kolhoosis (esimees J. Valdma). Väike, aga tubli on TPTK Emmaste tsehi algorganisatsioon (esimees U. Tommula). Kindlate-

le alustele on pandud riigikaitsetöö Kolhooside Ehituskontoris (esimees M. Kalda). Loetelu võiks jätkata. Kõigis nendes algorganisatsioonides on massiline kaitsetöö leidnud õige koha. See vastab tervikuna meie ühingu ülesannetele ja eemärkidele.

Igal aastal lõpetab tehnika- ja spordiklubi kursused 130 inimest. See on potentsiaalne reserv meie Relvastatud Jõududele. Opebaasi korrastamisel võiks see arv veelgi suurened.

Kahel viimase aasta jooksul on meil ette valmistatud umbes 70 järgusportlast. Juubeliaasta eel täitis Ivo Kibuspuu raadiospordis NSV Liidu meistersportlase nõuded. Laske- ja autospordi kõrval alustas möödunud aastal tegevust sõjalis-rakendusliku mitmevõistluse sektsioon.

Teha on veel palju. NIKP XXV kongressi kavandatud ülesanded meie maa kaitsevõime tugevdamiseks puudutavad otseselt meie ühingu iga liiget, algorganisatsiooni ja rajooniorganisatsiooni tervikuna. Kui me siiani oleme lahendanud ja lahendame ka edaspidi edukalt organisatsioonilised küsimused, siis palju rohkem tähelepanu tuleks

pöörata sisulisele küljele. On iseloomulik, et mitmes algorganisatsioonis võetakse praegu vastu kõrgendatud sotsialistlike kohustusi. Nendes kajastuvad sõjalis-patriootilise kasvatustöö parandamise probleemid.

Käesoleval aastal pühitseb meie rahvas Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva. Nende pingsate aastate jooksul on meie maal toimunud suured kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed ümberkorraldused kõigil elualadel. Muutunud on ka kaitseühingu tegevuse parameetrid. Praegu seisab algorganisatsioonide komiteede ees vastutav ülesanne. Täites Kommunistliku Partei nõudeid, tuleb veelgi parandada igapäevase kasvatusliku ja organisatsioonilise töö taset, suunata aktivistide jõupingutused ja kõigi ALMAVÜ liikmete loov energia sõjalis-patriootilise kasvatustöö, massilise riigikaitsealase töö ning sportliku tegevuse edasisele tõusule. Saagu juubeliaasta kõigis algorganisatsioonides tehtava töö kvaliteediaastaks.

**L. PETS,**  
ALMAVÜ Hiiumaa Rajooni-  
komitee esimees

22. jaanuar 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 10 lk 2

## Ettevõtmisi «Sõpruse» kolhoosis

Sel aastal hakkab meil ALMAVÜ tööst osa võtma 130 inimest. Mullu oli see arv 100. Kommunistlike noori on 25 ehk 81 protsenti nende üldarvust, NLKP liikmeid 22. ALMAVÜ töö juhtimiseks on moodustatud viieliikmeline komitee.

Möödunud aastal tegutses kõige edukamalt autospordiring. Suutsime ette valmistada kuus järgusportlast. Meie autosportlased on oraldatud kõigil Hiiumaal koraldatud võistlustel ja pea alati edukalt. Meil on olemas kõik vahendid vigursõidu treenimiseks ja võistluste läbiviimiseks. Kaks meie autojuhti õpetavad praegu välja noori, töötades

peale põhitöö ALMAVÜ autokoolis sõiduinstruktoritena. Ka autokooli lektor on meilt. Sel aastal tahame senisest hoopis suuremat tähelepanu osutada laskmisele. Mullu muretsime õhupüssi, mille abil õpetame kõik ALMAVÜ liikmed laskma. Treeningud juba käivad. Edaspidi võtame kindlasti osa kõigist laskevõistlustest.

Igal aastal on meil palju üritusi riigikaitse hoogtöökuu raames. Nii korraldasime möödunud aasta veebruaris kohtumise sõjaveteranidega, võitriini sõjalisel teemal, suusamatka Suure Isamaasõja lahingupaikadesse, sisustasime ALMAVÜ nurga.

Meie algorganisatsiooni tööd on valgustatud ka seinalehes. Tellitud on ALMAVÜ kirjastuse poolt väljaantavat perioodikat. Käesoleva aasta riigikaitse hoogtöökuu üritustel mööduvad ALMAVÜ 50. aastapäeva tähe all. Kavatakse läbi viia piduliku koosoleku. 23. jaanuaril korraldame kontserdi ja võtame osa ülerajoonilisest võitriinist. Juubeli auks on meil võetud ka kõrgendatud sotsialistlikud kohustused. Nendest teeme juttu siis, kui need on täidetud.

**M. MARIPUU,**  
«Sõpruse» kolhoosi ALMAVÜ  
algorganisatsiooni esimees

22. jaanuar 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 10 lk 2

# Rõõmudest ja muredest

Hiiumaa Kolhooside Ehituskontori ALMAVÜ algorganisatsiooni kuulub praegu 49 liiget. Ettevõtte kommunistid on kõik riigikaitseühingu liikmed, kommunistlikest noortest kuulub sinna 89 protsenti. Algorganisatsiooni töid-tegemisi juhivad viieliikmeline komitee Mati Kalda-ga eesotsas.

Kõnelgem kõigepealt sellest, kuidas mullu täideti plaanilised ülesanded. VTK normi laskmises pidi täitma 37 inimest, toime tuli sellega 15. Seevastu teise järgu sportlasi on vajaliku ühe asemel kolm. Kolmandat järku saadi viie asemel üks, 200 loteriipiletit müüdi õigel ajal. Ka liikmemak-sude plaan täideti õigeaks ajaks.

Möödunud aasta massilisel riigikaitse hoogtöökuul korraldati suusamatk, koostati stand ALMAVÜ tegevusest. Algorganisa-tsioonis asetatakse põhiorhk tehnilistele spordialadele. Ülal-mainitud spordijärgudki on sealt-vallast. Põhiliselt piirduakse olude sunnil autospordiga. Mul-luse tehniliste spordialade spar-takiaadi raames korraldatud au-torallil said kolhoosiehitajatest sportlased II koha. Osales kaks ekipaazi: Kalev Klaus, Kaido Villmäe ja Ülo Nõmmik, Mati Elle. Spartakiaadi üldarvestuses jäädi kuuendaks. Põhjus oli sel-les, et VTK mitmevõistlustest osa ei võetud.

Tänavune aasta töötab tulla pingelisem. Sellele annab suuna ALMAVÜ 50. aastapäev. Sel pu-hul leiab aset pidulik koosolek, kuhu kutsutakse ettevõttes tööta-vad sõjaveteranid. Massilise riigikaitse hoogtöökuul korralda-takse laskevõistlused. Samuti osaletakse riigikaitseorganisat-

siooni juubelile pühendatud vik-toriinis.

Tehniliste spordialade sparta-kiaadist võetakse kindlasti osa. «Püüame paremini esineda ja võtame osa mitmest alast,» aval-das oma arvamust Mati Kalda.

Jutt läks laskmisele. Ruum õhupüssist laskmiseks on olemas ja seda kasutatakse. Mullu mu-retseti kolm õhupüssi. Tänavu tahetakse saada väikekalibrilist püssi MZ-12. Peaks ainult laske-tiir korda saama, seal käijaid leiduks. Kaugemas tulevikus ehk saab ka oma tiiru, sest kontori-hoone projektis on koht ka sel-lele.

Muret teeb tehniliste spordi-vahendite muretsemine. Taheti osta krossirattaid, aga nende de-fitsiit ja ka kallis hind tõmbasid asjale kriipsu peale. Mõne mootorratta muretseks siiski ja juht-kond on nõus aitama. Üldse suh-tub juhtkond ALMAVÜ algorga-nisatsiooni muredesse mõistvalt. Juhataja Madis Nõmmik võtab alati osa neist võistlustest, kus KEK-i esindus kaasa lööb.

ALMAVÜ tegevuses annab tunda ka see, et suur osa rah-vast töötab maal. Kokkusaami-sega on tegemist.

Tänavu tuleb täita raske üles-anne. Algorganisatsioonis peab liikmeid olema 84. Seda nõuab rajoonikonverentsi otsus.

«Kui me kõik kohusetundlikult oma ülesannetesse suhtume siis täitame plaanid,» lõpetas Mati Kalda.

L. SPASSOV

# Tahame tegutseda veelgi paremini

*Tuli üks sõdur  
kodumaa teele  
ja seisma jäi  
halli graniiti.  
Kui möödud temast,  
palun pea meeles,  
et lilli sa temale viiksid.*

Need read seisavad Emmaste kolhoosi ALMAVÜ lauaraamatu esilehel. Raamat valmistati möödunud aastal, mil ühingu tegevus sai hoogu ka meie majandis.

Meil on viieliikmeline komitee. Ülesanded on liikmete vahel jaotatud vastavalt huvialadele. Aktiivne komitee liige on Agu Lepik, kes valmistab Emmaste kolhoosi võistkonna ette osavõtuks ALMAVÜ piirkondlikust viktoriinist. Võitsime esikoha. Loteriipiletite müügiplaani ületasime tänu tublile kassapidajale E. Vesemesele. Traditsiooniks on saanud

laskevõistluste päev. See leiab rohket osavõttu, kahjuks ainult noormeeste poolt. Laskevõistluste päeva lõpetame osavamate autasustamisega ning laseme uhhaal või küpsetatud kalal hea maitsta.

Tänu kolhoosi juhatuse algatusele korraldatakse kolhoosis õppepäevi, kus saab kuulata ka ALMAVÜ-alaseid loenguid.

Autospordi eest hoolitseb Mati Metsalu. Tema viis võistkonnad rajoonivõistlustele. Sealt naasti heade tulemustega. Üheks suuremaks saavutuseks autospordisektsioonis on see, et suutsime Emmastes korraldada amatöör-autojuhtide kursused. Peatähtis, et inimestele meie algatus meeldis.

Kolhoosi esimees Jaan Riisenberg ja parteialgorganisatsiooni sekretär Mati Nurs on aktiivselt

osalenud ALMAVÜ tööd puudutavate küsimuste lahendamises. Kindlasti seetõttu on meil selle organisatsiooni töö tükki maad edasi nihkunud.

Sõjaväkke saatmist oleme püüdnud pidulikult korraldada. Ja niikaua kui maailmas leidub veel inimesi, kes üüduvad valia päästa uut sõda, tuleb noormees- tel omandada teadmisi ja oskusi, kuidas kaitsta kodumaad. Ka ALMAVÜ liikmed on valmis vastama sõjaõhutamaile nii sõnas kui teos — ei! ja veel kord — ei!

**T. PÄRN,**  
Emmaste kolhoosi ALMAVÜ  
algorganisatsiooni esimees

22. jaanuar 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 10 lk 2

## ALMAVÜ rajoonikomitee presiidiumis

### Massilisest riigikaitsetööst

Arutusel oli massilise riigikaitsetöö olukord «Rahu eest» kolhoosis ja teedejaoskonnas. Ettekande tegi ALMAVÜ «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsiooni esimees M. Salin ja kaasaruande rajoonikomitee esimees L. Pets.

Mõlemad algorganisatsioonid töötavad kvartali tööplaanide alusel. On vastu võetud 1977. a. sotsialistlikud kohustused, mille täitmist jälgitakse. «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsiooni komitee peab oma koosolekuid regulaarselt, teedejaoskonnas on kujundatud näitagitatsioon hästi. Hästi kulges massilise riigikaitse hoogtöökuu.

Presiidium märkis puudusi mõlema algorganisatsiooni töös. Kuigi «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsioonil on hea sportrelvade baas, kasutatakse seda

vähe. Viidi läbi ainult üks lastekõivõistlus õhupüssidest, kus oli viis osavõtjat. Teedejaoskonnal puudub üldse igasugune materiaaltehniline baas, mille tõttu sporditöö on välja surnud. Sel aastal pole kumbki algorganisatsioon osa võtnud rajooni tehnika- ja spordiklubi poolt korraldatud spordiüritustest. Teedejaoskonnas pole komitee kordagi koos käinud. «Rahu eest» kolhoosis puudub näitagitatsioon. Ka massilise riigikaitse hoogtöökuu haaras ainult 62 protsenti majandi töötajatest.

Kõige selle tagajärjel esineb tõsiseid puudusi NLKP XXV kongressi ja NSV Liidu ALMAVÜ VIII kongressi otsuste elluviimisel.

Presiidium võttis vastu üksikasjalise otsuse töö parandamiseks.

### ALMAVÜ II tehniliste

#### spordialade spartakiaad

Suure Sotsialistliku Oktoobri-revolutsiooni 60. aastapäeva tähistamiseks otsustas presiidium septembris-oktoobris korraldada rajooni II tehniliste ja sõjalis-rakendusliku iseloomuga spordialade spartakiaadi. Spartakiaadi kavva võeti sõjaväestatud kross, tsiviilkaitse teatejooks, autojuhtide mitmepõlvõistlus, autoralli ja laskmine. Võistkonnad jaotati kahte gruppi, kusjuures esimese gruppi kuuluvad kõik kol-

hoosid, sovhoos, tehnikakoondis, metsamajand, Hiiumaa KEK, autobaas, teedejaoskond ja tarbijate kooperatiiv. II gruppi kuuluvad kõik ülejäänud algorganisatsioonid. Esimeses grupis on kohustuslik võistelda kolmel alal, sealhulgas sõjaväestatud krossis, teises grupis kahel alal. Kinnitati spartakiaadi peakohtunikekogu.

L. PETS

## Autoralli

Hiiumaa teedel viiakse 16. juulist kella 22 kuni 17. juulini kella 7 läbi autorall «Meri 77». Palume igal liiklejal tähelepanelik olla, eriti lõikudel Jausa—Aadma, Jõe—Allika ja Palade—Loja.

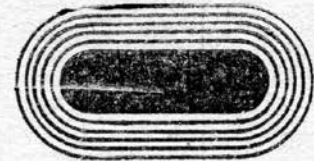
Liiklejail, kes näevad lähemas võistlusautot, palume peatuda paremal teepeenral.

Võistlusmasinail on väljaspool võistlust trassil sõitmine keelatud.

**Orgkomitee**

16. juuli 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 83 lk 4

## Kõrge hinnang meie rallile



sport \* sport

Läinud nädalavahetusel peeti Hiiumaal huvipakkuvad võistlused: jõudu katsusid ralliautod. Autoralli «Meri-77» korraldajaks oli «Hiiu Kalur» ning eestvedajaiks automajandi mehaanik Enn Rimmelg ja ehitusmehaanik Ats Aug.

Starti asus 22 võistlusmasinat mitmest vabariigi paigast. Võistlejad puudusid ainult Saaremaalt. Rajale suundus kümme meistrikandidaati ja see andis võistlustele kohe algusest hoo ning konkurentsitiheduse. Võistlustressil oli viis ajakontrollpunkti, korraldati seitse kiiruskatset.

Rallisõit nõuab täpsust ja kiiret reageerimist, mõistagi ka suurt sõidumeisterlikkust. Iga väiksemagi eksimise eest antakse miinuspunkte. Kogenumate võistlejate sõnade järgi kujutas trass endast rasket päiklit. Kiiruskatsetel ületas keskmine kiirus tihti 70 kilomeetrit tunnis ja ega üldine keskmine kiirus palju väiksem tulnud. Nii mõnigi masin pidi trassilt lahkuma, paljud said vigastada. See aga ei kahandanud võidutahet.

Start anti Kärddlas ning esimene kiiruskatse oligi Kärddla—Vilivalla teelõigul. Sellele järgnes

Männamaa—Tihu kiiruskatse. Teisel lõigul oli tublim Paide ALMAVÜ meeskond — Lootus Männasson ja Vello Leesi. Mõlemad on teise järgu sportlased. Kolmandal kiiruskatsel Jõe—Allika näitasid end tublimatena Haiba sovhoosi meistrikandidaadid Toomas Kirsipuu ja Heino Villmann. Viiendal katsel Pihla rabas rebisid ette Harju KEK-i teise järgu sõitjad Toivo Platov ja Valdu Ristmägi. Need kolm ekipaaži alustasidki omavahelist rebimist. Kuuendal kiiruskatsel Jausa—Aadma sai ette kaheksas ekipaaž (Harju KEK), seitsmendal — Rattagul — jätkasid nad oma võidukäiku.

Miinuspunktide summeerimisel tulid võitjateks meistrikandidaadid Toomas Kirsipuu ja Heino Villmann 2655 miinuspunktiga. Järgnesid 2747 miinususega Toivo Platov — Valdu Ristmägi ja Lootus Männasson — Vello Leesi (2807).

Hiiumaa võistlejatel läks edukalt: Emmaste kolhoosi meeskond (Heller Sõöl — Tiit Asumets) tuli seitsmendaks ja sama majandi ekipaaž (Mati Metsalu — Aleksander Ellermäe) kaheksandaks. Mõned hiidlased pidid katkestama tehnilistel põhjustel.

Võistkondlikult võitis Jõgeva autobaasi nr. 5 esindus. Emmaste

kolhoosi sõitjad tulid teiseks. See on meie meeste suur edu. Mati Metsalu täitis esimese spordijärgu nõuded, ülejäänute saavutused väärivad teist järku.

«Hiiu Kaluri» autorallit «Meri-77» klassifitseeritakse vabariigis esimese raskusjärgu võistluseks. Sellise hinnangu alusel oli rallil võimalik täita meistrikandidaadi nõudeid. Kõigi järgu täitnute õigused kinnitab vabariiklik autospordiföderatsioon.

Kõigi sellel rallil osalenud kogenumate rallistide kiidusõnad kostsid täpse legendi aadressil. Kui teistel rallidel koostatakse legend 100-meetrise täpsusega, siis Hiiumaal suutsid korraldajad seda teha 10-meetrise täpsusega. See lisas põnevust ja nõudis ülimalt tähelepanu.

«Hiiu Kaluri» autoralli muudetakse traditsiooniliseks ja on alust arvata, et tuleval aastal osaleb seal rohkem ralliautosid ja ka kuulsaid sõitjaid. Selleks annab põhjust kõrge hinnang tänavusele rallile.

**L. SPASSOV**

21. juuli 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 85 lk 4

## OLI KA HIUMAALT

Tuhandetel pärnulastel ja sealsetel puhkajatel oli «Kalevi» staadionil kaks päeva palju uudistamist. Siin lõppes «Unica» klubi tähesõit «Pärnu 77». Pärast seda oli ka vanade autode ja mootorrataste demonstratsioonesinemine. Kohale oli saabunud vanade autode omanikke lähedalt ja kaugelt: Leedumaalt, Hiiumaalt, Riiaast, Elvast ja Tallinnast. Kõige kaugem tähesõitja oli Moskva üliõpilane Aleksandr Zamutin.

Lõunanaabritelt Lätimaalt oli kümme autot ja kolm mootorratast, Leedust kuus autot ja kaks mootorratast. Kokku võttis osa ligemale sada autot ja

veerandsada mootorratast, nagu «BMW», «DKW», «Renault», «Wanderer», «Harley-Davidson», «Harley-Willys» jt.

Kodumaistest autodest olid peale hiidlaste GAZ-AA, mida rootlis «Rahu eest» kolhoosi autojuht Elmo Jõhvik, ja Aare Lige «Studebackeri», esindatud veel niisugused margid nagu GAZ-20, M-400A, ZIL-111, Zis-101, Zis-5.

Auringi eesõigus anti staadionil ka Hiiumaa GAZ-AA-le, võidukalt sõjatee läbi teinud automargile.

Seekordne vanim sõidumees oli 70-aastane «BMW» omanik J. Pärnpuu Tallinnast. Parimaks naisautojuhiks tunnustati Emmi Tänavots Kadrinast ja edukaimaks naismootorratturiks Reet Kivimäe. Kogu tähesõidu vanimaks autoks osutus «Dodge» (1921. a.) Rakverest.

**K. PUMBO**

2. august 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 90 lk 4

## ALMAVÜ II tehniliste spordialade spartakiaad

Pühapäeval anti avastart ALMAVÜ Hiiumaa rajooni tehniliste ja sõjalisrakenduslike spordialade II spartakiaadile. Sõjaväestatud krossist registreeris osavõtuks 15 võistkonda. Starti ilmus nendest ainult 3(!). Oleme nõus sellega, et kolhoosid jäid kõrvalle kibekiire kartulivõtmise tõttu. Millega põhjendavad eemalejäämist aga autobaas, metsamajand, KEK, koondise EPT Hiiumaa osakond ja võrgurajoon? Nähtavasti tuleks nimetatud algorganisatsioonide komiteedel seda küsimust arutada. Võistluste vanemkohtunik A. Heilo oli teinud kõik ürituse

heaks kordaminekuks.

Sõjaväestatud krossi 1977. a. meistriks tuli «Ühenduse» kolhoosi esindaja Toivo Saue ajaga 13.28. Ainult nelja sekundiga kaotas temale Uibo Jõgi, jättes kolmandaks Elmo Jõhvik, kelle aeg 14.01 (mõlemad «Hiiru Kalur»). Võistkondlikult tuli esikohale «Hiiru Kaluri» meeskond.

Eeloleval pühapäeval algusega kell 11 algavad Võidu väljakul autojuhtide mitmevõistlused ja kell 17 rajooni täitevkomitee juures tsiviilkaitse teatejooksu võistlused.

**L. PETS,**  
spartakiaadi peakohtunik

22. september 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 114 lk 4



# ALMAVÜ

## Tehniliste spordialade spartakiaad

Kahel nädalavahetusel jätkus ALMAVÜ Hiiumaa rajooni tehniliste ja sõjalis-rakenduslike spordialade II spartakiaad. Külaliski aktiivselt osaleti autojuhtide mitmevõistlustel. Võisteldi vigur- ja ökonoomsussõidus. Järjekordse meeskondliku võidu kindlustas endale «Hiiu Kaluri» võistkond, jättes teisele ja kolmandale kohale koondise EPT Hiiumaa osakonna ja Hiiumaa KEK-i.

Individuaalselt saavutas esikoha ja tuli rajooni 1977. a. meistriks Matti Sepp («Hiiu Kalur»). Temale järgnesid Mati Metsalu (Emmaste) ja Ado Martin («Sõprus»).

Jällegi vedasid oma majandeid alt ALMAVÜ Putkaste Sovhoostehnikumi (esimees L. Ko-

bin) ja «Ühenduse» kolhoosi (esimees R. Markus) algorganisatsioon komiteed. Ka kutsealavõistlusele ei suudetud võistkondi välja panna.

Lõppesid finaalvõistlused laskmises. Finalistidel tuli lamades sooritada väikekalibrilisest vabapüssist 30 võistluslasku (distants 50 meetrit).

Kuigi võistlustingimused olid enam-vähem normaalsed, andis tunda treeningupuudus. Sellest ka tagasihoidlikud tulemused. Naistest tuli 1977. a. meistriks Maie Jõgi («Hiiu Kalur») 274 silmaga. Järgnesid Anne Kuuskor («Hiiu Kalur») 254 silma ja Marje Sülla (metsamajand) 246 silmaga.

Meeste 1977. a. rajoonimeistriks sai Igor Prigoda (teedejaoskond) 277 silmaga. Teise koha saavutas Jüri Valdma («Hiiu Kalur») 272 silma ja kolmanda Ahto Heilo (täitevkomitee) 269 silmaga.

12. novembril spartakiaad jätkub. Ootuspäraselt peaks spartakiaadi naelaks kujunema autoralli, kus osaleb üle 15 ekipaazi väljastpoolt rajooni.

Samal päeval kell 11 viiakse läbi tsiviilkaitse teatejooks.

**L. PETS,**  
spartakiaadi peakohtunik

1. november 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 129 lk 4

## Tähelepanu, autoralli !

ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee poolt korraldatav tehniliste spordialade spartakiaad hakkab lähenema lõpule. Eeloleval laupäeval, s. o. 12. novembril saab teoks sportakiaadi üks massilisemaid alasid — autoralli.

Seoses sellega palub orgkomitee kõigil, kes liiguvad sel päeval Hiiumaa rajooni teedel, olla eriti ettevaatlikud.

Võistlusmasina lähenemisel palume hoiduda tee paremale poo-

lele või hoopis peatuda. Võistlusmasinad liiguvad kogu trassil sisselülitatud tuledega. Erilist ettevaatust palume järgmistel teelõikudel ja piirkondades:

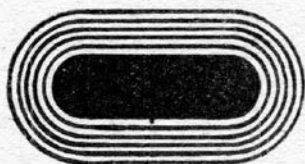
Mänspäe—Õngu, Posti—Mangu—Tahkuna, Männamaa—Tihu, Pihla raba—Nõmba.

Võistlusautodel on enne starti trassil liikumine keelatud. Head liiklemist kõigile!

**L. PETS**

10. november 1977 Nõukogude Hiiumaa nr 132 lk 4

## «Juubeliralli—60»



sport \* sport

Läinud nädalavahetusel peeti Hiiumaal järjekordne autoralli nimetusega «Juubeliralli—60». Raja pikkus oli 398,93 kilomeetrit ja lisakatseid 44,54 kilomeetrit. Peakohtunikuna tegutses I kategooria kohtunik Arvi Laur, asetäitjana vabariikliku kategooria kohtunik Evald Loomus, peasekretärina sama kategooriaga Urve Nõmmiste. Kõik kolm olid Tallinnast. Peaajamõõtja oli Mihkel Tustit, stardi ja finiši vanemkohtunik Tiit Lige, distantsi ülem Toivo Koolmeister ja tehnilise komisjoni esimees Enn Remmelg. Kõik III kategooria kohtunikud ja Hiiumaalt. Kontrollpunktides tegutsesid samuti hiidlased.

Starti tuli 21 ekipaazi. Hiiumaa KEK-i värvides esinesid meistrikandidaat Mati Eller ja I järgu sportlane Ülo Nõmmik, «Sõpruse» kolhoosi autol sõitsid Maido Maripuu ja Hans Kirsi, Emmas-tet esindasid Aleksander Eller-

mäe ja Mati Metsalu ning Helder Sööl ja Tiit Asumets, autobaasi meeskonnas võistlesid Urmo ja Heido Kattel, «Hiiu Kaluri» au kaitsesid Maivo Liier ja Peeter Kallas ning EPT osakonna masinas istusid Urmas Alev ja Aadu Kallas.

Rada polnud kergete killast. Seda näitasid mõned avariid, mis õnnelikult lõppesid, ja kaheksa katkestust.

Hiidlastest lõpetas KEK-i esindus neljandana, «Sõprus» üheksandana ja Emmaste meeskonnad kümnendana ning kaheteistkümnendana. Ülejäänud katkestasid.

Võistluse võitsid ALMAVÜ Tartu Tehnikaspordiklubi mehed Kalju Martin ja Ats Kuusik. Järgnesid Pärnu «Jõud» ning Harju rajooni Ravila sovhoos.

Üldse võistlesid kuus meistrikandidaati, kaheksa I järgu sportlast, kaks II järgu ja kaks III järgu sportlast. Järguta võistlejaid oli kolm.

T. VIHS

## ALMAVÜ

ALMAVÜ rajoonikomitee presiidiumi viimasel koosolekul arutati ALMAVÜ EPT osakonna algorganisatsiooni tegevust. Ülevaate andis algorganisatsiooni esimees Matti Paulus.

Tänavu suurenes riigikaitseorganisatsiooni liikmete arv 97-ni, aga see on tunduvalt vähem,

## Tegevusest koondise osakonnas

kui näeb ette rajooniorganisatsiooni X konverentsi otsus. Praegu kuulub ALMAVÜ ridadesse 33 protsenti kõigist töötajatest. NLKP liikmeid on algorganisatsioonis 17, kommunistlikke noori 16.

Tänavustest ettevõtmistest väärib eelkõige märkimist ralli-auto valmimine. Kaks tublit algorganisatsiooni liiget, Ado Kallas ja Urmas Alev, olid ettevõtmise hingeks. Muretseti kaks õhupüssi. Korraldati loenguid, viktoriine, kohtumisi sõjaveteranidega, anti välja seinalehte. Osaleti ka mitmel ülerajoonilisel üritusel. ALMAVÜ 50. aastapäevale pühendatud viktoriinil tuldi teisele kohale, laskevõistlustel võistles kaks võistkonda.

ALMAVÜ algorganisatsiooni tegevuses on ka mitmeid puudusi. Ei osata kasutada järgusportlaste kogemusi. Liikmemaksumade plaanist on senimaani täidetud vaid 61,6 protsenti. Dokumentatsioon ei ole korras. Puudub näitagitatsioon.

Algorganisatsioonile tehti ülesandeks kõrvaldada puudused veel sel aastal.

Presiidium kinnitas Nõukogude relvajõudude 60. aastapäeva ürituste plaani.

# Miinuspool on liiga

## Suur

## ALMAVÜ

ALMAVÜ «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsiooni kuulub praegu 107 hiiget ja siiani juhtis nende tegevust majandi peamehaanik Maido Salin. Algorganisatsiooni komiteesse kuulus viis liiget. Sõjalis-patriootlikku kasvatusööd juhtis majandi endine aseesimees Endel Ideon, sõjaliste tehniliste spordialade viljelemise eest seisis hea peadispetšer Ermo Voole, VTK kompleksplaanide täitmise pärast tundis muret autojuht Aser Pilpak, tehniliste erialade õpetamist jälgis senine energeetik Tiit Reeder.

Algorganisatsiooni tegevuses lähtuti eelmisel aruande- ja valimiskoosolekul kinnitatud aastaplaanist, mille järgi koostati üksikasjalikumad kvartaliplaanid. Nendes püüti tegevust leida kõigile komitee liikmetele.

Aasta kestel tunti pidevat muret ALMAVÜ liikmete arvu suurendamise pärast, aga algorganisatsioon kasvas ainult kahe liikme võrra. ALMAVÜ rajooniorganisatsiooni X konverentsi otsus liikmete arvu kohta on seega täitmata. Muus osas sotsialistlikud kohustused täideti.

Nõukogude armee aastapäeva tähistamiseks kohtuti majandi sõjaveteranidega, osaleti ülaraajoonilisel viktoriinil. ALMAVÜ 50. aastapäeva puhul korraldati loenguid ja pidulik koosolek. Nimetatud ettevõtmised mahuvad ka riigikaitse hoogtöökuu raamesse. Sellise suure algorganisatsiooni jaoks on seda siiski kesiselt. Võinuks korraldada majandiseseid võistlusi: kolhoosil on hea relvabaas. Koosolekul kõneldi, et püssid viidi siseasjade osakonda, kuna majandis puudub nõuetekohane relvaruum. See aga ei takista neid kasutamast. Pealegi tuleb praeguses olukorras süüdistada ainult ennast. Tulnuks leida väike ruum ja see relvade jaoks kohandada. Küllap leidub majandil 12 rubla abonenttasu aastas ja väike ehitusmaks, et seada sisse signalisatsioon. Probleem nõuab kiiret lahendamist. Tänavu muretseti ka laskemoona ja märklehti. Õige pealehakkamisega saaks asjad kiiresti paika.

Sõjalis-patriootlikus kasvatusöös ei ole samuti põhjust rahuloluks. Puudub vajalik kontakt kutsealustega. Tänavu läks «Rahu eest» kolhoosist armeesse mitu noormeest. Pidulikust telesaatisest ei olnud juttugi. Kevadel lähevad jällegi noormehed ajateenistusse ja siis ei tohiks

detud osa võtta rajoonivõistlustest. Mõneti oli see tingitud majandi juhtkonnast, kes ei andnud kiirete tööde aegu luba võistlustele sõiduks. Kuid kõiki võistlusi ei peetud kibekiiretel päevadel. Pealegi said teised majandid ka kiirel ajal võistkonnad kokku. Printsipiaalsema suhtumise ja üksteisemõistmise korral saanuks asja paremini seada. Võistlused peeti eranditult puhkepäevadel ja nelja-viie inimese tööst vabastamine kasvõi heinaajal ei oleks tekitanud korvamatut kahju. ALMAVÜ algorganisatsiooni komiteel tuleks edaspidi võistlustele minek varem juhtkonnaga kooskõlastada. Küllap saab siis ka töid teistmoodi seada.

Autospordi arendamiseks huvilisi leidub. Selline harrastus aitab kahtlemata kaasa kutsemeisterlikkuse kasvule. Kindlasti leidub kolhoosis auto, mille saaks rallisõiduks kohandada. Eeskuju saab Emmaste, Kõrgessaare ja «Sõpruse» kolhoosist. «Rahu eest» kolhoosi entusiastid peaksid ühiselt nõu pidama ja esitama oma ettepanekud majandi juhatusele.

Suhtumine sporti on praegu alla igasugust arvustust. Millegagi peale tubaste alade peaaegu ei tegelda. Kuigi sporditegevuse raskus langeb põhiliselt kehakultuurikollektiivile, ei saa süüist puhtaks pesta ka ALMAVÜ algorganisatsiooni: tehnilised spordialad jäävad siiski tema mureks.

ALMAVÜ algorganisatsioonil ei olnud küllaldast koostööd partei-, ametiühingu- ja komsomolialorganisatsiooniga. Siiani olid rohkem ootaja osas, aga ALMAVÜ komiteel tuleks esitada oma soovid neile organisatsioonidele. Heade sidemete korral oleks üksteisemõistmine olnud parem. Kuid ka vastupidine initsiatiiv on tähtis, sest kõigis vajakajäämistest ei saa süüdistada ALMAVÜ komiteed ja selle esimeest. Mitmed faktid kõnelevad sellest, et suur osa teoks- saamistest tuleb kanda ainult ALMAVÜ algorganisatsiooni esimehe Maido Salini arvele.

ALMAVÜ «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsioonil tuleb koostada järgmise aasta tegevuse plaan, milles eriline koht peab olema Nõukogude relvajõudude 60. aastapäeva üritustel. Oleks hea, kui loodaks sidemed majandist Nõukogude armeesse läinud noormeestega: selle mõlemapoolne kasulikkus on väljaspool kahtlust, sest heade suhete kor-

Nõukogude armee aastapäeva tähistamiseks kohtuti majandi sõjaveteranidega, osaleti ülerajoonilisel viktoriinil. ALMAVÜ 50. aastapäeva puhul korraldati loenguid ja pidulik koosolek. Nimetatud ettevõtmised mahuvad ka riigikaitse hoogtöökuu raamesse. Sellise suure algorganisatsiooniga jaoks on seda siiski kesiselt. Võinuks korraldada majandiseseid võistlusi: kolhoosil on hea relvabaas. Koosolekul kõneldi, et püssid viidi siseasjade osakonda, kuna majandis puudub nõuetekohane relvaruum. See aga ei takista neid kasutamast. Pealegi tuleb praeguses olukorras süüdistada ainult ennast. Tulnuks leida väike ruum ja see relvade jaoks kohandada. Küllap leidub majandil 12 rubla abonenttasu aastas ja väike ehitusmaks, et seada sisse signalisatsioon. Probleem nõuab kiiret lahendamist. Tänavu muretseti ka laskemoona ja märklehti. Oige pealehakkamisega saaks asjad kiiresti paika.

Sõjalis-patriootlikus kasvatus-töös ei ole samuti põhjust rahuloluks. Puudub vajalik kontakt kutsealustega. Tänavu läks «Rahu eest» kolhoosist armeesse mitu noormeest. Pidulikust telesaatisest ei olnud juttugi. Kevadel lähevad jällegi noormehed ajateenistusse ja siis ei tohiks sellist viga korrata.

Vähe peeti loenguid teemadel, mis kasvatavad inimesi kodumaa kaitseks valmisoleku vaimus.

Korraldati kohtumine piirivalvuritega. Ainult ühest külaskäigust on siiski vähe. Tuleks leida võimalusi piirikaitsjate külastamiseks vähemalt kolm korda aastas: armee aastapäeval, piirivalvurite päeval ja Oktoobrirevolutsiooni aastapäeval. Piirivalvureid võiks ka majandisse kutsuda. Sel puhul saaks korraldada ekskursiooni majandi eluga tutvumiseks, võiks jõudu mõõta võistlustel.

Algorganisatsioonil puudub näitagitatsioon. Selle koostamine ei nõua suuri jõupingutusi, sest küllap toetaks ka majand, kui asjasse tõsisemalt suhtuda.

Tehniliste erialade õpetamine viibis varjusurmas, kuigi võimekas ja nõutava ettevalmistusega spetsialist oli siiani olemas. Etteheiteid tuleb teha komitee liikmetele, kes ei olnud küllalt nõudlikud ega kuulunud selle tegevuse eest vastutaja aruannet.

Sõjalis-tehniliste spordialade viljelemises oli samuti vajakajäämisi: need olid nii objektiivsed kui ka subjektiivsed. Ei suu-

tusele.

Suhtumine sporti on praegu alla igasugust arvustust. Millegagi peale tubaste alade peaaegu ei tegelda. Kuigi sporditegevuse raskus langeb põhiliselt kehakultuurikollektiivile, ei saa süüst puhtaks pesta ka ALMAVÜ algorganisatsiooni: tehnilised spordialad jäävad siiski tema mureks.

ALMAVÜ algorganisatsioonil ei olnud küllaldast koostööd partei-, ametiühingu- ja komsomoolialgorganisatsiooniga. Siiani olid rohkem ootaja osas, aga ALMAVÜ komiteel tuleks esitada oma soovid neile organisatsioonidele. Heade sidemete korral oleks üksteisemõistmine olnud parem. Kuid ka vastupidine initsiatiiv on tähtis, sest kõigis vajakajäämistes ei saa süüdistada ALMAVÜ komiteed ja selle esimeest. Mitmed faktid kõnelevad sellest, et suur osa teoks- saamistest tuleb kanda ainult ALMAVÜ algorganisatsiooni esimehe Maido Salini arvele.

ALMAVÜ «Rahu eest» kolhoosi algorganisatsioonil tuleb koostada järgmise aasta tegevuse plaan, milles eriline koht peab olema Nõukogude relvajõudude 60. aastapäeva üritustel. Oleks hea, kui loodaks sidemed majandist Nõukogude armeesse läinud noormeestega: selle mõlemapoolne kasulikkus on väljaspool kahtlust, sest heade suhete korral tuleb demobiliseerunu kindlasti majandisse tagasi.

Rohkem tuleb rõhku panna majandisese võistluste korraldamisele. Algorganisatsioon võiks saada tehniliste spordialade päeva korraldajaks.

Koostatav näitagitatsioon ärge olgu üldsõnaline. Stendidel näidatagu oma majandi riigikaitsealast tegevust.

Sellest kuust alates asus ALMAVÜ tegevust juhtima komitee, kuhu valiti töökoja tööline Aldor Nurk, autojuht Aser Pilpak, peadispetšer Ermo Vooie, autojuht Aser Aasma ja energetik Jaan Jõgi. Komiteed juhib Aldor Nurk.

**L. SPASSOV**

# Rahvaralli

Eesmärgiga tõsta Hiiumaa autojuhtide sõidumeisterlikkust ja välja selgitada rajooni 1978. aasta meister talvise rahvarallis, korraldab ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee 11. veebruaril talvise rahvaralli.

Võistlused toimuvad Hiiumaal liikluseks avatud teedel. Rallitrassi pikkus on orienteerivalt 260 km.

Võistlused koosnevad maanteeõidust ja lisakatsetest. Lisakatseteks võivad olla vigursõit, mäkketõus, kiirendus-pidurdus, slaalom, täpsussõit keskmise kiiruse peale jne. Trassi läbimise keskmine kiirus on 50 km/t.

Võistlustest lubatakse osa võtta kõigil huvilistel, kes omavad ükskõik millise kategooria autojuhiloa. Võistlus on ekipaažide vaheline ja võistelda võib nii

isiklikel kui ka ametkondlikel autodel.

Mandaatkomisjonile peab võistlejatel olema esitada ALMAVÜ liikmepilet, autojuhiluba, elukindlustuspoliis vähemalt 500 rublale, auto tehniline talong (individuaalautodel ka tehniline pass), ametkondlikel autodel võistlejail asutuse juhataja kirjalik nõusolek auto võistlustele lubamise kohta.

Võistlustele lubatakse kõiki kodumaiseid sõiduautosid, välja arvatud GAZ-69, GAZ-69A ja UAZ-469B. Kõik masinad võistleavad ühises klassis.

Auto peab olema varustatud ohutusrihmadega, tulekustutajaga (tüüp ei ole tähtis) ja küttening määrdeainetega 300 kilomeetri läbimiseks. Keelatud on naelkummi kasutamine.

Eelregistreerimine toimub kirjalikult 1. veebruarini ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitees Kärđlas Nõukogude tänav 5.

Võitjaks tulnud ekipaažile antakse Hiiumaa rajooni 1978. aasta taliralli meistri nimetus ning autasustatakse mälestusesemega. II ja III kohale tulnud ekipaažid saavad ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee diplomi. Ootame aktiivset osavõttu!

**T. KOOLMEISTER,**  
distanti ülem

21. jaanuar 1978 Nõukogude Hiiumaa nr 9 lk 4

# AUTORALLI «MERI-78»

15. juulil toimub Hiiumaa rajooni teedel veoautode ralli «Meri-78». Hiidlased stardivad kaheksal võistlusmasinal, väljastpoolt rajooni on oodata 31 ekipaaži. Võistluste koosseis töötab tulla tugev ja eelduste kohaselt kuuluvad võistlused I gruppi.

Autoralli «Meri-78» start antakse täpselt südaööl vastu 15. juulit «Hiiuma Kaluri» kontori juurest ja ka kõik ajakontrollpunktid on Kärđlas. Võistlusmaa pikkuseks on 375,97 kilomeetrit ja võistlejad peavad selle maa läbima seitsme tunni ja kahekümne kaheksa minuti jooksul. Võistlussõit koosneb maanteeõidust ja lisakatsetest. Kuna võistlussõit on väga pingeline, siis palun teistel liiklejatel anda alati võistlusmasinatele teed. Võistlusauto lähenedes oleks soovitatav isegi võimalikult sirgel teosal peatumine. Lisakatsete teelõigud suletakse korraldajate poolt pool tundi enne esimese auto starti ja avatakse tund aega pärast viimase võistlusmasina

normaja lõppemist.

Järgnevalt tutvustaksin lähemalt lisakatsete asukohti ja parameetreid.

I lisakatse marsruut — Tubala—Pihlaraba—Lauka—Hüti, pikkus 32,20 km. Esimene võistlusmasin stardib lisakatsele kell 00.11. Pealtvaatajail on võimalik sõitu jälgida metskonna juurest sisse sõites maa-alal kuni kohtunike autoni. Pihlarabas Hüti—Käina teelt kuni liiklusemärgini «Liiklemine keelatud» ja Laukal samuti kohtunike poolt näidatud alal. Lisakatse lõik on muuks liikluseks suletud kella 23.40-st 14. juulil kuni kella 03.20-ni 15. juulil.

II lisakatse marsruut Kõpu—Hirmuste, pikkus 11,94 kilomeet-

rit. Lisakatse publikule jälgitav ei ole ja muuks liikluseks on trass 15. juulil suletud kella 00.50—04.25.

Viies ehk Rattagu lisakatse suunaga Kõpust Luidjale on pealtvaatajaile tuttav ja tema pikkuseks on 3,68 km. Muu liiklus lõigul on 15. juulil keelatud kella 01.40—05.00.

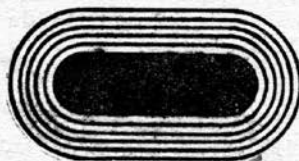
IV lisakatse marsruut Tempa—Värssu—Hilleste—Suuremõisa—Kerema, pikkus 12,60 kilomeetrit. Lõik on jälgitav Värssu lauda juurest. Muu liiklus on lõigul 15. juulil suletud kella 03.30—07.30.

V lisakatse toimub marsruudil Tihu—Männamaa, pikkus 8,60 kilomeetrit, võistlus lõigul ei ole pealtvaatajaile jälgitav. Muu liiklus on lõigul 15. juulil suletud kella 06.00—09.30.

VI lisakatse viiakse läbi Kärđlas Rehemäe teel 15. juulil algusega kell 7.35. Rehemäe tee on muuks liikluseks suletud kella 7.00—10.30.

Võistluste korraldajad paluvad kõiki pealtvaatajaid ja liiklejaid olla väga tähelepanelikud, et võistlused mööduksid äpardusteta. Soovime kindlat kätt võistlejaile ja õnnelikku liiklemist kõigile teistele.

**T. KOOLMEISTER**



sport \* sport

13. juuli 1978 Nõukogude Hiiumaa nr 81 lk 4

## ◀MERI-78▶

Möödunud laupäeval lõppes Kärđlas autoralli veoautodele «Meri-78». Üle kaheksa tunni võtsid ekipaažid üksteiselt mõõtu ja selgitasid hommikuks välja paremad.

Startis 34 ekipaaži järgmises koosseisus: 38 meistrikandidaati, 21 I järgu, 3 II järgu, 5 III järgu sportlast. Võistluspingle pidas lõpuni vastu 26 ja arvestuse said 19 ekipaaži. Neile seitsmele ekipaažile, kes küll sõitsid lõpuni, kuid ei saanud arvestust, sai komistuskiviks salajane aja-kontrollpunkt Paladel, mida ei leitud üles. Tähelepanematus ja legendilugemise vea tõttu ei läbinud salajasi ajakontrollpunkte nr. 3. ja nr. 4. Pärnu KEK-i ekipaaž P. Sai — U. Urm (nr. 7), kes ei saanud seetõttu arvestust. Et aga auto ja mehed olid heas vormis, näitas see, et kuuest lisakatsest viiel oli nende tulemus parim ja ühel lisakatsel olid nad teised. Arvestuse saanud ekipaažidest läbisid raja ilma karistuspunktideta 13. Hiiumaa ekipaaže startis 8 ja neist said arvestuse 5. läbides raja ilma karistuspunktideta.

Individaalarvestuses tuli «Meri-78» võitjaks ja sai rändauhinna Saue sovhoosi ekipaaž koos-

seisus Šlapov—Annuste (nr. 8), kelle lõpptulemus oli 3907 karistuspunkti. Teiseks jäi «Hiu Kaluri» kolhoosi ekipaaž Tustit—Eller (nr. 19), kelle tulemus oli ainult 25 punkti ehk 25 sekundi võrra halvem. Kolmas koht kuulus selle aasta «Vana Tooma» ralli võitnud ja kevadel Hiiumaa «Põllumeeste rallil» teiseks jäänud Harju KEK-i ekipaažile Samberg—Nõelale (nr. 10), vahe teise koha ekipaažiga 9 punkti.

Võistkondlikus arvestuses jäid kaks esimest kohta saarele. Esimene oli Emmaste kolhoosi võistkond koosseisus: Asumets, Gõöl, Metsalu, Ellermäe. Teine «Hiu Kaluri» ja kolmas Harju KEK-i võistkond. Kõige tõsisemaks prooviks said meestele ja autodele muidugi lisakatsete lõigud, mis olid ralli koosseisus kiiruskatsetena.

Allpool nende võistlejate lisakatsete tulemused, kes arvestuse said.

Esimene lisakatse (Tubala—Pihlaraba—Hüti) andis esikoha Harju KEK-i ekipaažile Samberg—Nõelale (nr. 10), kes läbisid lõigu keskmise kiirusega 63,8 kilomeetrit tunnis.

Teisel lisakatsel (Kõpu—Hirruste) oli parim «Hiu Kaluri» ekipaaž Tustit—Eller (nr. 19),



sporť \* sport

keskmise kiiruse lõigul 58,9 km/h. Kolmas lisakatse tühistati tehnilistel põhjustel kohtunike peakolleegiumi poolt.

Neljandal lisakatsel oli parim võistluste üldvõitja Saue sovhoosi ekipaaž Šlapov—Annuste (nr. 8) keskmise kiirusega 87,2 km/h.

Viienda lisakatse (Tihu—Männamaa) võitsid Emmaste kolhoosi võistlejad Metsalu—Ellermäe (nr. 28) keskmise kiirusega 62,5 km/h.

Kuuenda lisakatse Kärđlas võitis Harju KEK-i ekipaaž Samberg—Nõel (nr. 10) keskmise kiirusega 39,2 km/h.

KOKKUVÕTTEKS võib öelda, et võistlused õnnestusid ja selle eest tuleb tänusõnu öelda nii korraldajatele kui ka rajakohtunikele.

**T. KOOLMEISTER,**  
**ALMAVÜ Hiiumaa Rajooni-**  
**komitee kohtunikenõukogu**  
**presidiumi esimees**

# Rahvaralli „Säde-30“

«Sõpruse» kolhoosi ja ALMAVÜ Rajoonikomitee korraldatav rahvaralli «Säde-30» on pühendatud Hiiumaa põllupidajate ühismajapidamise teele asumise 30. aastapäeva tähistamisele. Ühtlasi loodavad korraldajad külvata laiemale pinnale ka autospordipisikut.

Sõit saab teoks oktoobrikuu 14. päeval. Alustame Käinast «Sõpruse» kolhoosi kontor-klubi juurest ja samas ka lõpetame. Kuna korraldajate soov on, et ralli oleks osavõtjaterikas ja pakuks ka midagi pealtvaatajatele, peetakse arvestus kahes osas. Üldarvestuses selgitatakse välja Hiiumaa rajooni meisterekipaaž rahvarallis käesoleval aastal, kellele antakse 1978. a. meistri nimetus ning selle ekipaaži kätte läheb hõfule ka ALMAVÜ rajoonikomitee rändauhind.

Hiiumaa rajooni kolmele paremale ekipaažile paneb auhinna välja «Sõpruse» kolhoos, kusjuures esimene auhind on kaks sõiduautokummi.

Tulemuste arvestamist kahes osas tingib see, et oleme üritanud sel aastal juba kahel korral oma rajoonis rahvarallit läbi viia, kuid osavõtjate vähesuse tõttu on see üritus seni läbi kukkunud. Kohtunikekogu peakolleegium jätab endale õiguse kutsuda vastavalt peakolleegiumi äranägemisele võistleva 10 ekipaaži väljastpoolt rajooni.

Järgnevalt püüan tutvustada üldjoontes rahvaralli «Säde-30» juhendit.

## VÕISTLUSTEST OSAVÕTT

Võistlustele lubatakse kõiki rallihuvilisi Hiiumaalt ja kohtunikekogu peakolleegiumi äranägemisel 10 ekipaaži teistest rajoonidest ning linnadest. Ekipaaži mõlematel liikmetel peavad olema autojuhiloa, kategooria pole tähtis.

Võistlejad esitavad mandaatkomisjonile järgmised dokumendid: ALMAVÜ või «Jõu» kehtiva liikmepileti; autojuhiloa koos hoiatustalongiga; eluskindlustuspoliisi summale vähemalt 500 rubla; auto tehnilise talongi (individuaalautodel võistlejail tehnilise passi); arstitõendi; järgupileti selle olemasolu korral; ametkondlikel autodel võistlejail asutuse või majandi juhataja kirjaliku loa auto lubamise kohta võistlustele.

Ekipaaž koosneb kahest võrdõiguslikust võistlejast. Arvestatakse kõrgema järguga võistleja järku.

## VÕISTLUSMASINAD

Võistlustel lubatakse startida kõigil kodumaistel sõiduautodel ja nende modifikatsioonidel, v. a. esisillaveoga autod.

Võistlusmasinad ei vaja mingit eriettevalmistust ja võistlevad tehase kompleksuses ning ühises klassis.

Võistlusmasinal peavad olema esiistmetel ohutusrihmad, ohukolmnurk või vilkur, punane lipp 400x500 mm, kaks kiivrit, tulekustutaja (mis peab olema kinnitatud, mark ei ole tähtis), es-

maabivahendid, kütte- ja määrdeained 300 km läbimiseks.

Võistelda võib nii individuaalkui ka ametkondlikel masinatel.

Naelkummide ja sisemise defektiga kummide kasutamine on keelatud.

## VÕISTLUSTINGIMUSED

Ralli viiakse läbi vastavuses autospordi võistlusmäärustega. Graafik on muutuv, soodustusaeg OAKP-des 10 protsenti. Ralidokumendid antakse võistlejale kätte mandaatkomisjonis. Võistlejad saavad täieliku rajalegendi, skeemi ja marsruutlehe.

Võistlused on ekipaažidevahelised. Keskmine kiirus ei ületa 50 km tunnis. Lisakatsetel peavad võistlejad osalema slaalomis, sprindis, mäkketõusus, sõidus keskmisele kiirusele, kiirenduspidurduskatsel, vigursõidus.

Võistlusmasin peab olema varustatud kahe stardinumberiga — ees ja taga. Stardinumber: laius 500 mm, kõrgus 200 mm, põhi valge, vasakul poolel punasega number ja paremal poolel rohelisega «SÄDE-30». Esimene number tuleb paigutada riikliku numbrimärgi asemele ja tagumine tagaaknale nii, et see ei segaks vaatevälja.

Eelregistreerimine kestab 8. oktoobrini aadressidel 203 213, Käina, «Sõpruse» kolhoos, «Rahvaralli»; 203 200, Kärddla, Nõukogude t. 5, põllumajandusvalitsus, «Rahvaralli» või telefonidel 922-57 ja 916-39. Stardijärjekord loositakse 9. oktoobril ja teatakse ekipaažile koos mandaadi ajaga kirjalikult.

Ootame kõigi asjahuviliste elavat osavõttu.

**T. KOOLMEISTER,**  
ALMAVÜ Hiiumaa Rajooni-  
komitee Auto-motospordi  
Kohtunikekogu Presiidiumi  
esimees



# Rahvaralli stardib

14. oktoobril antakse start Hiiumaa esimesele rahvarallile. Rahvaralli «Säde-30» kujuneb eelduste kohaselt küllaltki osavõturohkeks. Stardib 25 ekipaaži, neist 15 meie rajoonist. Tundub, et asi rahvast huvitab ja esialgsest kohmetusest on saanud julge pealehakkamine, mis iseeneest pidi olema juba pool võitu... ja küll tuleb ka see teine pool.

Neile, kes stardivad autorallis esmakordselt, tuletan veel meelde, milliseid dokumente soovib näha mandaatkomisjon:

ALMAVÜ või «Jõu» kehtiv liikmepilet, autojuhiloa koos hoiatustalongiga, elukindlustuspoliis summale vähemalt 500 rubla, auto tehniline talong või tehniline pass, arstitõend, järgupilet (selle olemasolu korral).

Peale selle peab ametkondlikel autododel olema asutuse juhataja luba masina võistlustele lubamise kohta või märge sõidulehel.

Ekipaažile teatatud kellaajal peavad võistlejad tulema mandaatkomisjoni. Pärast selle läbimist suunatakse võistlejad tehnilisse komisjoni, kust nad suundunud kinnisesse parklasse. Pärast auto sinna paigutamist toimub orienteerivalt kell 8.30 võistlejate koosolek, kus püüame anda selgitusi rajadokumentide ja võistlustingimuste kohta.

Lisakatsed, kus proovitakse võistlejate oskusi, nõuavad võistlejailt küllaltki suurt pinget. Seepärast palun laupäeval, 14. oktoobril rajooni teedel liiklejail sellega arvestada. Võistlusmasina lähenemisel antagu võimaluse piires teed ja tehtagu



sport \* sport

kõik, et veidigi võistlejate sõitu kergendada.

Esimene masin sardib «Sõpruse» kolhoosi klubi juurest kell 10 ja jõuab esimesele lisakatsele Emmastesse kell 10.26. Teisele lisakatsele Rattagu kurvidesse peab esimene võistleja jõudma kell 11.04. Teise lisakatse trass suletakse muuks liikluseks alates 10.30-st ja on suletud kuni 12.40-ni.

Kolmas lisakatse on Kärklas Rehemäe teel ja esimest võistlejat võib oodata kell 11.59. Neljanda lisakatse asukoht on Pastis ja muu liiklus lastakse nii Käina kui ka Suuremõisa suunas läbi ajal, mil võistlusmasin ei ole katsel, orienteerivalt iga kahe minuti tagant. Esimene võistleja on katsel kell 13.09.

Viiendal lisakatsel peavad võistlejad ületama Partsi tõusu ja esimene masin üritab seda kell 14.59. Muule liiklusele kehtivad samad tingimused kui Pastis.

Kuues ja viimane lisakatse toimub Käinas endises Nõmme külas ja algab kell 15.36. Samal ajal peab ka esimene võistleja sõidu lõpetama.

Kordaminekut võistlejaile ja ohutut liiklust kõigile liiklejaile! Kohtumiseni laupäeval!

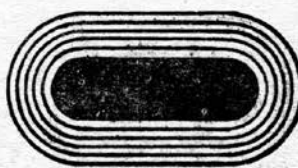
**T. KOOLMEISTER**

21. oktoobril 1978. a.

## «SÄDE-30»

Nädal tagasi toimus rajooni teedel esimene rahvaralli. Kella kümnest alates startis kaheksa seitsmekümne kaheksa kilomeetri pikkusele trassile kaksikümneend ekipaaži. Külalisvõistlejaid oli Tallinnast, Rapla ja Haapsalu rajoonist — kokku kaheksa ekipaaži. Meie autosportlased olid esindatud kaheteistkümne ekipaažiga. Number kaheksa all startis võistluste ainuke nais ekipaaž — Tiiu Pärn ja Mare Suup Emmaste kolhoosist. Ralli koosnes maanteeõidust ja kuuest lisakatsest. Esimene lisakatse — vigursõit Emmastes — jäeti kohtunike peakolleegiumi otsusega tehnilistel põhjustel ära. Teine lisakatse — sõit etteantud keskmisele kiirusele Rattagu kurvides — andis paremuse selgitamisel kohtunikele parasjagu peamurdmist. Karistuspunktideta läbis katse kümme ekipaaži. Lisakatsele väljapandud auhindade omanikud tuli selgitada loosimisega. Õnnelikeks osutusid Hiiumaa KEK-i võistlejad Mati Elter ja Riho Tartu.

Kolmas lisakatse peeti Kärđlas Rehemäe teel, kus selgitati parim ekipaaž sprindis. Ka siin oli võitja selgitamiseks vaja loosimist. Võitsid Kalju Vasar ja Vello Kurba «Hiiumaa Kalurist». Neljas lisakatse — «slaalom» Pastis — andis katsevõidu Tallinna ekipaažile koosseisus Gunnar Roosimaa ja Uno Karjahärm. Viiendal lisakatsel tuli võistlejail ületada tõus Partsis. Siingi selgitas võitja loosimine: Maido Maripuu ja Hans Kirsi «Sõprussest». Kuuendal lisakatsel oli teistest tublisti parem ekipaaž



sport \* sport

number seitse — Kalju Vasar ja Vello Kurba.

Lisakatsete ja maanteeõidu kokkuvõttes tulid üldarvestuses võitjaks ning omandasid rajooni käesoleva aasta meistritiitli rahvarallis ja rändauhinna tallinlased Alfred Eessalu ja Vello Varik. Teise koha said Taavi Stomma ja Ermo Voole «Rahu eest» kolhoosist, kaotades võitjale vaid kaheteistkümne punktiga. Kolmandale kohale platseerusid tallinlased Gunnar Roosimaa ja Uno Karjahärm. Hiiumaa rajooni arvestuses olid kolm paremat ekipaaži Stomma-Voole, Tartu-Elter ja Maripuu-Kirsi. Nais ekipaaž Pärn-Suup sai üldkokkuvõttes 13. koha, edestades viit mees ekipaaži.

Kokkuvõtteks võib öelda, et võistlused õnnestusid ja korraldajad kavatsesid need traditsiooniliseks muuta. Täna kõiki rajakohtunikke, kes leidsid võimaluse ohverdada puhkepäev ühise ürituse heaks ja tegutsesid rajal asjalikult ning täpselt.

Järgmine meie autospordiüritus on ALMAVÜ Rajoonikomitee korraldatav veoautode ralli «Hiiumaa-78», mis peetakse tänava 11. novembril.

**T. KOOLMEISTER,**  
ALMAVÜ Hiiumaa Rajooni-  
komitee auto-motospordi  
kohtunikekogu presiidiumi  
esimees

## Täna autoralli «Hiuu-78»

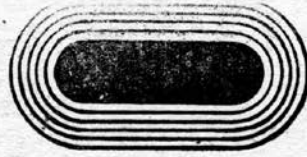
Hiiumaal läbiviidavaist auto- spordi võistlustest peetakse käesoleva aasta viimase ürituse- na täna meie kodumaa 61. aas- tapäevale pühendatud veoauto- de ralli «Hiuu-78». Selle võistlu- sega selgitatakse rajooni 1978. aasta meister veoautode rallis ja pannakse selle hooaja aktiivsele tegevusele punkt. Kokkuvõtted sellest aastast tehakse detsemb- rikuus.

«Hiuu-78» korraldatakse päeva- se sõiduna. See aga nõuab kõi- gilt liiklejailt erilist ettevaatust ja tähelepanu. Seepärast palun kõigil jätta meelde allpool too- dud liikluse piirangud ja mõne teelõigu sulgemised.

Võistlusmasinad sõidavad kogu päeva sisselülitatud lähituledega ja on ka veidi kirevama väljanä- gemisega kui tavalised autod. Teeme üheskoos kõik selleks, et aasta viimane võistlus mööduks ilma pahandusteta!

Nüüd lähemalt võistlustest.

Osa võtab arvatavasti 20—25



sport \* sport

ekpaaži, neist 8 Hiiumaalt. Esi- mene võistlusmasin stardib ra- jooni täitevkomitee juurest täna kell 9.00 ja suundub kohe esime- sele lisakatsele Rehemäe teel. Sellel katsel sõidavad masinad kella 9.03 kuni 10.31. Rehemäe tee on liikluseks suletud kella 8.50 kuni 11.30. Teine lisakatse, kiiruskatse, algab Nõmbast ja lõpeb Kaupsis. Võistlejad on katsel kella 9.25 kuni 11.55. Teed Käina—Hüti ja Tubala—Nõmba (metsatee) on liikluseks suletud kella 9.00 kuni 12.00.

Kolmas lisakatse on Emmas- tes: sõidetakse ümber vana Til- ga kruusakarjääri alates kella

10.18 kuni 12.45. Otsetee Tilgalt Emmastesse on suletud kella 10.05 kuni 12.50. Ümbersõit me- re poolt.

Neljas lisakatse algab Hirmus- te karjäärast Ristna tee poole ja lõpeb vanas Jalasto karjääris. Katse ei ole jälgitav ja tee on liikluseks suletud kella 11.00 ku- ni 13.00. Viies katsumine saab võistlejaile osaks Rattagu kurvi- des. Esimene masin asub võist- lusse aja ja kurvidega kell 11.40 ja viimane kell 13.10. Lõik on liikluseks suletud kella 11.20 ku- ni 13.20. Kuuenda lisakatse läbi- miseks jõuavad võistlejad Pasti kell 11.58 ja lõpetavad selle kat- se kell 16.25. Lõik on liikluseks suletud kella 14.45 kuni 17.00. Viimasele, seitsmendale lisakat- sele asutakse juba väljaspool ae- ga ja selleks jõuavad võistejad jällegi Kärdlasse, kus proovitak- se paarissõitu Rehemäel. Esime- ne paar stardib kell 15.32 ja vii- mane 16.57. Tee on liikluseks su- letud kella 15.20 kuni 17.54.

Soovin kõigile head liiklemist ja suuremat tähelepanu, võistle- iaile aga edukat sõitu.

**T. KOOLMEISTER**

11. november 1978 Nõukogude Hiiumaa nr 132 lk 4

## Autoralli «Hiuu 78»

Kuigi 11. novembril avaldatu «Hiuu 78» kohta ei täitnud seda ülesannet, milleks ta oli kirjuta- tud, julgen korraldajate nimel siiski avaldada ralli tehnilised tulemused.

11. novembril startis rallitras- sile, mis osutus lõpphinnangute järgi küllaltki raskeks, 18 eki- paaži. Neist olid kümme väljast- poolt rajooni ja kaheksa meie rajoonist. Võistlejail tuli läbida 354 kilomeetrit võistlustrassi, sellest 36,54 km lisakatseil. Esi- mese lisakatse Kärdlas Rehemäe teel võitis paraja ülekaaluga eki- paaž nr. 1 Tustit—Remmelg «Hiuu Kalurist». Paremad olid nad veel teisel, kolmandal ja seitsmendal lisakatsel. See ekipaaž tulnuks ka üldvõitjaks, kui ei oleks juh- tunud äpardust salajase ajakont- rollpunktiga Prassil. Neljanda lisakatse Hirmustes võitsid Hiiumaa EPT võistlejad Alev—Kallas. Viies lisakatse Rattagu kurvides annuleeriti tehnilistel põhjustel. Kuuenda lisakatse Pastis võitis

Emmaste kolhoosi ekipaaž koos- seisus Ellermäe—Metsalu.

Seega jäid lisakatsete võidud kõik kodusaarele, kuid üldvõit lipsas ometigi käest: esikohale tuli Harju KEK-i ekipaaž koos- seisus Valdu Ristmägi ja Toivo Platov. Teiseks platseerusid Em- maste kolhoosi võistlejad Tiit Asumets ja Heller Sööl. Kolman- da koha viisid kaasa Tallinna Aiandussovhoosi võistlejad Aare Ind ja Ivo Reits. Võistkondlikult võitis Harju «Jõu» I võistkond. Emmaste kolhoosi võistkond jäi teisele kohale ja «Lääne Kaluri» võistkond tuli kolmandaks. Üld- se lõpetas kaheksa ekipaaži. Kümnest katkestajast võeti kaks võistkonda maha raja ebaõige läbimise pärast ja kaheksa kat- kestas tehnilistel põhjustel. Hiiumaa KEK-i ekipaaž Eller—Tartu sai meil veel neljanda ja Emmas- te kolhoosi teine ekipaaž Eller- mäe—Metsalu kaheksanda koha.

**T. KOOLMEISTER**

18. november 1978 Nõukogude Hiiumaa nr 135 lk 4

# JURIÖÖRALLI

Käesoleva aasta teise autospordiüritusena korraldatakse 22. aprillil «Juriööralli». Alustame rahvaralliga seepärast, et anda kodusaare spordisõpradele võimalus tasapisi harjuda käesoleva spordiaasta suuremate võistlustega. Enne aga, kui rääkida lähemalt «Juriöörallist», tutvustaksin autospordihuvilistele lühidalt 1979. aasta võistluskaalendarit.

Sportlikke rallisid on tänava kavas kolm. Esimesena toimub 18. ja 19. mail «Põllumeeste ralli 1979», järgmine on 20. ja 21. juulil «Meri 79». Autospordihooaja lõpetamine 10. ja 11. novembril korraldatakse ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee ralliga «Hiiu 79».

Klassifikatsioonivõistlusena korraldatakse veel kaks sprindivõistlust — 4. augustil «Rahu eest» kolhoosi auhindadele ja 13. oktoobril «Hiiu Kaluri» auhindadele, samuti vigursõiduvõistlused. Vigursõit tuleb ühel ajal ökonoomsussõiduga. Ka neid võistlusi on kavas kaks — 2. ja 3. juunil ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee auhindadele ning 25. ja 26. augustil «Hiiu Kaluri» auhindadele. Ka laiemal osavõt-

jate ringil on veel võimalus osaleda rahvarallis 29. septembril «Sõpruse» kolhoosi auhindadele.

Nüüd aga lähemalt «Juriööralli» olemusest. Ralli start ja finiš leiavad aset Käinas, kuna üks korraldajaid on Eesti NSV Põllumajandustehnika Komitee Hiiumaa osakond. Esimene võistlusmasin stardib kella 8 paiku. Võistlustest võib osa võtta kodumaistel sõiduautodel (ZAZ, GAZ, VAZ, IŽ, AZLK kõik modifikatsioonid). Masinate võimaluste ühtlustamiseks arvestatakse «Zaporozetsite» ja «Moskvitš-408» tulemusi kiirusliku iseloomuga lisakatsetel koefitsendiga. Trassi pikkuseks tuleb orienteerivalt 260 km. See võistlusmaa tuleb võistlejail läbida umbes viie ja poole tunniga. Lisakatseid on ette nähtud üheksa. Võistlejad peavad üksteiselt mõõtu võtma sprindis (Käina), mäkketõus (Kõpu), tagurdamises (Kärdla), kiirendus-pidurduses (Kärdla), ühtlase kiirusega sõidus (Emmaste), tugele paigutatud lati mahaliikkamises (Viskoosa), rattavahetuses (Käina), sõidus keskmisele kiirusele (Rattagu) ja vigursõidus (Käina).

Nagu tähelepanelik lugeja juba eespool märkas, ei ületa võistluse keskmine kiirus 50 kilomeetrit tunnis ja ka lisakatset ei ole tehniliselt korras sõidukile probleemiks. Võistlusauto peab vastama valmistaja tehase tehnilistele nõuetele. Ei ole vajalikud mingid täiustused ega lisaseadmed. Auto peab olema varustatud ohutusrihmade, ohukolmnurga või vilkuri, esmaabivahendite, tulekustuti, tagavararatta ja matkakiivritega mõlema võistleja jaoks. Seega ei nõuta rahvarallil mingit eriskummalist varustust. Samas kompleksuses peab auto olema nii tehnilisel ülevaatusel kui ka kogu eksploatatsiooni käigus. Eelnevalt registreeritakse võistlejaid kirjalikult aadressidel 203 200, Kärdla, Nõukogude 5, ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee ja 203 213, Käina, Eesti NSV Põllumajandustehnika Komitee Hiiumaa osakonna Varustuse ja Komplekteerimise Kontor või telefonidel 921-40 (U. Alev) ja 916-39 (T. Koolmeister).

Eelregistreerimine lõpeb 16. aprillil. Korraldajad ootavad agarat kaasalöömist.

**T. KOOLMEISTER**

27. märts 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 35 lk 4

## Homme rahvaralli

Pühapäeval, 22. aprillil kell 7 antakse rahvaralli «Juriööralli» esimene start. Võistlusmasinad alustavad sõitu Käinast Hiiumaa Rajooni Põllumajandustehnika Tootmiskoondise kontori eest. Kohe pärast starti on ka esimene lisavõistlus — rattavahetus. Esimesel lisakatsetel on võistlejad kella 7.00 kuni 8.36.

Teine lisavõistlus (ühtlase kiirusega sõit) leiab aset Emmastes kella 8.00 kuni 9.40. Kolmas lisavõistlus (mäkketõus majakani) on Kõpus kella 9.10 kuni 10.50. Neljas lisavõistlus (keskmise kiirusega sõit) algab Rattagus kell 9.22 ja kestab kuni 10.58. Pärast seda jõuavad võistlejad taas Käina, kus võisteldakse sprindikatsetel kella 10.20 kuni 12.00. Seejärel suundub trass Kärdlasse, kus peetakse kaks lisavõistlust. Esimene lisavõistlus tuleb väljakul kella 10.45 kuni 12.20. Võisteldakse tagurpidisõidus. Seejärel ootab kiirendus-pidurduskatse Rehemäe teel orienteerivalt kella 10.48 kuni kella 12.55. Eelviimane lisavõistlus, nn. lati lükkamine on Viskoosas kella 11.35 kuni kella 13.45. Viimane lisavõistlus kestab jällegi Käinas orienteerivalt kella 12.20 kuni kella 13.58.

Pärast rahvaralli lõppu on

veel klassifikatsioonivõistlusena sprindisõit 0,8-km distantsil. Osa võtavad mõlemad ralli ekipaaži liikmed.

Seni on registreerunud 20 ekipaaži ja võistlused töötavad tulla küllaltki pingelised.

Kõigil liiklejail palun olla võistluste päeval tähelepanelik ja anda võistlusmasinaile võimaluse piires eesõigus. Võistlusautod on varustatud kahe numbriga ja sõidavad kogu distantsil sisselülitatud lähituledega.

Väga tähelepanelik peab olema teelõigul Emmaste kauplusest kuni autobussipeatuseni kella 8.00 kuni 9.50. Rattagu kurvides on liiklus suletud kella 9.15 kuni 11.00, Käinas — Selja teeristist kuni Käina—Hüti teeristini kella 10.00—12.00. Kärdlas on suletud vasak väljakupool väljakule Kõrgessaare maantee poolt tules kella 10.30 kuni 12.20. Rehemäe teel ei saa liigelda kella 10.35 kuni 12.30. Käina autobussipeatus tuuakse 22. aprillil kella 12.00 kuni 14.00 Käina söökla ette.

Korraldajad loodavad näha kõigi liiklejate korrektsust ja tähelepanelikkust ning pealtvaatavate mõistlikku kaasaelamist.

**T. KOOLMEISTER**

21. aprill 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 46 lk 3

## EKP Hiiumaa Rajoonikomitee büroolt

### ALMAVÜ ja elanikkonna sõjalis-patriootlik kasvatamine

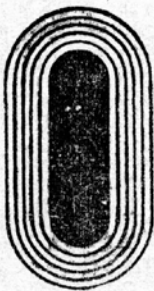
Partei rajoonikomitee bürooistungil kuulati ära ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee esimehe Leino Petsi aruanne elanikkonna sõjalis-patriootlikust kasvatamisest. Vastuvõetud otsuses täheldatakse rajoonikomitee edukat tööd selles valdkonnas ja algorganisatsioonide tugevdamisel. Tegutseb 31 algorganisatsiooni 2827 liikmega, kusjuures viimase kahe ja poole aastaga on ALMAVÜ liikmete arv suurenenud ligi kolmandiku võrra. Üritused on muutunud sisukamateks, nendest osavõtt aktiviseerunud. Nii korraldati 1978. a. massilisel riigikaitse hoogtöökuul 351 üritust 8617 osavõtjaga. Suurt rõhku pannakse loengutele ja kohtumistele sõjaveteranidega. Positiivseid nihkeid on rajoonikomitee juhitas sportlikus tegevuses. Mullu oli sadakond spordiüritust 1329 osavõtjaga. Rohkem peetakse võistlusi autorallis ja raadiospordis, kusjuures on tõusnud ka spordimeister-

likkus. Tugevnenud on õppe- ja autospordi harrastamiseks. Siiski on viimases veel tõsisemad puudujääke. Pikemat aega on suletud Kärkla lasketiir, edasi on tulnud lükata autodroomi rajamine ja õppeautodele garaažide ehitamine. Kuna õppeklassi ei suudetud õigeaegselt remontida, pole tänavu ette valmistatud ühtegi mootorsõidukite juhti.

Leiti ka, et elanike sõjalis-patriootlik kasvatamine ei ole alati järjekindel. Soovida jätab vastavasisuline näitagitatsioon. Küllaldast tähelepanu pole riigikaitsealasele tööle pööranud tarbijate kooperatiivi, «Rahu eest» kolhoosi, metsamajandi, kommunaalmajanduse osakonna ja mõni teine parteialgorganisatsioon. Tihedamaks peab muutuma ALMAVÜ rajoonikomitee koostöö sõjakomissariaadiga ja kultuuriosakonnaga.

Büroo otsuses on toodud abinõud puuduste kõrvaldamiseks.

26. aprill 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 48 lk 1



# JURIÖÖRALLI

## sport \* sport

Toreda alguse sai tänavune autospordihooaeg. Jüriööralli starti asus 17 meeskonda, et proovida kätt, silma ja arvestus- oskust 267 kilomeetri pikkusel võistlustrossil ja üheksal lisakatsel.

Kell 7.30 startisid number ühe all autobaasi võistlejad Urmo ja Heido Kattel. Kohe pärast starti oli ka esimene lisakatsel — rattavahetus. Sellel katsel olid edukamad meeskonna nr. 17 liikmed Ago Takis ja Erkki Orunuk. Nende edumaa vendade Suusterrite ees oli 3,4 sekundit.

Edasi suundusid võistlejad haake tehes Emmastesse, et sooritada teine lisakatsel — sõit ühtlasele kiirusele. Sellel katsel sai võrdse tulemuse kolm võistlejat. Kõik nad läbisid katsel karistuspunktideta.

Järjestuse määras esimese lisakatsel tulemus. 1. A. Takis—E. Orunuk, 2. T. Suuster—T. Suuster, 3. M. Maripuu—H. Kirsi.

Üheks pealtvaatajalle huvipakkuvaks lisakatsel oli kolmas — tõus Kõpu majaka juurde. Siin

näitasid taiplikku sõitu kuuenda numbri all sõitnud M. Maripuu ja H. Kirsi, kes võitsid ka katse. Hästi sõitis ka meeskond number neli — «Rahu eest» kolhoosi võistlejad T. Männamaa ja A. Vannas —, kes tuli kolmandaks.

Järjekordselt tuli kohtunike peakolleegiumil tühistada neljas lisakatsel Rattagus. Seekord tehnilistel põhjustel (ebatäpsed kelled). Viies lisakatsel tehti Käinas. 150 meetri pikkuse sprindi võitsid «Sõpruse» mehed M. Maripuu ja H. Kirsi.

Küllaltki huvitav oli katse Kärdlas Võidu väljakul. Seisvast startisid tuli auto tagurdada täpselt 17 meetri kaugusele. Kuna tagurdamine toimus ilma iga suguste mõõtevahenditeta, siis tuleb au anda «Rahu eest» kolhoosi meestele T. Männamaale ja A. Vannasele, kes eksisid ainult 5 sentimeetriga. Suurim eksimus oli 2 m ja 78 cm. Kuuen-dale lisakatsel järgnes kohe ka seitsmes: kiirendus-pidurdus Kärdlas Rehemäe teel. Siin olid paremad A. Kallas ja T. Rehemeester. Kuna järgmine lisakatsel Viskoosas ei andnud kuuteistkümmele meeskonnale karistuspunkte, siis võrdsete tulemuste juures kuulutati ka sellel katsel parimaiks A. Kallas ja T. Rehemeester.

va suhtumise eest autospordi arendamisse.

Pärast jüriööralli lõppu oli veel klassifikatsioonisõiduna sprint distantsil pikkusega 0,867 km. Siin sai parima tulemuse (32,0 sekundit) E. Orunuk, kes täitis sellega I spordijärgu nõuded. Teiseks tuli M. Maripuu ajaga 32,2 sekundit ja kinnitas sellega I spordijärku. Kolmas oli S. Lauri tulemusega 32,8 sekundit, kes sai II spordijärgu.

Järgmine rahvaralli on 29. septembril. Selle korraldab «Sõpruse» kolhoos. 25. ja 26. mai on aga võistlusautode päralt. Peetakse põllumajanduslike kutsealade võistlus ja selgitatakse 1979. a. meister veoautode rallis «Põllumees-79».

**T. KOOLMEISTER,**  
võistluste peakohtunik

## TÄHELEPANU, RALLI!

26. mai varahommikul saab teoks veoautode ralli «Põllumees-79». Igasuguste arusaamatuste vältimiseks ja liiklusohutuse tagamiseks palun arvestada sellega, et kõigi lisakatsete trasid on muuks liikluseks täielikult suletud. Autobusside liikumist võistlused ei sega.

Esimese lisakatse lõik Männamaa—Tihu on liikluseks suletud 26. mail kella 3.00 kuni 6.15—7.00; teise lisakatse lõik Lehtma—Tahkuna on suletud 4.30 kuni 7.15; kolmanda lisakatse lõik Rattagu kurvid kella 5.00 kuni 8.00; neljanda lisakatse lõik Kõpu majakast rahvamajani ning kalmistust mööda paremale, suurele teele — kella 6.00 kuni 9.00; viienda lisakatse

lõik Kärddlas Rehemäel kella 7.30 kuni kella 10.15; kuuenda lisakatse lõik Ala—Partsi—Loja on suletud kella 7.30 kuni kella 10.30; seitsmenda lisakatse lõik Emmastes — kalmistu väravast Tilga autobussipeatuseni — on suletud kella 9.20 kuni kella 12.00.

Palun kõigil liiklejail ja ka pealtvaatajail arvestada ülaltoodud kellaaegadega ja planeerida vajalikud sõidud väljaspool neid aegu.

Rajakhtunikel, kes leiavad võimaluse võistluste korraldamisele appi tulla, palun kaasa võtta tsentraalse sekundiosutiga lauakellad «Rubiin» või «Majak». Sellega tagame tulemuste täpsuse ja võistluste ladusa käigu.

**T. KOOLMEISTER**

19. mai 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 57 lk 4

24. mail 1979. a.

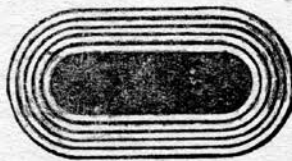
## „Põllumees-79“

Käesoleva kirjutisega annavad veoautode ralli «Põllumees-79» korraldajad teile, lugupeetud lugejad, lähemat teavet nädalavahtusel toimuvast võidukihutamisest. Nagu juba varem teada antud, on tänavuste põllumajanduslike kutsealade võistluste raames 25.—26. maini veoautode ralli Hiiumaa Põllumajandusvalituse auhindadele ja ühtlasi selgitatakse välja ka rajooni 1979. aasta meister veoautode rallis.

Eelregistreerimisel andis end üles nelikümmend kolm ekipaaži, kelle koosseisus on 52 meistersportlase kandidaati, 22 esimese järgu sportlast, 11 teise järgu sportlast ja üks kolmanda järgu sportlane. Nii et küllaltki tugev koosseis.

Esimene ekipaaž stardib Emmaste maakultuurimaja juurest 26. mail kell 3.00. Esimene lisakatse Männamaa—Tihu algab kell 3.30 ja kestab kella 5.45. Lõik on muuks liikluseks suletud kella 3.00 kuni 7.00. Teine lisakatse Lehtma—Tahkuna—Malvaste algab kell 4.29 ja kestab kella 7.00. Tee Lehtmast läbi Tahkuna kuni Kärddla—Kõrgessaare teeni on muuks liikluseks suletud kella 4.00 kuni kella 8.00.

Kolmas lisakatse Rattagus algab kell 5.20 ja lõpeb kell 7.40. Teelõik Luidjalt kuni ristumiseni Hüti—Puski—Pärnaku teega on muuks liikluseks suletud kella 5.00 kuni 8.40. Neljas lisakatse on Kõpus kella 6.00 kuni kella 8.22. Teelõik Kõpu külast kuni majakani on suletud muuks liikluseks kella 5.50 kuni 9.20. Viies lisakatse on Kärddlas Rehemäe teel kella 7.30 kuni 9.52. Rehemäe tee on muuks liikluseks suletud kella 7.00 kuni 11.00. Kuues lisakatse on Paladel kella 7.40 kuni kella 10.00: teelõik «Rahu eest» kolhoosi väetiselao juurest Partsi karjääri teeni, karjääri tee, karjäär, Loja on muuks liik-



sport \* sport

luseks suletud kella 7.30 kuni 11.10. Seitsmes lisakatse on Emmastes algusega kell 9.35 ja orienteeriva lõpuga kell 12.00. Kui osutub vajalikuks 25.—26. maini liigelda eeltoodud teelõikudel, palun seda teha tund aega enne lõigu sulgemist ja tund pärast lõigu avamist uueks liikluseks.

Toodud kellaajad erinevad mõningal määral laupäevases «Nõukogude Hiiumaas» toodud aegadest. See on tingitud sellest, et korraldajad ei oodanud sõidust nii elavat osavõttu. Ootamatus küll, aga meeldiv.

Rajakohtunikel palun koguneda 25. mail kella 21.30 Emmaste maakultuurimajja, kus neid instrueeritakse. Veel meeldetuletus kellade kohta: võimaluse korral kaasa võtta tsentraalse sekundi- osutiga lauakell.

Lõpetuseks palun igal liiklejal olla 23.—26. maini väga tähelepanelik. Nimelt avatakse lisakatsete lõigud võistlejale kiiruslegendide koostamiseks 23. maist ja seetõttu võib lisakatsete lõikudel ette tulla kohtumisi võistlusmasinatega. Tähelepanelikkusega hoiate ära ebameeldivused teel. Võistluste ajal liiguvad võistlusmasinad sisselülitatud lähituledega ja see asjaolu võimaldab neid eristada juba küllaltki kaugelt. Korraldajad loodavad korrektset ja rohket publikut ning ilmastikukomplikatsioonideta liikluspäeva.

**T. KOOLMEISTER**



## „Põllumees-79“

26. mail sai teoks selle aasta esimene sportlik autoralli veoautodele. Eelregistreerimisel oli nimekirjas 43 ekipaazi, neist lubati starti 34 ja tegelikult startis 32.

Võistlusrada oli 358 kilomeetrit pikk ja see tuli läbida kuue tunni ja kaheksa kuue minutiga — keskmine kiirus 55 kilomeetrit tunnis.

Kuna enamasti sõltuvad ralli tulemused lisakatsetel saadud karistuspunktidest, siis annaksin allpool ülevaate katsete viisi.

Esimene oli Männamaa—Tihumäe kiiruskatse pikkusega 11,3 km, mille võitis Hiiumaa KEK-i meeskond (Villmäe—Tartu) number 33 all, teised olid teeninduskombinaadi «Harju» võistlejad Virk—Suurkask number 5 all, kolmandaks tulid Põlva TSK võistlejad Lill—Liiskmann number 28 all. Võitja keskmine kiirus lõigul oli 66,1 km/t.

Lehtma—Tahkuna—Malvaste lisakatsetel olid paremad Põlva TSK võistlejad Lill—Liiskmann, «Rahu eest» kolhoosi võistlejad Suuster—Suuster ja Emmaste EPT mehed Alev—Kallas, teiseks

teeninduskombinaadi «Harju» võistlejad Virk—Suurkask ja kolmandaks Paide KEK-i võistlejad Dorbek—Järve. Võitja keskmine kiirus lõigul 58,0 km/t.

Seitsmendal lisakatsetel Emmaste olid esimesed number 34 all võistelnud Paide KEK-i mehed Dorbek—Järve, teiseks tulid Virk—Suurkask, teeninduskombinaadist «Harju» ja kolmandal olid Kadrina EPT võistlejad Jaakma—Kaso number 13 all. Võitja keskmine kiirus lõigul 56,0 km/t.

Maanteesõidu ja lisakatsete kokkuvõttes pälvis üldesikoha teeninduskombinaadi «Harju» võistkond koosseisus Kaupo—Lembit Virk ja Tõnu Suurkask 2414 karistuspunktiga. Teise koha said Hiiumaa KEK-i võistlejad Riho Tartu ja Kaido Villmäe 2464 karistuspunktiga ning kolmanda koha «Rahu eest» kolhoosi võistlejad Tõnu ja Tarmo Suuster 2505 karistuspunktiga.

Eraldi arvestust peeti ka käesoleva aasta põllumajandustöötajate kutsealavõistluse raames.

Esikoha sai Hiiumaa KEK-i võistkond (Tartu—Villmäe), teise koha «Rahu eest» kolhoosi võistkond (Suuster—Suuster) ja kolmanda koha Hiiumaa EPT võistkond (Alev—Kallas). Asutustest saavutas selles arvestuses esikoha Hiiumaa EPT ja Hiiumaa KEK-i segavõistkond koos Alev, Kallas, Tartu ja Villmäe; teiseks jäi Emmaste kolhoos koosseisus Ellermäe—Metsalu, Pruul ja Sööl; kolmandaks «Rahu eest» kolhoos koos seisu Suuster, Suuster, Männamaa ja Vannas. 32 startinud ekipaazist 7.

Peakohtuniku, üleliidulise kateegooria kohtuniku Rein Tammise arvates õnnestusid võistlused iga-aastise suure panuse ka rajakohtuniku, kelle töö kohta ei olnud seekord ainsatki märkimist. Korraldajad on tänulikud ka Emmaste kolhoosi juhatusele abi eest võistluste ladusalt korraldusel ja võistlejate eeskujulikul toetustamisel.

T. KOOLMEISTER

## Autoralli «Meri 79»

20. ja 21. juulil viiakse Hiiumaa teedel läbi autoralli «Meri-79». Seoses sellega palume igal liiklejal olla eriti tähelepanelik alates kella 20. juulil kuni kella 7. 21. juulil. Kõik võistlusautod sõidavad lähituledega. Kiirusvõistluste tõttu on suletud järgmised teelõigud.

20. juulil: Rehemäe tee Kärdlas kella 20.00—22.30, Tubala—Määvli—Nõmba kella 22.00—1.30 21. juulil, Männamaa—Tihu—Hüti—Lauka kella 22.30—2.00 21. juulil, Kalana—Hirmuste—Kõpu kella 23.30—3.00 21. juulil, Kroogi—Karjaselja—Tahkuna—Lehtma kella 00.30—3.30 21. juulil, Puski—Märjakaasiku—Luidja—Puski kella 2.45—6.30 21. juulil. Kõigil ülalootletud teelõikudel

liiguvad võistlusautod suurima võimaliku kiirusega. Seepärast palume kõiki õnnetuste ärahoidmiseks sõiduteel mitte liikuda, samuti jälgida, et koduloomad ei oleks lahti.

Pealtvaatajaile on kõige huvitavamad kiirusvõistlused Kärdlas ja Rattagus. Kärdlas stardib korraga kaks masinat ja sõidab kaks ringi.

Rattagus on tänavu esimest korda ringrada. Korraga on rajal kuus võistlusmasinat ja läbitakse kolm ringi.

Loodame, et ükski liikleja ega pealtvaataja ei sega võistluste käiku. Võistlejad ja korraldajad tänavad kõiki juba ette.

**M. ELLER,**  
rajameister

19. juuli 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 83 lk 4

# "MERI 79"

20.—21. juulini toimunud veoautode rallist «Meri 79» on nüüd tehtud lõplikud kokkuvõtted ja allpool tutvustaksin neid asjahuvilistele lähemalt. Võistlused klassifitseeriti I gruppi ja starti asus 26 ekipaaži, neist 13 meie rajoonist. Võistluste pikkus oli 428 kilomeetrit, trassil oli 16 ajakontrollipunkti, neist 6 ootamatut. Võistlejate oskusi ja võimeid prooviti ka 6 lisakatsel. Raja läbisid graafikujärgselt ainult kaks ekipaaži — «Rahu eest» kolhoosi (nr. 16) ja Harju KEK-i võistlejad (nr. 10). Nende ekipaažide vahelise konkurentsi otsustati ka esikoha saatus. Lisakatsete läbimisel olid paremad «Rahu eest» kolhoosi võistlejad Tõnu ja Tarmo Suuster, 29,4 sekundit jäid maha Harju KEK-i ekipaaži mehed J. Samberg ja A. Sõel ning neile kaotasid 138 sekundiga N. Loop ja T. Korro ka Harju KEK-ist. Hiiumaa võistlejad saavutasid veel järgmisi kohti:

4. Nr. 14 — V. Kurba ja K. Vasar («Hiiu Kalur»). 5. Nr. 23 — M. Maripuu ja H. Kirsi

(«Sõprus»). 6. Nr. 31 — A. Vannas ja T. Männamaa («Rahu ees»). 8. Nr. 6 — R. Tartu ja K. Villmäe (Hiiumaa KEK). 12. Nr. 9 — H. Sõel ja P. Pruul (Emmaste). 13. Nr. 27 — U. Alev ja A. Kallas (EPT). 14. Nr. 5 — E. Remmelg ja M. Tustit («Hiiu Kalur»). 15. Nr. 25 — R. Kattel ja U. Kattel (Autotranspordibaas nr. 15). 16. Nr. 17 — H. Kattel ja H. Rõmmel (Autotranspordibaas nr. 15).

Ülejäänud meie rajooni ekipaažid katkestasid tehniliste rikete tõttu.

Lisakatsete pärimad: I lisakatsel Kärklas, II lisakatsel Tubala—Männamaa ja IV lisakatsel

Hirmustes — «Rahu eest» võistlejad vennad Suusterid (nr. 16); III lisakatse Männamaa—Lauka võitsid Harju KEK-i mehed N. Loop — T. Korro (nr. 36); V lisakatsel Kroogi—Lehtma, said esikoha Hiiumaa EPT rallisõitjad U. Alev — A. Kallas (nr. 27) ja VI lisakatsel Rattagul olid kõige paremad Harju KEK-i võistlejad J. Samberg — A. Nõel (nr. 10).

Võistkondliku esikoha sai «Rahu eest» kolhoos 163 punktiga, teine oli «Hiiu Kaluri» võistkond 105 punktiga ja kolmas Harju KEK 89 punktiga.

Meistrikandidaadi järgunõuded täitsid selle sõiduga M. Maripuu, H. Kirsi, V. Kurba ja K. Vasar, I spordijärgu nõuded A. Vannas ja T. Männamaa.

**T. KOOLMEISTER**



Enne starti.

V. Voole foto

## Rahvaralli «Hiiu 79»

Vastavalt autospordisektsiooni otsusele tähistavad meie autospordilased Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 62. aasta-päeva rahvaralliga «Hiiu 79».

Ralli aeg ja koht: 4. november, Hiiumaa teed. Algus ja lõpp on «Sõpruse» kolhoosi kontori juures Nõmmekülas. Võistlusjuhendi on võimalik saada alates 22. oktoobrist «Sõpruse» kolhoosi dispetšerilt ja Hiiumaa põllumajandusvalitsusest allakirjutanu käest.

Eelregistreerimine lõpetatakse 29. oktoobril. Registreerida võib kirjalikult aadressil: 203 213, Käina, «Sõpruse» kolhoos või 203 200, Kärkla, Nõukogude t. 5,

Hiiumaa põllumajandusvalitsus (märgusõnaga «Autoralli»), telefoni teel, valides numbri 922-57 või 916-39.

Ralli koosneb maanteeõidust (vähemalt 250 km) ja kaheksast lisakatses. Lisakatsed on järgmised. 1. Slaalom tagurpidi. 2. Täpsussõit keskmisele kiirusele. 3. Granaadivise. 4. Sprint. 5. «Uss» edasi- ja tagasikäigul. 6. Mäkketõus. 7. Vigursõit «Liiliaõis». 8. Kiirendus-pidurdus.

Korraldajad vabandavad hiline-nud informatsiooni pärast, kuid ootavad seda aktiivsemat registreerimist ja osavõttu.

**T. KOOLMEISTER**

20. oktoober 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 123 lk 4

1. novembril 1979. a.

## Sõiduautode ralli

Eeloleval nädalavahetusel, täpselt 4. novembril korraldatakse meie rajooni teedel rahvaralli sõiduautodele. Võistluste algus on kell 9.00 «Sõpruse» kolhoosi kontori juures. Samas sooritatakse ka kohe esimene lisakats — slaalom tagurpidikäigul. Teine kats leiab aset kella 10.00—11.42 trassil Puski—Luidja—Rattagu. See on sõit etteantud keskmisele kiirusele. Muu liiklus eeltoodud lõigul on kella 9.40—12.10 suletud. Kolmas lisakats — granaadivise — on Kärkla staadionil kella 11.00—12.35. Neljas kats — kiirendus-pidurdus — tuleb «Sõpruse» kontori juures kella 11.55—13.30. Viies lisakats — «uss» edasi- ja tagasikäigul — korraldatakse Kärklas rajooni täitevkomitee juures kella 12.30—14.10, kuues — mäkketõus — on Kõpus kella 13.20—15.00 ja seitsmes — «Liilia» — Emmastes kultuurimaja tagusel platsil kella 14.10—16.00. Kaheksas lisakats — sprint — korraldatakse Käinas kella 14.30—16.20. Kats trass Selja tee ristist kuni Käina—Hüti tee ristini suletakse muuks liikluseks kella 14.10—17.00. Üheksas lisakats avaldatakse võistlejate koosolekul 4. novembril kell 6.30.

Palun teistel liiklejalatel suhtuda võistlejaisse lisakatsete pai-



sport \* sport

kades ja ka kogu trassil heatahtlikult ja mõistvalt ning anda neile alati teed. Võistlusautod on varustatud stardinumbri ees ja taga ning sõidavad võistluste ajal sisselülitatud lähituledega.

30. oktoobri seisuga oli end eelregistreerimisel võistlustele registreerinud 28 ekipaazi, neid kõiki loodame näha ka võistlustel.

Tänuväärne ja vastutusrikas töö tuleb sel päeval teha rajakohtunikel, keda palun tulla 4. novembril kell 5.30 «Sõpruse» kolhoosi kontorisse instruktööri ja tööpostide jagamisele. Võimaluse korral tuleks kaasa võtta tsentraalse sekundiosutiga lauakell.

Mandaatkomisjon töötab 4. novembril alates kella 5.30 «Sõpruse» kolhoosi kontoris. Stardijärjekorra saab teada samast telefonil 922-57.

**T. KOOLMEISTER**

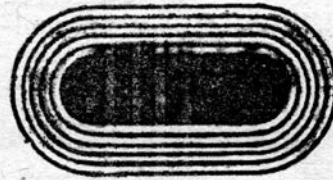
1. november 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 128 lk 4

## «HIIU-79»

Rahvaralliga «Hiiu-79» lõppes autospordihooaeg Hiiumaal. Võistluste starti tuli 20 ekipaaži, kellest sõitis lõpuni 19. Meie rajoonist startis 15 ekipaaži ja kõik nad sõitsid ka lõpuni.

Individuaalarvestuses said esikoha tallinlased Gunnar Roosimaa ja Uno Karjahärm, kes on auhinnalistele kohtadele tulnud ka meie varasematel sõitudel. Väga tublilt esinesid «Hiiu Kaluri» ekipaažid Ago Takis—Ülo Takis (II koht) ja Kaljo Vasar—Vello Kurba (III koht). Viimati toodud ekipaažid tagasid ka «Hiiu Kaluri» võistkonnale paraja ülekaaluga võistkondliku võidu. Arvesse läks kahe parema ekipaaži tulemus.

Lisakatsetel olid kuueks paremaks ekipaažiks Roosimaa—Karjahärm 2011 karistuspunktiga, Takis—Takis 2061 karistuspunktiga, Vasar—Kurba 2070 karistuspunktiga, Suuster—Nõmmik



sport \* sport

2182 karistuspunktiga, Maripuu—Liivamaa 2252 karistuspunktiga ja Orunuk—Kuik 2286 karistuspunktiga.

Lisakatsetel tagurpidi slaalomis võitsid Saar ja Rõõmus Haapsalu «Automist». Lisakatsetel granaadiviskes olid teistest üle Emmaste võistlejad Aedma ja Asumets. Kiirendus-pidurduskatsel, katsel «uss» edasi- ja tagasikäigul ning lisakatsetel mäkketõusus olid parimad Roosimaa ning Karjahärm, vigursõidus vennad Takised, seitsmendal lisakatsetel olid teistest üle Suuster ja Nõmmik ning liikluseeskirjade tundmises Orgla ja Aigro Haapsalu «Automist».

**T. KOOLMEISTER**

6. november 1979 Nõukogude Hiiumaa nr 130 lk 4

## Autosportlastele

Seoses vabariigi võistluskalendri muutmisega (TSK «Virtsu» jäärajasõit on 9.—10. veebruarini) selgitatakse Hiiumaa rajooni 1980. a. meistrid jäärajasõidus nii sõidu- kui veoautodele Salinõmmes 17. veebruaril algusega kell 10.00.

**T. KOOLMEISTER**

5. veebruar 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 15 lk 4

## Meistrivõistlused jäärajasõidus

17. veebruaril toimusid autospordihooaja avavõistlusena Saalinõmmes rajooni meistrivõistlused jäärajasõidus sõidu- ja veoautodele.

Kõigepealt peab mainima raja asukoha õnnestunud valikut ja eeskujulikku ettevalmistust. Korraliku raja eest tuleb kiita distantsiülemat U. Alevit ja ka kõiki autosportlasi, kes hoolsa harjutamisega võistlustele eelnenud nädalal muutsid raja tõeliseks jääringiks.

Meeldivaks üllatuseks oli ka võistlustest rohke osavõtt — sõiduaudodel ja veoautodel 37 võistlejat.

Võistlusi alustasid sõiduaudod. Distantsi pikkuseks oli 20 kilomeetrit ja 840 meetrit. Sõideti 10+10 ringi. Kõige kiiremini läbis distantsi «Hiiu Kaluri» võistleja Enn Remmelg, 36,1 sekundiga kaotas värskete rajameistritele Hiiumaa KEK-i võistleja Mati Eller ning «Rahu eest» kolhoosi võistleja Arvo Vannas minuti ja 3,8 sekundiga.

Veoaudode klassis tuli võitjaks

ja sai teist korda rajooni käesoleva aasta meistri nimetuse Enn Remmelg «Hiiu Kalurist», teiseks jäi Kaido Villmäe Hiiumaa KEK-ist ja kolmandaks Arvo Vannas «Rahu eest» kolhoosist. Viimasena toodud võistleja täitis nende võistlustega meistrivõistluse järgu nõuded, I järguni jõudsid Vello Heinmets TREVJ-st, Rein ja Urno Kattel autobaasist. II järku täideti ühel korral ning III järgu autosportlasteks võivad end pärast dokumentide vormistamist pidada 12 osavõtnut.

Lõpuks tahaksin tänada raja-kohtunikke ja võistluste sekretariaati, kelle töö tuleb hinnata eeskujulikuks.

**T. KOOLMEISTER**

19. veebruar 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 21 lk 4

## II rahvaralli „Jüriöö 1980“

26. aprillil peetakse Hiiumaa teedel II rahvaralli «Jüriöö 1980». Rallist võib osa võtta kõigil kodumaistel sõiduaudodel, välja arvatud kahe veosillaga autod. Osa võtta soovijail tuleb 26. aprilli hommikul kell 6 tulla Käinasse EPT kontorisse, kus saab registreeruda osavõtuks, samas töötab mandaatkomisjon.

Esimene masin stardib Käinast 26. aprillil kell 7.30. Lisakatsed on Käinas, Nurstes, Kõpu—Luidja teel, Kärda parkimisplatsil ja Seljal Heltermaa—Emmaste teel.

Osavõtjatel valmistada vineerist stardinumbri alus järgmiste mõõtudega: laius 400 mm, kõrgus 200 mm. Paremale poolele kantakse valgele põhjale rohelisega «II JÜRIÖÖRALLI-80». Vasakule poolele värvitakse stardinumber stardipaigas. Selleks jätta 150 mm ruumi.

Ootame rohket osavõttu.

**Organiseerimiskomitee**

24. aprill 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 49 lk 4

## II rahvaralli „Jüriöö-80“

Laupäeval võis rajooni mitmes paigas kohata rallinumbritega autosid. Kõik need võtsid osa II rahvarallist «Jüriöö-80».

Ilusale ilmale vaatamata oli rallist tulnud osa võtma ainult 9 ekipaaži. Arvestades eelmisi rallisid, lootsid korraldajad enamamat. Osavõtjate nappuse põhjuseks võib lugeda vähest reklaami ja ka kevadisi põllutöid, millega paljud juba seotud. Mõningatele viperustele vaatamata võib rallit üldiselt kordaläinuks pidada.

Osavõtjatel oli esimeseks katsumuseks kohe pärast starti autokummi veeretamine. Kõige paremini sai selle nn. kummislaalomiga hakkama Enn Rimmelg «Hiiu Kaluri» võistkonnast.

Järgmise katsena oli kavas slaalom, siin oli kõige kiirem jällegi «Hiiu Kaluri» võistkond koosseisus K. Vasar—E. Rimmelg.

Kärdlas peetud vigursõidus olid kiireimad Tõnu Suuster—Tarmo Suuster.

Sprindi võitsid V. Heinmets—T. Pähna.

Kiirenduspidurduses, mille katsed korraldati Kärdlas, jagasid esikohta H. Edasi — V. Pikk ja T. Suuster—T. Suuster.

Ralli viimase lisakatse «Liilia» võitis ekipaaž T. Suuster—T. Suuster. Selle katse võitmisega said nad hakkama ka esimesel jüriöörallil.

Kokkuvõtete tegemisel ei olnud määravaks mitte niivõrd lisakatsete tulemused kui just karistuspunktid trassilt ja liikluseeskirjade tundmise eest. Võistlejail tekkis suuri raskusi neutraalaja kasutamise, millest ka väga palju karistuspunkte. Samuti ei tahtnud paljud võistlejad tunnistada kiirust piiravaid märke, mille eest neid

ka kohe karistati, siiski ainult karistuspunktidega.

Kokkuvõttes oli parim ekipaaž Maido Maripuu—Veljo Kallip, teise koha said Tõnu Suuster—Tarmo Suuster ja kolmanda Kalju Vasar—Enn Rimmelg.

Pärast rallit korraldati samas ka sõiduautode sprindivõistlus. Siin sai esikoha Enn Rimmelg, teine oli Veljo Kallip ja kolmandaks tuli poole auto pikkuse paremusega Maido Maripuu Kalju Vasara ees.

Lõpetuseks tahaks tänada kõiki kohtunikke ja asjaosalisi, kes aitasid ralli kordaminekule kaasa. Järgmise autospordiüritusena on rajoonis kavas veoautode sprindivõistlused Kärdlas Rehemäe teel.

Samuti on palve kõigile autosportlastele: tehkem järgupiletid maikuu jooksul korda. Tuleb vormistada järgud. Kellel võimalik, lasku teha arstliku kontrolli kohta sissekanded ja kirjutada järgupiletisse tulemused võistlustest osavõtu kohta.

**U. ALEV**

29. aprill 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 51 lk 4

## Võidupüha slaalom

4. mail korraldatakse Kärdlas Rehemäel veoautode slaalom distantstil 0,8 km. Osa võtta võivad kõik rajooni autosportlased veoautodel GAZ-51. Võistluste algus kell 13.00.

**T. KOOLMEISTER**

1. mai 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 52 lk 4

## Veoautode slaalom

4. mail korraldas ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee esmakordselt veoautode slaalomi. See autospordiala on NSV Liidus veel uudne ja viljeldakse alles paar aastat kui klassifikatsiooniala.

Ala uudsus tõi ka meie võistlusele rohkesti osavõtjaid. Startis 25 meie rajooni autosportlast. Distanti pikkuseks oli 1060 meetrit, millel oli 28 väravat. Sõit koosnes kahest stardist, arvesse läks parema sõidu aeg.

Paraja edumaaga kaasvõistlejate ees saavutas esikoha «Hiiumaa Kaluri» võistleja Mihkel Tustit, temale järgnes Ando Kallas EPT-st ja kolmandana Mati Metsalu Emmaste kolhoosist.

Korraldajate nimel tänan kõiki autosportlasi aktiivse osavõtu ja rajakohtunikke korrektse tegevuse eest.

**T. KOOLMEISTER**



## Selgusid rajoonimeistrid sõiduautode mitmevõistluses

Vaatamata halvale ilmale võtsid rajooni autosportlased 25. oktoobril mõõtu autojuhi-mitmevõistluses.

Võistlus oli esialgu kavandatud kolmeosalisena — vigursõit, ökonoomsussõit ja laskmine. Viimasel momendil tekkinud tehniliste häirete tõttu jäi ökonoomsussõit ära. Kahel võistlusalal lõi kaasa 19 autosportlast.

Vigursõidus osutus parimaks «Hiiu Kaluri» võistleja Enn Rimmelg 214,8 karistuspunktiga. Teiseks tuli 233,4 karistuspunktiga samuti «Hiiu Kaluri» võistleja Ülu Takis ja kolmandaks autobaasi võistleja Vaino Kaibald 301,6 karistuspunktiga.

Laskmises oli kõige kindlama käega autobaasi esindaja Aleksander Prikk, teise koha pälvis samuti autobaasi mees — Heido Kattel — ja kolmanda koha Enn Tatar metsamajandist.

Mitmevõistluses sai esikoha ja tuli rajoonimeistriks Enn Rimmelg, teine oli Ülu Takis ja kolmas Toivo Pähna TREV-ist. Võistkondlik esikoht kuulus 39 punktiga «Hiiu Kaluri» võistkonnale koosseisus Rimmelg—

Takis, teiseks tulid Kaibald—Leht (29 punktiga) autobaasist ja kolmandaks Emmaste kolhoosi võistkond koosseisus Kallas—Kiik 19 punktiga.

\*

Autojuhtide mitmevõistluse rajooni meistrivõistluste teise etapina peetakse laupäeval, 1. novembril jõukatsumine veoautodel GAZ-52. Võistlused viiakse läbi individuaal-võistkondlike-na. Võistkonda kuulub kolm inimest, arvesse läheb kaks paremat tulemust. Võistlus koosneb vigur- ja ökonoomsussõidust. Mandaatkomisjon alustab tööd autobaasi administratiivhoones 1. novembril kell 9. Võistlus planeeritakse esimesse gruppi.

**T. KOOLMEISTER**

30. oktoober 1980 Nõukogude Hiiumaa nr 128 lk 4

## «Allaži-81»

Käesolev aasta algab rajooni autosportlastele kaugete ja huvitavate sõitudega. 17.—18. jaanuarini peetakse sportlik ralli «Sarma-81», mille korraldab Läti NSV Autoühingu Kesknõukogu. Sellest võistlusest võtavad meie rallimehed osa vähemalt nelja veoautoga.

Kuu lõpul korraldab Läti NSV Allaži kolhoos sportliku ralli nii sõidu- kui ka veoautodele — täpne aeg 30.—31. jaanuar. Arvatavasti ei erine rada ja maas-

tik väga Läti NSV «Rudens-80» rajast, mille algus ja lõpp olid samuti Allažis. «Rudens-80» oli meie veoautodel sõitjatele esimene kaugem sõit ja küllaltki edukas. Meeskond Orunuk—Vaim sai kaheksakümne kahe ekipaži hulgas viienda koha.

«Allaži-81» osavõtuks palun esitada registreerimised arvestusega, et need jõuaksid hiljemalt 12. jaanuaril kell 13 allakirjutatuni.

**T. KOOLMEISTER**

10. jaanuar 1981 Nõukogude Hiiumaa nr 4 lk 4

## Lumerada «Hiu 81»

21. märtsil on Salinõmmes rajooni meistrivõistlused sõidu- ja veoautode lumerajasõidus.

Klassifikatsioonivõistlusena sõidetakse sõidu- ja veoautodel 20 ringi. Soovijaile korraldatakse neljaringiline sõit isiklikel autodel.

Sõiduautod võistlevad ühises klassis, olenemata margist. Veoautodest võivad osaleda GAZ-51 ja GAZ-52 (ka kallurid), v. a. spetsiaalautod.

Kõigil võistlejail peab olema sõidu ajal peas motokiiver. Mandatkomisjon alustab tööd Salinõmmes 21. märtsil kell 9.30, võistluste algus kell 11.

**T. KOOLMEISTER**

19. märts 1981 Nõukogude Hiiumaa nr 33 lk 4

# Lumerada-81

Nädal tagasi peeti Salinõmmes rajooni meistrivõistlused autode lumerajasõidus.

Kõigepealt tahaksin tänada kõiki raja ettevalmistajaid — rada oli hea.

Kui mandaatkomisjon töö lõpetas, oli võistlejaid veoautodel registreeritud 28 ja sõiduautodel 10, võistkondi vastavalt 9 ja 4. Võistlejail tuli läbida libedal rajal 22,3 km kahes osas — 10+10 ringi. Esimesena startisid veoautod ja kõige edukamalt läbis 10 ringi autobaasi võistleja Urno Kattel (aeg 10.58,6). Võistlusmaa teisel poolel oli edukaim «Hiiu Kaluri» võistleja Enn Remmelg ajaga 9.51,8. Kahekümne ringi aegade summeerimisel selgus, et rajooni selle aasta meistriks veoautode lumerajasõidus tuli autobaasi võistleja Urno Kattel, teine oli Hiiumaa KEK-i võistleja Tiit Kiiver, kes kaotas võitjale vaid kolme sekundiga, ja kolmas Tarmo Suuster Hiiumaa põllumajandusvalitsusest, jäädes võitjast

maha 4,4 sekundit.

Võistkondadest oli parim autobaasi võistkond koosseisus Urno Kattel, Heido Kattel ja Valdek Luik. Teiseks jäi Hiiumaa KEK-i II võistkond ja kolmandaks «Hiiu Kaluri» I võistkond. Sõiduautodel oli parim Erkki Orunuk. Talle kaotas 22 sekundiga Olev Vaim, kellele kuulus teine koht, ja kolmandana lõpetas sõidu Mati Eller — vahe võitjaga 39 sekundit. Võistlustega täideti I spordijärgu nõuded viiel korral, II ja III spordijärgu nõuded kuuel korral. Tore oli ka see, et rajooni auto-sportlaste perre lisandus uusi nimesid, kellest perspektiivikamad tunduvad Enn Randmaa ja Valdek Luik, muidugi juhul, kui debüüdile järgnevad tõsine töö ja distsipliinitunne.

Lõpetuseks tänan kõiki kohtunikke ja kõiki asjaosalisi, tänu kellele üritus õnnestus. Kohtumiseni rahvarallil «Jüriöö-81»!

**T. KOOLMEISTER**

# Peaasi on käed külge lüüa

Autobaasi riigikaitseühingu algorganisatsiooni tegevus on viimastel aastatel paremuse poole läinud. Kui alles kaks aastat tagasi ei tuldud ALMAVÜ algorganisatsioonide vahelises sotsialistlikus võistluses märkimisväärsele kohale, siis mulluse tegevuse eest saadi teine koht. Algorganisatsiooni esimees Urno Kattel ütleb selle olevat juhtkonna ja algorganisatsiooni komitee hea koostöö tulemuse.

Põhilised tegevusalad on autosport ja laskmine. Esimeses pankas pöörasid rallisõidule, mille tarvis on kohandatud kaks veoautot GAZ-51. Nendega osaletakse kõigil oma rajoonis korraldatavatel võistlustel. Rallisõiduentusiastid on kolm vända Heido, Urno ja Rein — kõik Kattelid. Heido ja Urno moodustavad ühe meeskonna. Rajoonis ollakse ikka paremate hulgas.

«Käime võimaluse piires ka mandril jõudu katsumas. Seal sõidavad enamasti suurte oskustega meistersportlased ja neile on raske konkurentsi pakkuda. Aga keskmiste hulka oleme seal pääsenud,» räägib Urno Kattel.

Autospordi harrastajate read kasvavad. Esimesed tõhusad kogemused on juba omandatud Valdek Luigel ja Enn Randmaal. Tänavu talvel korraldatud jäärajasõidul esinesid nad hästi. Hea, kui noorematel meestelgi rallisõit veres, sest ega selle spordiala harrastamine too ainult sporditiitleid. Rallisõit annab ka erialakogemusi: arendab reaktsiooni kiirust, sõiduuskust, auto tundmist. Kulgeb ju rallisõit tihti peale raskendatud tingimustes.

«Rahvarallid on lihtsamad ja nendest võiks rohkem inimesi osa võtta. Juhtkond lubab neile nendeks puhkudeks «Volgasid». Mõni mõtleb, et rallid lõhuvad autosid. Kui on oskuslikud sõitjad ja nõuetest kinni peetakse, kõiki teelusid arvestatakse, siis ei juhtu masinatega midagi erilist. Ka tavalistes tingimustes heal teel võib ju autoga kõike juhtuda,» arvasid rallimehed ise. Heino ja Urno Kattelil on esime-

## ALMAVÜ

ne spordijärk. Täidetud on ka meistrikandidaadi normatiiv ja küllap see varsti kinnitatakse.

Ega ainult rallisõiduga piirduta. Tegeldakse ka vigur- ja ökonoomsussõiduga. Eesmärgiks ikka kutsemeisterlikkuse tõstmine. Kõige osavõturohkemad on võistlused autotransporditöötajate päeva puhul. Selliseid võistlusi, kus kõik soovivad osaleda saaksid, tahetakse edaspidi rohkem korraldada.

Juhtkonna abiga muretseti kartauto ja krossimootorratas. Nüüd otsitakse kardirajale kohta. Esialgne asukoht on juba siiski enam-vähem teada ja sügisel on tõsine nõu kardivõistlus maha pidada, sest kartautosid on Hiiumaal mujalgi, leiduks vaid rohkem selle ala harrastajaid. Mõned siiski juba on ja arvata võib, et esimesed võistlused sütitavad huvitavamaid teisteski.

Krossimootorratas ootab ka sõitjaid. «Rahu eest» kolhoosis on samuti krossiratas, Emmaste kolhoosil kaks ja mitmekesi saaks huvitavaid jõukatsumisi korraldada. Metsamehed lubasid aidata nädala otsida. Juttu on olnud Kõpust. Küllap on sealsed paigad tõesti head treeninguteks ja ka võistlusteks. Pealtvaatajatele jääb aga Kõpu liiga kaugeks. Ehk leidub mõni sobiv paik lähemal?

Autobaasis tegeldakse ka laskmisega. Pidevalt harrastab ala kümme krossimootorhuvilist. Tundub, et seda on 144-liikmelise algorganisatsiooni kohta vähe. Praegu on algorganisatsioonil Saksa DV õhupüss ja kodumaine IZ-22. Algorganisatsioonile on tellitud õhupüstol. Laskeringi eestvedajatel tasuks mõelda, kuidas laskehuviliste arvu suurendada. Võib-olla aitaksid kaasa ühised võistlused teiste algorganisatsioonidega. Selgitustöödki tuleks rohkem teha. Ei tohi unustada, et VTK-kompleksis on ka laskenormatiivid ja need on kõigile

jõukohased. Kutsealused peaksid kindlasti laskeoskuse omandama.

Iga-aastaselt Nõukogude armee ja sõjalaevastiku aastapäevale pühendatud riigikaitsekuul 23. jaanuarist 23. veebruarini leiab autobaasis aset mitmeid üritusi. Korraldatakse laskevõistlusi, loenguid ja vestlusi, kohtutakse sõjaveteranidega. Traditsiooniline on viktoriin. Autobaasi võistkond on edukalt esinenud ka ülerajoonilistel riigikaitseteemalistel viktoriinidel.

Edukalt on tuldud toime ALMAVÜ loteriipiletite levitamise ja täidetud liikmemaksude plaan, See aga nii kerge ei olegi, sest autobaasi rahvas on enamikus liikuva tööviisiga.

Algorganisatsiooni tegevust juhib viieliikmeline komitee. Peale esimehe kuuluvad sinna sporditöö eest vastutaja Valdor Smill, laskeringi juht Arvo Tingas, sekretär Milvi Julge ja laekur Marika Jõema.

Autobaasi ALMAVÜ algorganisatsiooni kuulub mitmete tehniliste erialadega inimesi. Koolinoored aga on väga huvitatud tehnikast. Oleks ju mõeldav, et mõned autobaasi noored võtaksid tehnikaringi moodustamise Kärda Keskkoolis oma hooleks. Ringi vajaksid eeskätt 10—15-aastased poisid. Selle tõenduseks võib tänavatel näha noori mopeedidel kihutajaid. Küllap saaks kardija krossisõitjaidki juurde.

«Kavatsusi on mitmesuguseid. Kõik tahaks teoks teha. Oleks ainult kaasalööjaid,» ütles Urno Kattel. Senine tegevus on näidanud, et autobaasi rahval on rohkem hakkamist kui mõnes teises algorganisatsioonis, kus tehniline baas samasugune või paremgi. Peaasi on mitte kõrvaltvaatajaks jääda, vaid ikka käed külge lüüa.

L. SPASSOV

## Veoautode ralli «Meri-81»

21. ja 22. augustil korraldatakse meil liikluseks avatud teedel ja tänavatel veoautode ralli «Meri-81». Rallist võtavad osa Hiiumaa autosportlased ja samuti rallisõitjaid väljastpoolt. 41 ekipaaži hulgas võib näha peaaegu kõiki vabariigi paremikku kuuluvaid autosportlasi. Samuti on lubanud võistlema tulla Läti NSV sportlased.

Ralli algab mandaadiga 21. augustil kell 20. Pärast dokumentide ja autode tehnilist kontrolli antakse esimesele masinale start orienteerivalt kell 23. Ralli koosneb maanteesõidust ja lisakatsetest. Distanti kogupikkus on 391 km.

Esimesele lisakatsele Vahtrepa—Suuremõisa—Kerema teel jõuab esimene masin kell 00.32, viimane masin orienteerivalt kell 01.52. Võistluste ajaks suletakse liiklus antud teelõigul kella 00.00—03.00.

Teine lisakatse on Tahkuna—Mangu—Posti. Tee suletakse liikluseks kella 01.00—04.00. Esimene auto võib sellel katsel olla kell 1.30.

Kolmandaks katseks on Rattagu, suunaga Kõpu poole. Tee suletakse liikluseks antud lõigul kella 1.30—9.00. Esimene auto stardib Rattagu katsele kell 2.00.

Järgmisena on rallisõitjatel ees Nurste—Külaküla katse. Esimene masin jõuab starti kella 2.52. Üldiseks liikluseks suletakse tee kella 2.30—6.00.

Viienda lisakatsena on vaja läbida Allika—Kaasiku tee. Esimese masina start on kell 3.38.

Liikluseks suletakse tee kella 3.00—6.30.

Siis tuleb Hüti—Lauka lisakatse. Esimene masin stardib kell 5.00. Rada suletakse kella 4.30—7.45.

Seitsmes lisakatse on Rattagu, suunaga Luidja poole. Siin stardib esimene auto kell 5.53. Üldiseks liikluseks on antud lõik suletud kella 1.00—9.00.

Kaheksanda ja viimase lisakatse stardis võivad pealtvaatajad näha esimest masinat kell 8. Viimane lisakatse korraldatakse, nagu Hiiumaa rallidel juba tavaks saanud, Kärddlas Rehemäe teel. Antud katsel on pealtvaatajatel võimalus jälgida võistlusmasinaid terve trassi ulatuses.

Selleks, et ralli õnnestuks, oleks palve kõigile, kes liiklevad 21. augusti ööl vastu 22. augustit rajooni teedel: \* olgem eelnimetatud võistluste läheduses väga tähelepanelikud. Ärge segage võistlusmasinaid võistluste ilmutamisega!

Rallisõitjatele sooviksin aga: nael kummi ja katus lömmi!

**Autoralli «Meri-81»  
organiseerimiskomitee nimel  
U. ALEV.**

# Autoralli «Meri-81»

21.—22. augustini leidis rajooni teedel aset sportlik veoautode ralli «Meri-81». Stardinimekirja kanti 24 ekipaaži nimed — neist üheksa Hiiumaalt.

Võistlejail tuli läbida 389 kilomeetri pikkune võistlustrass, sellest 49 kilomeetrit moodustasid kiiruskatset.

Esimene kiiruskatse oli Vahtrepa—Suuremõisa—Kerema trassil. Katsevõidu sai «Rahu eest» kolhoosi ekipaaž T. Suuster—T. Suuster, keskmine kiirus katsel 74,5 km tunnis. Teisel kiiruskatsel Tahkuna—Mangu—Posti osutused võrdse tulemusega parimateks T. Karro—N. Loop Harju KEK-ist ja U. Kattel—H. Kattel meie autobaasist. Keskmine kiirus katsel 79 km tunnis.

Kolmas kiiruskatse oli Rattagu kurviderohkel teel suunaga Luidjalt Köppu. Paremad olid siin ALMAVÜ Rapla TSK võistlejad A. Pikkof—B. Konovalov, keskmine kiirus katsel 76,3 km tunnis. Neljas kiiruskatse korraldati Nurstes. Katsevõidu said T. Suuster—T. Suuster keskmise kiirusega 65,8 km tunnis. Viies kiiruskatse peeti Allika—Kaasiku trassil. Katsevõit oli jällegi meie sportlaste päralt, paremad olid Hiiumaa EPT võistlejad A. Kallas—A. Salme keskmise kiirusega 90,3 km tunnis. Kuues kiiruskatse viis võistlejad Hütist Laukale. Katse võitis Harju KEK-i ekipaaž J. Samberg—K. Švelnikas keskmise kiirusega 105,1 km tunnis. Seitsmes kiiruskatse toimus jällegi Rattagus, seekord Köpu—Luidja suunal. Järjekordse katsevõidu saavutasid vennad Suusterid. Võitjate keskmine kiirus katsel 76,6 km tunnis. Viimane katse oli Kärldas Rehemäel. Siin osutusid paremateks J. Metsalu—A. Klasing Raplast keskmise kiirusega 39,1 km tunnis.

Kiiruskatsete kolm paremat meeskonda olid T. Suuster—T. Suuster 2441 karistuspunktiga, J. Samberg—K. Švelnikas 2457 ja J. Metsalu—A. Klasing 2476 karistuspunktiga.

Kiiruskatset määrasid ka võistluse üldvõitjad, välja arvatud J. Metsalu—A. Klasing (Rapla TSK meeskond). Nemed langesid tahapoole tehnilise rikke tõttu.

Võistluste võitjaks tuli «Rahu eest» kolhoosi võistkond koosseisus Tõnu Suuster ja Tarmo Suuster, teine oli Harju KEK-i (Jaanus Samberg—Karolis Švelnikas) ja kolmas Rapla TSK võistkond (Tõnis Mahlapuu—Ain Ambur).

Hiiumaa võistlejate kohad olid peale võitjate järgmised: 5. T. Männamaa—A. Vannas «Rahu eest» kolhoosist, 7. T. Pähna—V. Heinmets Hiiumaa TREVJ-st, 9. E. Orunuk—R. Tartu «Hiu Kalluri» võistkonnast, 10. U. Kattel—H. Kattel autobaasist, 11. M. Maripuu—V. Kallip «Sõpruse» kolhoosist, 17. P. Kaibald—O. Niid Kõrgessaare kolhoosist, 18. A. Kallas—A. Salme Hiiumaa EPT-st.

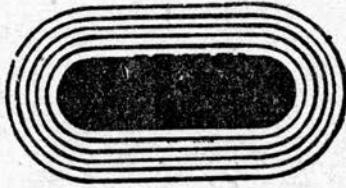
Võistkondliku esikoha sai «Rahu eest» kolhoosi võistkond koosseisus Tõnu Suuster, Tarmo Suuster, Tiit Männamaa ja Arvo Vannas 167 punktiga. Teine oli Harju KEK-i võistkond koosseisus Jaanus Samberg, Karolis Švelnikas, Tõnu Karro ja Neeme Loop 162 punktiga ning kolmandad Tõnis Mahlapuu, Ain Ambur, Uku Maasalu ja Sulev Ital Rapla TSK-st 131 punktiga.

Et peakohtunik Rein Tammis võis lõpetamisel võistlused kordaläinuks hinnata, siis tänane korraldajate nimel kõiki rajakohtunikke ja raja ohutuse eest seisnud rajooni ühiskondlikke autoinspektoreid.

Suurte autode rallisõidus on meil nüüd paarikuine vaheaeg ja selle aja püüame täita kartautode vigursõiduga septembris.

**T. KOOLMEISTER**

# MEELDIV ALGUS



sport \* sport

Meeldiv algus pealkirjana ei ole võib-olla päris õige, kuid loodan, et hiidlased, kes tegelesid kartautode sõiduga aastaid tagasi, ei pane seda pahaks.

Niisiis sai möödunud laupäeval teoks Hiiumaa kaitselahingute aastapäevale pühendatud autosportdivõistluste sarja esimene jõukatsumine — rajooni meistri- võistlused kartautode vigursõidus.

Esmakordselt olid stardis ka noorteklassi võistlejad. Olgugi et neid oli ainult viis hakkajat noormeest, loodan, et algusele järgneb tõsisem töö tehnikavalas ja ka koolis. Spordiga tegelemine eeldab ka, et õppimisega oleksid asjad korras ja seda suunda hakkab järgima rajooni autosportdisektsioon.

Noortest sai esimese koha Kärdla Keskkooli võistkonnas startinud Ants Tärnu 80,1 karistuspunktiga, teine oli Ivo Põitel Putkastest ja kolmas «Rahu eest» kolhoosi võistkonnas võistelnud Aivo Pere. Eeltoodud kolm võistlejat täitsid ka noorte III sprdi- järgu nõuded.

Täiskasvanute klassis oli võistlejaid 16. «Ilma tegid» siin Emmaste kolhoosi võistlejad. Esimese kuue hulgas oli viis võistlejat Emmaste kolhoosist. Selle pinge-

rea pidevust suutis rikkuda ainult 1981. a. vabariigi kartautode vigursõidu meistrivõistluste kolmas, Hans Rõmmel autobaa- sist, kelle osaks sai neljas koht.

Esikoha vääriliselt sõitis Kalev Mets Emmaste kolhoosi I võistkonnast (126,9 karistuspunkti), teiseks sõitis end Kaido Onno Emmaste kolhoosi II võistkonnast ja kolmas oli Emmaste võistleja Tõnu Tärk.

Võistkondlikult olid paremad Kärdla Keskkool ja Emmaste kolhoos.

Võistluste kulgemisega võib rahule jääda, kui mitte arvestada kasutusel olevate masinate keskpärasest taset.

Järgmise võistlusena kartautodele on kavas korraldada jääraja- sõit, mille aeg sõltub muidugi ilmastikust.

Hiiumaa kaitselahingutele pühendatud võistlussarja autospor- dis jätkame pühapäeval, 27. sep- tembril sõiduautode vigursõidu rajoonimeistrivõistlusega. Võist- lused algavad rajooni täitevkomitee esisel väljakul kell 10. Mandaatkomisjon töötab samas alates kella 9. Võistlused on indivi- duaalvõistkondlikud, võistkonda kuulub kolm inimest, arvesse läheb kahe parema tulemus. Võis- teldakse autol VAZ-2101.

Mandaatkomisjonile tuleb esi- tada kehtivad autojuhiload ja elukindlustuspoliis (vähemalt 300 rbl.) või eelmise kuu maksu tasu- mise kviitung.

Võistlus peetakse mitmevõistlu- sena, lisanduvad öko- ja mootorsõit ja laskmine õhupüssist.

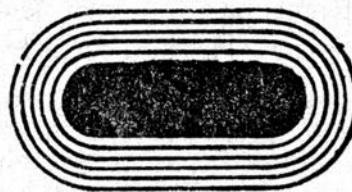
**TOIVO KOOLMEISTER**

## Sõiduautode mitmevõistluse parimad

27. septembril peeti Kärddlas võistlused sõiduautode mitmevõistluses. Selgitati välja rajooni 1981. a. meister.

Võistlema asus 28 sportlast, kellest lõpetas arvestatava tulemusega 27. Võistlejail tuli läbida 10 viguriga rada ja teha seda võimalikult väikese bensiinikuluga, samal ajal käis ka võistlus öko- noomsussõidus.

Vigursõidu lõpetas karistus- punktideta viis võistlejat. Teis- test kiirem oli Valdis Laid, kes oskas raja läbida ka küllalt väi- kese bensiinikuluga. Nii kuulub- ki 1981. a. rajooni meistritiitel temale. Teise koha sai «Hiiu Ka- luri» võistleja Enn Remmelg ja kolmanda autobaasi võistleja Enn Randmaa.



**sport \* sport**

Võistkondlikult pälvis esikoha Hiiumaa Metsamajandi võistkond koosseisus Valdis Laid, Üllar Pöial ja Hannes Tartu, teise ko- ha autobaasi I võistkond koossei- sus Valdek Luik, Heido Kattel ja Enn Randmaa, kolmandad olid «Sõpruse» kolhoosi võistkonnas sõitnud Veljo Kallip ja Andres Vannas.

**Toivo KOOLMEISTER**



## Lumerajasõit «Hiu 82»

Tänavune autospordihooaeg avatakse 7. veebruaril Jausa lahel.

Võistlused peetakse Hiiumaa rajooni 1982. aasta individuaalvõistkondlike meistrivõistlustena. Võistkonna suurus on kolm võistlejat ja arvesse võetakse kahe parema osaleja tulemus.

Võisteldakse autodel GAZ-51, -52 (välja arvatud spetsiaalautod ja kallurid). Ohutuskaari ei nõuta, küll peab aga auto olema varustatud ohutusrihmaga. Nõutavad on ka motokiivrid. Eelregistreerimine on telefonil 916-39 kuni 4. veebruarini. Mandaatkomisjon töötab samas kella 9.20 kuni 9.50. Mandaati hiline-

jaid võistlustele ei lubata.

Võistlejad peavad esitama järgmised dokumendid: autojuhiloa, elukindlustuspoliisi vähemalt 1000 rublale, järgupileti (selle olemasolul), arstitõendi, asutuse õiendi auto võistlustele lubamise kohta.

Kütte- ja määrdeainetega varustavad võistlejad end ise. Kõik võistkonnad peavad tagama ka võistluste jaoks kahe kohtuniku kohaletuleku.

Rada on treeningsõitudeks avatud alates 2. veebruarist. Keelatud on treeningsõite korraldada õhtul kella 21 kuni kella 10-ni hommikul.

**Toivo KOOLMEISTER**

2. veebruar 1982 Nõukogude Hiiumaa nr 13 lk 4

## RIIGIKAITSEKUU

ALMAVÜ algorganisatsioonide peaaesanded seisnevad ühingu nimetuses, seepärast kasutatakse ka teist nimetust — riigikaitseühing. Riigikaitsealane tegevus väljendub meie ühingu peamiselt sõjalis-tehniliste spordialade harrastamises. Ka meie algorganisatsioonid viljelevad neid võimalust mööda, sest sõltub ju tehniliste spordialadega tegelemine vahendite olemasolust ja eestvedajatest. Tasub meenutada viiekskümnendate aastate lõppu ja kuuekümnendate algust, kus tehniliste spordialade harrastamine oli aktiivsem. Laskespordientusiast Aleksander Varbola suutis laskmise juurde juhatada paljusid, innukalt tegeldi ka motospordiga ning Liivalt võis pidevalt mootoripõrinat kuulda ja motokrossidele kogunes arvukalt pealtvaatajaid.

Siis aga tuli vaibumisaeg. Selle selgituseks võiks vist leida mitmeid põhjusi, aga peamine on see, et seitsmekümnendatel aastatel hakkas tehnikaspord aktiivsemate huviliste eestvedamisel jällegi elavnema.

Praegu tegeldakse tehnikaspordiga mitmes algorganisatsioonis. Rohkem harrastatakse autosporti, sest mõnes ettevõttes ja majandis on leitud võimalusi autode rallisõidu kohandamiseks. Ralliveoautod on «Hiu Kaluris», põllumajandustehnikakoondises, kolhoosiehituskontoris, «Rahu eest», Kõrgessaare, «Sõpruse» ja Emmaste kolhoosis, autobaasis ning sovhoostehnikumis. Pidev ralliharrastus lihvib sõidumeisterlikkust ja toob spordikogemusi, mis vormub spordijärkudes. Meie spordiklubi autospordisektsioonis on 24 meistersportlase kandidaati. Neist tegutsesid mullu aktiivsemalt Tarmo ja Tõnu Suuster, Olev Vaim, Erkki Orunuk, Mati Eller, Heido ja Urno Kattel, Tiit Männamaa, Arvo Vannas ning Urmas Alev. Osaleti Eesti NSV meistrivõistlustel, naabervabariigi rallidel «Sarma-81» ja «Rudens-81», rallidel «Avinurme-81», «Taksi-81», «Edasi-81» ning mitmetel teistel jõukatsumistel.

Üldse harrastab meil rallisporti 82 inimest üheksas algorganisatsioonis. Mullu leidis aset kümme võistlust 226 osavõtjaga.

Meie rallistide meisterlikkus kasvab iga aastaga ja võib loota ka edasist oskuste tõusu. Suuremat rõhku peaks aga autospordisektsioon panema autojuhtide mitmevõistlusele, mis samuti arendab oskusi ja on vähem kulukas spordiala.

Praegu on meil kaheksa karti ja kolm spordimootorratat.

Kõlapinda leiab kardiport. Selle harrastajaid on autobaasis

ja Emmaste kolhoosis. Kokku saadi hakkama kolme võistlusega ja neil osales 32 huvilist.

Edukalt tegutseb raadiospordisektsioon meistersportlase Ivo Kibuspuu eestvedamisel. Sellesse kuulub 14 entusiast. Viimane sõna on kõige kohasem, sest on vaja tõsist andumust, et leida vahendeid aparaatide ehitamiseks ja aega öötundidest kannatlikuks istumiseks vastuvõtja-saatja taga. Sektsiooni esimehe kõrgele tiitlile sekundeerivad edukalt meistersportlase kandidaadid Vello Simmer, Vello Viin, Meeme Mänd, Ago Pall ja Elmo Juhe.

Mullu osaleti mitmel suur-

## Tehnikaspordile laiem kõlapind

võistlusel. Ivo Kibuspuu lõi kaasa Eesti, Läti ja Leningradi meistrivõistlustel ning mujalgi, teised sektsiooni liikmed osalesid veel Balti liiduvabariikide matškohtumisel, üleliidulisel välipäeval ja veel mitmel pool.

Raadiomeeste hea pealehakkamine töötab ridade kasvu, sest leiti ruumid järelkasvu õpetamiseks.

Laskeharrastusega on asi pisut keerukam. Nõuetekohase lasketiiru puudumise tõttu meil väikekalibriliste sportpüssidega lasta ei saa. Praegu on raske öelda, millal lasketiiru niisuguseks saab, et seal sportpüssidega lasta võiks. Eeskirjad muutuvad üha rangemaks. Seevastu peaks õhupüssist laskmine suuremat kõlapinda leidma. Algorganisatsioonide käsutuses on praegu 79 õhupüssi ja 7 õhupüstolit. Seega leidub peaaegu igas algorganisatsioonis relv. Mullu korraldati 61 laskevõistlust 932 osavõtjale, neist täitis VTK-laskenormi ainult 354 riigikaitseühingu liiget. Meil on aga 3693 liiget ja selle arvu kõrval jäävad eelmised kahvatuks. Seega saab olla üks järeldus: laskesport vajab rohkemat tähelepanu.

Rajooniorganisatsiooni edukas töö lähtub algorganisatsioonidest. Tubliit tegutses autobaasi algorganisatsioon, mida juhib Urno Kattel. Seal on 148 liiget ja tegutsetakse mitmel alal. Mullu saadi hakkama kuue laskevõistlusega 96 osavõtjale, lisaks osaleti autorallidel, korraldati veoautode ja sõiduaudode vigursõite, kardivõistlusi, käidi jäärajasõidul. Ühtekokku saadi neil võistlustel osavõtjate arvuks 196. Sovhoostehnikumis

korraldati viis laskevõistlust 97 huvilisele, sidesõlmes osales 200 osavõtjat kümnes jõukatsumises, võrgurajooni väike algorganisatsioon jõudis korraldada kaks laskevõistlust. Emmaste kolhoosis oli Heller Sööli eestvedamisel mitmeid üritusi ja sellele on heaks aluseks muretsetud vahendid: neli õhupüssi, kolm kartautot ja ralliauto. Mullu oldi tegevuses kaheteistkümmel võistlusel ning osavõtjate arv oli 179.

Praegu kestab riigikaitsekuu. Selleks on kõigil algorganisatsioonidel oma kavad, vaja need vaid teoks teha.

ALMAVÜ algorganisatsioonide tänavustes plaanides on mitmeid tehnikaspordiüritusi. Nende kavandamisel lähtutakse enamasti olemasolevatest vahenditest.

Kummatigi pole mõni algorganisatsioon ikka kavandanud laskevõistlusi, kuigi relvad on olemas.

Tehnikaspordile arenguruumi jätkub. Kasvuilminguid näitavad lennu- ja laevamudelism. Lauka koolis tegutseb 23-liikmeline lennumudelismiring, Palade koolis Urmas Kesseli näpunäidete raadioring, Käina koolis Evi Pangi käe all raadio- ja tehnikaring. Raadiospordilased ehitavad vabal ajal kollektiivraadiojaama, tellitud on uus 1200 rubla maksev aparaat ning uus raadiojaam loodetakse avada detsembris.

Muret tekitab sõjalis-rakenduslike takistusribade rajamine. Hiiumaa EPT tahab koos terviserajaga ehitada Käinasse ka takistusriba.

Hiljuti saime algorganisatsioonidelt vahendite tellimised tulevaks aastaks. Spordivahendeid soovitakse ühtekokku 26 000 rubla eest. See annab tunnistust, et algorganisatsioonides tehnikaspordihuvi kasvab ja juhtkonnad seda toetavad. «Sõpruse» kolhoos tellis sportauto «Lada-Vihur» maksumusega 3800 rubla, 595 rubla maksva 125 cm<sup>3</sup> kartauto AK-77 ja Saksa DV õhupüssi 198 rubla eest. Emmaste kolhoos soovib kahte sportautot «Lada-Vihur». «Hiu Kalur» on huvitatud «Lada-Vihurist», 310-rublastest sportpüssist, akvalangist ja laevamudelite komplektidest. «Rahu eest» kolhoos tellis 774 rubla eest vahendeid, «Ühendus» tahab kartautot AK-77. Kärdla Keskkool soovib rebasejahi komplekti maksumusega 2000

(Järg 4 lk.)

## **laiem kõlapina**

**(Algu 3. lk.)**

rubla, kaht Saksa DV ja viit kodumaist õhupüssi, Palade kool Saksa DV õhupüssi. Lisaks sellele telliti spordiriietust.

Nüüd jääb üle loota, et ALMAVÜ Eesti NSV Keskkomitee meie soovid rahuldaks. Tänavu peab aga täielikumalt kasutama olemasolevaid vahendeid. Alustada tuleb lihtsamate tehnikaspordialade propageerimisest, eriti laskmisele kaasahaaramisest. Senised kogemused näitavad, et algul tullakse kartlikult ja hiljem lastakse meeleldi. Pealegi ei vaja õhupüssist laskmine mingit erilist ettevalmistust ega eririietust. See spordiala on ka nõrgemale soole kohasem.

Tihenema peaksid tehnikaspordialased sidemed algorganisatsioonide vahel. Väiksel algorganisatsioonil ei ole võimalik muretseda mõnda kallimat vahendit, aga sellega tegelemise huvilisi leiduks. Suuremad algorganisatsioonid võiksid sel puhul aidata. Ei usu, et sellest oleks kasusaajaid ja kahjukanatajaid. Niisugusel mõtteviisil ei peaks laskma pead tõsta, sest kõigil algorganisatsioonidel on üks eesmärk. Küllap saaks väikesed algorganisatsioonid sellistes ühissettevõtmistes muist muresid ka enda kanda võtta.

Senine tehnikaspordialade harrastamine annab alust arvata, et need alad leiavad laiemat kõlapinda ja huviliste ring üha kasvab.

**Liivi VÕSA,**  
**ALMAVÜ rajoonikomitee**  
**esimees**

## Lumerada kartautodele

Talvise hooaja viimase võistluse korraldab ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee lumeraja-võistlused kartautodele.

Võistlused peetakse 21. märtsil algusega kell 10 Tärkma rannas. Mandaatkomisjon töötab samas kella 9 alates.

Võistlustele lubatakse kõik autosportlased, vaatamata spordijärgule. Võistlejad peavad esita-

ma mandaatkomisjonile dokumendid vastavalt võistlusmääruste paragrahvile 22—6. Noortel peab olema kaasas vanemate kirjalik luba.

Veoautode suvehooaja võistluste täpsustamiseks palun asjast huvitatutel tulla 26. märtsil kell 18 rajooni täitevkomiteesse.

**Toivo KOOLMEISTER**

13. märts 1982 Nõukogude Hiiumaa nr 31 lk 4

## Autoralli «Meri-82»

On jälle suvi ja käes aeg meie saare autospordi suurürituse korraldamiseks. Tänavu toimub see kahes osas. Reedel, 4. juunil algusega kell 18 peetakse Kärddlas Rehemäel kross, millega selgitatakse paremusjärjestus ja stardijärjekord järgmise päeva hommikul kell 7 algavaks ralliks.

Seekord on stardikohaks auto- baasi värav. Et võistlus oleks jälgitavam, korraldatakse see päeval ja kõiki kiiruskatseid läbivad võistlejad kolm korda. Kiiruskatsete asukohad ja läbimisa- jad on järgmised.

Tahkuna—Posti kella 7.20—14.45, Lauka—Hüti 7.44—15.10, Puski—Rattagu 8.00—15.20, Küla- küla—Kurisu 8.35—16.00, Putkaste—Vaemla 9.10—16.40.

Kõik need lõigud on suletud pool tundi enne ja pärast lisakat- seid. Ohutuse tagamiseks

- ärge liigelge sõiduteel;
- ärge parkige autosid liiga raja lähedale;
- ärge jälgige võistlust kurvi- de välisküljes;

— ärge jätke kõige väiksemaid pealtvaatajaid omapead!

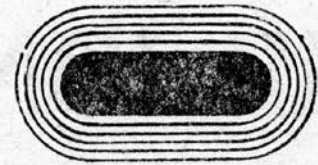
Kiiruskatsetel on võistlusmasi- nate kiirus kuni 120 km/h ja võistlejad püüavad iga sekundit. Ärge tehke seda neile liiga ras- keks oma distsiplineerimatu käi- tumisega!

Soovime võistlejaile naela kum- mi ja pealtvaatajaile suuri elamu- si võistluste jälgimisel.

**Organisaatorid**

3. juuni 1982 Nõukogude Hiiumaa nr 64 lk 4

# Autoralli «Meri-82»



sport \* sport

4.—5. juunini peeti Hiiumaa järjekordne autoralli «Meri-82», mille korraldas ALMAVÜ Hiiumaa Rajooni TSK. Starti asus rekordary osavõtjaid — 35 ekipaazi. Neist lõpetas 23.

Reedel, 4. juunil oli ralli esimehe lisakatse — Rehemäe kross — millega selgitati stardijärjekord järgmiseks päevaks. Õiguse esimesena startida said Uhtna mehed Mäemurru—Kallip, teisena vanameister Kaupo-Lembit Virk, kelle paariliseks oli ainuke naissoo esindaja Sirli Leinpere ja kolmandana Kasesild—Treial Valtu kolhoosist.

5. juunil algasid võistlused hommikul kell 7 autobaasi juurest. Trassi pikkus oli 302,5 km, sellest 90,7 km kiiruslõike. Üldse oli katseid 16. Masinad pidid läbima kolm ühesugust ringi, seega olj erinevaid katseid viis. Need tuli sooritada üldkasutatavatel teedel. Seega oli suur osatähtsus masinate vastupidavusel.

Hiidlastel oli seekord must päev, sest nende üheksast masinast jõudis lõpuni ainult viis.

Üldiselt kujunes aga võistlus väga tasavägiseks ja kuni lõpuni ei olnud selge, kes võidab.

Kuuel lisakatsel võitsid vennad Suusterid Hiiumaa KEK-ist, kuid siis vedas auto alt ja nende lõplikuks tulemuseks jäi 19. koht. Kolmel katsel olid parimad Virk—Leinpere MN autobaasist, kuid nende võidule tõmbas krüpsu peale «radar» ja lõpptulemuseks jäi 8. koht. Kahel katsel olid paremad Kantrik—Pirs Autotranspordibaasist nr. 19, ühel katsel vennad Kattelid Autotranspordibaasist nr. 15, Vannas—Männamaa «Rahu eest» kolhoosist ja Maasalu—Ital ALMAVÜ Rapla TSK-st.

Lisakatsete kokkuvõttes oli parim ekipaaz nr. 4 Virk—Leinpere 3725 karistuspunktiga, teine nr. 19 Maasalu—Ital Raplast (3739), kolmas nr. 22 vennad Suusterid Hiiumaa KEK-ist (3742) neljandad vennad Kattelid meie autobaasist (3751).

Ent ralli ei koosne ainult lisakatsetest, vaid peale selle võib karistada saada veel rajalt ja liikluseeskirjade mittetäitmise

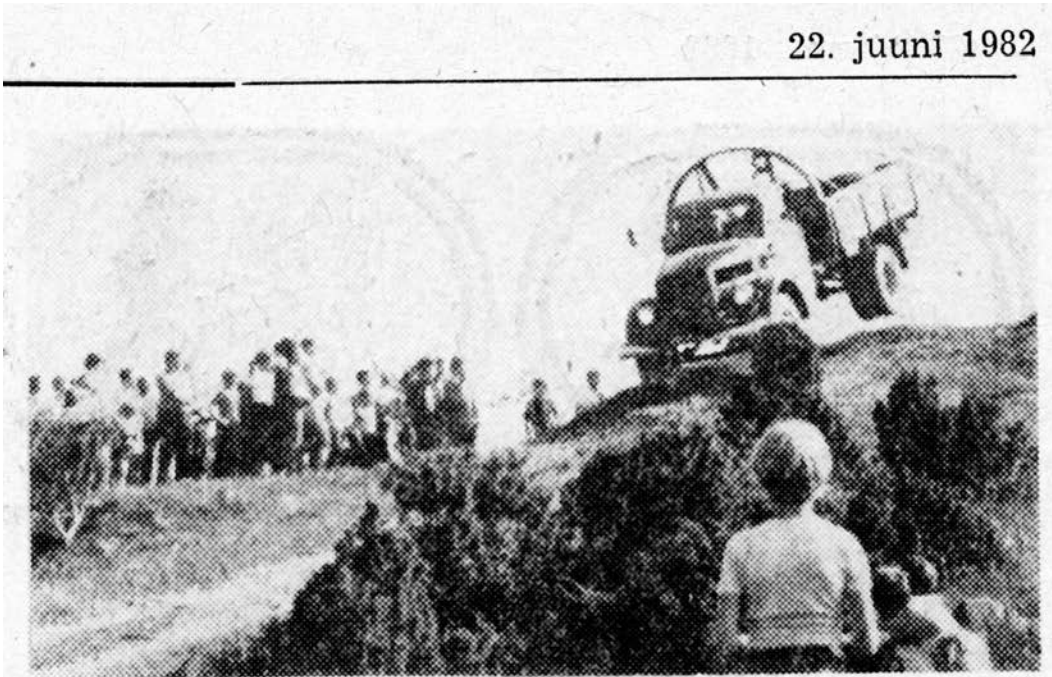
eest. Just need saidki lisakatsete kiirematele saatuslikuks. Lõpptulemused olid järgmised: esikohale tulid vennad Karl ja Lembit Tamberg Uhtna kolhoosist 3786 karistuspunktiga, järgnesid Loop—Svelnikas (3790) ja Samberg—Platov (3791), mõlemad Harju KEK-ist.

Hiiumaa parimad olid aga seekord Orunuk—Vaim, kes tulid 3799 karistuspunktiga neljandaks. Hiidlastest olid vennad Kattelid kuuendad (3871), Vannas—Männamaa üheksandad (3915), vennad Suusterid üheksateistkümnendad (4282) ja Vassar—Tartu jäid 4664 karistuspunktiga kahekümne teiseks.

Võistkondliku esikoha sai Harju KEK, kes viis kaasa ka rändauhinna. Võistluste lõpetamisel jäi kõlama võistlejate ühine soov kohtuda järgmisel suvel jälle Hiiumaal.

**Mati ELLER**

22. juuni 1982



Fotomeenutusi juuni esimesel nädalavahetusel Hiiumaal peetud autorallist «Meri-82». Ülal hetk Rehemäe krossilt; all — lõputseremoonia, õnnitleb Mati Eller üldvõitjaid vendi Karl ja Lembit Tambergi.

Peeter Salini fotod

## Laupäeval Rehemäel

Peetakse Hiiumaa lahtised meistrivõistlused autode sprindis ja ökonoomsussõidus veoautodele GAZ-51 ja GAZ-52. Osa võivad võtta kõik asjahuvilised, olenemata spordijärgust. Iga töökollektiiv saab välja panna piiramatut arvu võistkondi. Võistkonna suuruseks on kolm võistlejat, neist kahe parema tulemus läheb arvesse. Sprindis peab igal võistkonnal olema vähemalt üks auto. Auto vastaku liikluseeskirjade nõuetele, spetsiaalettevalmistust ei nõuta.

Ökonoomsussõit tehakse ühe autoga.

Võistluste käigus on võimalik täita spordijärgu nõudeid.

Osavõtjatel koguneda laupäeval, 18. septembril kell 11 KEK-i töökoja juurde. Võistlus algab kell 12. Võistluste juhendid on saadetud kõikidesse ALMAVÜ algorganisatsioonidesse. Täiendavat informatsiooni saab ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomiteest telefonil 914-54.

**Mati ELLER**

# Autosportlased võtavad mõõtu

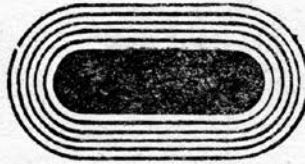
18. septembril peeti Kärddlas Rehemäel rajooni meistrivõistlused veoautode sprindis ja ökonoomsussõidus.

Ilus sügispäev aitas võistluste korraldamisele tublisti kaasa. Mandaadi läbis 22 võistlejat seitsmest ALMAVÜ algorganisatsioonist.

Esimeseks alaks oli sprint. See kujutab endast paigalstardiga kiirusvõistlust distantsiga 800 m. Kõige kiiremaks osutus Tarmo Suuster ajaga 30,2 sek. Järgnesid Olev Vaim (31,2 sek.) ja Tõnu Suuster (31,4 sek.). 4.—5. kohta jagasid Toivo Jaaksoo ja Vello Heinmets (31,6 sek.), 6.—7. kohta Kalev Räs ja Aivar Salme (31,8 sek.).

Võistkondlikus arvestuses olid kolmeks paremaks KEK, Putkaste sovhoostehnikum ja EPT.

Teiseks alaks oli ökonoomsussõit. See kujutab endast mõõdetud bensiinikogusega kindla distantsi läbimist. Rajaks oli seekord 500-meetrine lõik krossirajast. Seejuures arvestati kulutatud bensiinikogust ja selle võrduse korral läbimise kiirust. Parimaks osutus Erkki Orunuk 0,1 ühikuga, teine oli Arvo Vannas 0,2 ühikuga. Järgnesid Vello Heinmets (0,4 üh., aeg 1:59,0), Olev Vaim (0,4 üh., aeg 2:07,0), viies Peedu Kaibald (0,5 üh.), kuues Toivo Jaaksoo (0,8 üh.). Ökonoomsussõit näitab selgelt juhi oskust vähese bensiiniga läbi



sport \* sport

ajada, see aga on igale juhile iga päev vajalik.

Võistkondlik paremusjärjestus oli järgmine: esimene Putkaste sovhoostehnikum, teine «Rahu eest» kolhoos, kolmas Hiiumaa EPT.

Võistluste käigus täitsid III spordijärgu nõuded Kalev Räs ja Rein Kattel.

Võistlustel jäi kõlama mõte korraldada selliseid võistlusi saagedamini. Kuna need on eeskätt mõeldud uutele noortele sportlastele esimeste võistluskogemuste andmiseks, siis edaspidi tahaks osavõtjate seas näha rohkem II ja III järgu sportlasi.

Jäi aga arusaamatuks, miks ei austanud rajooni meistrivõistlusi osavõtuga sellised tugevad majandid nagu «Hiiu Kalur», Emmaste kolhoos, «Sõpruse» kolhoos ja metsamajand. Juhendid sai saadetud kõikidele ALMAVÜ algorganisatsioonidele ja võistlusteks ei olnud vaja eriliselt ettevalmistatud masinaid. Seda näitasid kujukalt Putkaste sovhoos-

tehnikumi ja KEK-i võistkonnad, kes sõitsid tavalistel tööautodel, Suur tänu Hiiumaa EPT-le, kes leidis võimaluse anda lisaks kahele võistlusmasinale ökonoomsussõidu jaokski auto.

Järgmisel nädalavahetusel, s. o. 25.—26. septembrini, korraldatakse Haapsalus autoralli «Väinameri-82», kust ka meie autosportlased osa võtavad. 2. oktoobril kohtume taas Kärddlas rajooni täitevkomitee juures parkimisplatsil kell 11, kus saavad teoks rajooni meistrivõistlused veoautode vigursõidus. Võistlused on pühendatud NSV Liidu moodustamise 60. aastapäevale. Korraldajaiks on Hiiumaa põllumajandustöötajate ametiühingukomitee koos ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomiteega.

Kohtumiseni!

**Mati ELLER**



## **Veoautode vigursõit**

Laupäeval, 2. oktoobril toimuvad Kärddlas täitevkomitee parkimisplatsil veoautode vigursõiduvõistlused, kus selgitatakse rajooni 1982. a. meistrid veoautode vigursõidus. Võistluste eesmärgiks on tähistada NSV Liidu 60. aastapäeva ja üleliidulist põllumajandustöötajate päeva. Paremaid autasustatakse ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee diplomitega ja Põllumajandustöötajate Ametiühingu Hiiumaa Rajoonikomitee mälestusesemetega.

Mandaatkomisjon alustab tööd kell 11 võistluspaigas. Võistluste algus kell 12.

**Organiseerimiskomitee**

## **Lahtised võistlused mootorrattaste maastikusõidus**

toimuvad Kärddlas – Rehemäel 9. oktoobril algusega kell 15. Võistlustest lubatakse osa võtta kõigil soovijail. Võisteldakse spetsiaalvõistlusrattastega, tänavasõidurattastega, mootorjalgrattastega. Nõutav vastava kategooria juhitunnistus. Eelregistreerimine telefonil 914-54, ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitees, J. Tombi 1, Kärddlas. Mootorrattaga võistlejatel, kel pole veel aastaid 16, on nõutav vanemate kirjalik luba.

Võistlusjuhendid on saadetud kõikidesse ALMAVÜ algorganisatsioonidesse.

**SAMAS TOIMUB KA MOOTORRATASTE  
TEHNILINE ÜLEVAATUS.**

# PÕRINARIKAS ELAMUS

(Järeljuttu motokrossist)

Enne seda päeva kuuldus Kärldlas harjumuspärasest pisut rohkem mootoripõrinat, enamasti siis, kui motokrossihuvilised treeningupaika sõitsid: ikka Rehemäele, sest just seal leidsid üle pika aja (neli-viisteist aastat, suurematest paarkümmend) aset motosõiduvõistlused. Kodumaa 60. ja Eesti Laskurkorpuse 40. aastapäevale pühendatud võistluste eestvõtjaks oli ALMAVÜ rajoonikomitee.

Kuigi sündmustest on juba aega möödunud, tasub üritusest siiski juttu teha, sest ettevõtmine väärrib seda taasuudsuse pärast.

\*

Nende rataste viiekümnekuubikulised mootorid ei arenda kiirust üle 40 kilomeetri tunnis ja seega mehehakatistele kiiruseprooviks parajad, sest sadulas istusid ikkagi kaheteistkümneviieteistkümneaastased poisid. Oli parajat närvipinget ja rivaaalide rataste väljanägemise ning peamiselt hääle vaatamist-kuulamist. Sadulates ootasid stardilipu langemist Nikolai Šinin, Allan Sinijärv, Kalev Mõtus, Avo Kail, Viljar Padu ja Üllar Leppmets. Selles järjekorras nad rajale läksidki.

Mootoripõrinas rühiti ringil, kus on mitmeid üsna järske tõuse ja langusi. Nii et kukkumine mingi ime ei olnudki, aga poisid püüsid sadulas ja rühkisid järskudest tõusudest üles ratast lükates. Järsk languski nõudis oskust, sest ratas võis ju peremehe sadulast maha raputada. Kohe pärast järsku langust tuli osata õigesti kurvi võtta, et ratta tagumine ots esimesest eriti ette ei tükiks.

Paistis, et Nikolai Šinini sõiduoskused ja küllap ka ratta võimed olid teistest üle, sest kõik viis ringi juhtis ta esimest zelsõitu ja sai õiguse finaalsõiduks. Teiseks tuli Avo Kail ja kolmandaks Allan Sinijärv.

Teises sõidus peremehetses kõigil ringidel Artur Raspel, täistel olid peaaegu ühesugused šansid. Sellepärast võis alguses Atsi Pere, Hanno Kiili, Jaanus Räisi ja Marko Maandi võimalusi võrdselt lugeda. Lõpetati paremusjärjestuses Artur Raspel, Jaanus

Räis, Hanno Kiil ja Atsi Pere.

Finaalsõidu starti tulid Nikolai Šinin, Avo Kail, Allan Sinijärv, Artur Raspel ja Hanno Kiil. Esimeselt ringilt tulid üksteise järel Avo Kail, Allan Sinijärv ja Nikolai Šinin. Järgmistel ringidel võidutses jällegi Avo Kail, tema kannul püüis teiseks tõusnud Nikolai Šinin. Viimasel õnnestuski vahetult enne finišit ette trüüda. Nii oligi esikolmik sama.

Tänavasõidumootorrattad rivistustid kümneringiliseks võistluseks. Olgu vahepeal öeldud, et raja pikkuseks oli kõigil aladel 650 meetrit.

Starti tulid Aser Põder, Valdek Püüa, Ivo Põitel, Kuido Alango, Heiki Hüis, Hannes Tünpu ja Endel Kaevats.

Siin haaras kohe juhtpositsiooni Valdek Püüa. Paistis silma tema oskus kiirust valida, et mitte ülearu riskida, aga ka mitte konkurentide ette lasta. Eriti tuli ettevaatlik olla nendel lõikudel, kus järsule langusele järgnes järsk kurv. Niisuguseid kohti oli rajal mitu. Juba esimesel ringil maksidki kaks sõitjat suurele kiirusele lõivu ja kukkusid — siiski õnnelikult.

Rajal oli mitu 30—45-kraadist langust ja tõusu, millele järgnesid kohe järsud kurvid. Ühe pika languse järel oli 180-kraadine pöörang ja kohe jälle tõus. Selline rada tegi võistlused pealtvaatajaile huvitavaks. Ja meeste sõiduuskuse jälgijaid jätkus küllaga: raja ääres seisis üle 300 uudistaja.

Pärast kümne ringi läbimist suutis Valdek Püüa ikkagi liidriks jääda. Teisele kohale tuli Endel Kaevats ja kolmandaks Aser Põder.

Kui kuus spetsiaalmasinat häiled sisse võtsid, oli elevust rohkem, sest külalisvõistlejatelt Ants Alelt, Taimo Nurmelaült ja Toomas Martinilt Tallinnast oodati head sõitu.

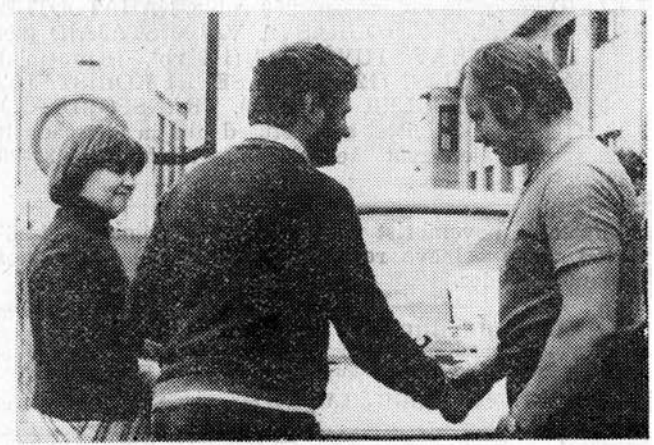
Sõiduaega anti kaksikümmend minutit ja paremusjärjestuse pidi selgitama läbitud ringide arv. Lisaks külalisvõistlejaile sööstsid rajale meie võistlejad Valdo Leivalt, Urmas Saarnak ja Aivar Pere.

(Järg 4. lk.)

See pilt on tehtud ühel teiselt tehnikaspordivõistluselt, kus võisteldi veoautode sprindis ja ökonoomsussõidus.

Pildil annavad ökonoomsussõidus teiseks tulnud «Rahu eest» kolhoosi autojuhile Arvo Vannasele auhinda kätte Liivi Vösa ja Mati Eller.

Peeter Salini foto



26. oktoober 1982 Nõukogude Hiiumaa nr 126 lk 3

4. lk. Nr, 126

NÕUKOGUDE HIIMUMAA

## PÖRINARIKAS ELAMUS

(Algus 3. lk.)

Oli, mida vaadata. Lausa kümne meetriste hüpete kaskaad, meisterlikult võetud kurvid, riskantsed möödasõidud — need kõik hoidsid pealtvaatajate meeled elevil. Oli sellinegi pilt, kus võistlejal ratas alt ära sõitis. Pealtvaatajad vahetasid mõtteid, kiitsid ilusat sõitu, vaatasid imetusega rataste ja meeste pikki õhulende. On ju ikkagi ilus vaadata, kui ratas pärast rajatõusu äkki maast lahti kerkib ja üle kümne meetri õhulende teeb ning siis tõusvasse kurvi sööstab, ahvardades rajalt välja paiskuda. Ainult masinat ja ennast valitsev sõitja saab seda teha kiirust peaaegu vähendamata.

Juba esimesest ringist haaras juhtpositsiooni Toomas Martin.

Aga meeldiv oli see, et meie poisid Urmas Saarnak ja Aivar Pere pakkusid liidriks konkurentsi ja püüsid kogu aeg kannul.

Nii oligi, et pärast kahekümne minutist kihutamist läbis liider Toomas Martin 20, Urmas Saarnak samuti 20 ja Aivar Pere 18 ringi. Järgnesid Taimo Nurmelaid 17, Ants Ale 17 ja Valdo Leivalt 12 ringiga.

Üritus läks igati korda tänu eestvõtjaile, ürituse korraldamise mõtte algatajaile, raja ettevalmistajaile, noorte võistlejate treeneritele ning võistluse läbiviijatele. Nende hulgas olid Valdo Leivalt, Erkki Orunuk, Oleg Degtjov, Urmas Saarnak, Urno ja Heido Kattel, Toivo Koolmeister, Jüri Valdma, Anne Salin,

Merike Parve, Helle Leppmets ja mitmed teised.

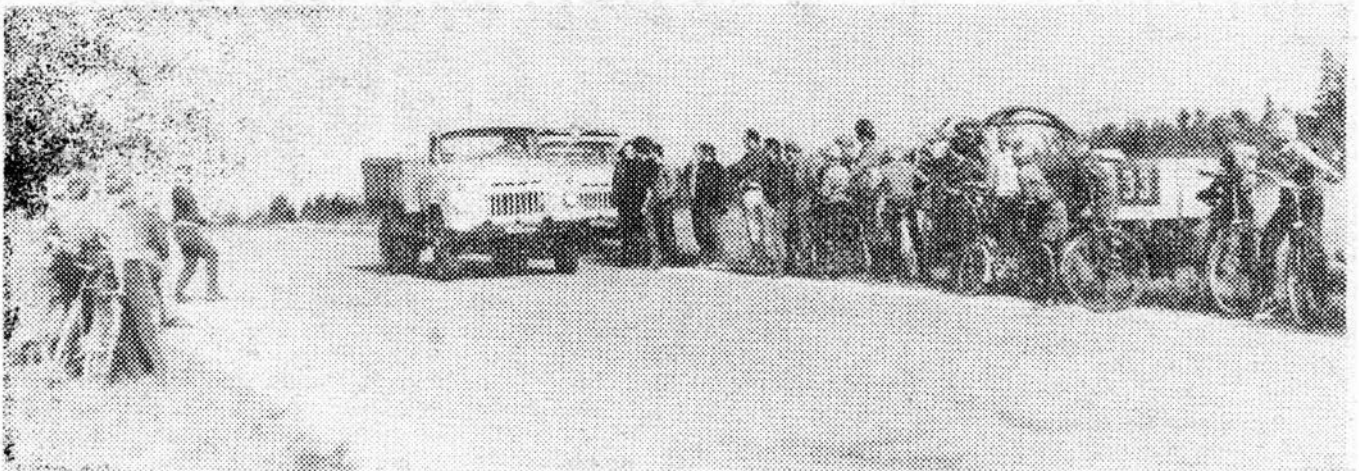
Toredat vaheldust pakkus kommentaatori tegevus, Ivo Eesmaa põimis informatsiooni ka pealtvaatajates elevust tekitanud nalja, mis võistlusõhkkonnaga siiski kokku sobis.

Sellise ürituse ettevalmistamine ja läbiviimine nõudis küll pinget ja jõudu, kuid jääb üle loota, et mootorrattavõistlusi korraldatakse ka edaspidi, sest tänuväärseid osalejaid jätkuvalt pealtvaatajate poolele kui ka rajale. Huviseme on nüüd külvatud ja see vajaks viljaks kasvatamist. Leiduks vaid juhendajaid, kel tahtmist seda spordiviisi arendada.

Leonid SPASSOV

Pildile on jäädvustatud veoautode sprindivõistluste start.

Peeter Salini foto



26. oktoober 1982 Nõukogude Hiiumaa nr 126 lk 4

# Jälle Rehemäel



## Sport \* sport

Koolivaheajal oli ALMAVÜ ja Pioneeride Maja ühisettevõttel tore poistepäev — koolinoorte lahtised meistrivõistlused abimootoriga jalgratastele ja mopeedidele. Eks neid võristajaid-põristajaid (sealjuures veel alaealisi) ole siin-seal kõrvalteedel ikka nähtud ka, ent kas pole just niimet neid tüütuteks põristajateks (pealegi veel ohtlikeks!) harjutud pidama. Nüüd aga, palun väga, on nad ühtäkki päevakangelased — sportlased ja võistlejad.

Osavõtjate arv (11) leiti olevat piisav, et krossi õnnestunuks pidada. Millegipärast polnud üldse esindatud Käina kool, Laukalt aga oli tulnud ainult üks võistleja — Üllar Leppmets — omal algatusel ja vanemate transpordiga. See oli imeplik, sest juhendid sai õigel ajal koolidesse saadetud ja võistlus varakult välja kuulutatud. Imselt on siin tegu koolipoolse organiseerimatusega teismeliste poiste vaba aja sisustamise vastu. Siiras lugupidamine aga Emmaste kooli direktorile Kaul Kikasele, kes ise oli oma kooli kahe võistkonna saatja, esindaja, treener ja mehaanik. Kas mitte just siit ei tule otsida emmastelaste ülekaaluka võidu põhjust? Kiitus ka nulle vanemaile, kes oma kasvuaeg lapse huvisid soodustavad, teda abista-

vad ja tema edule või ebaedule kaasa elavad.

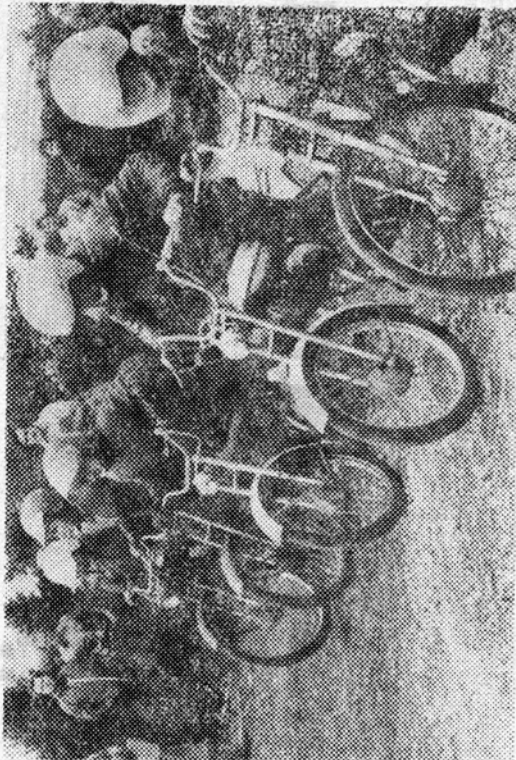
Oli, kuidas oli: võistlus oli teatavaks tehtud, võistlus peeti ja tulemused olid järgmised. 1. Ats Pere (Palade); 2. Peeter Vestingi (Emmaste); 3. Urmet Saar (Emmaste); 4. Hanno Kil (Kärdla); 5. Üllar Leppmets (Lauka); 6. Avo Kail (Emmaste); 7. Nikolai Sinin (Kärdla); 8. Agur Nurs (Emmaste); 9. Allan Sinijärvi (Kärdla); 10. Taavi Saarnak (Palade); 11. Jaanus Räs (Kärdla).

Võistkondlikult oli parim Emmaste II võistkond, teist ja kolmandat kohta jagasid Emmaste I ja Palade, neljandaks jäid Kärdla koolipoisid. Võistlusnäansidest pakub lehelugejaile huvi ehk see, et Nikolai Sinini läks ratas rikki juba tutvumisringil. Ta läks seda kohe remontima ja nii tuleb tema hoopis hilisema startiga kohta ka vääriliselt hinnata.

Võistlus lõppes demonstratsioonsõitudega. Klassi näitasid Aivo Pere, Ants Saarnak, Urmas Saarnak, Valdo Leivalt, Arlet Jürisoo (küll ainult ühe ringi), Valdek Püüa ja Endel Kaevats. Esimest korda oli krossirajal ka külgkorv, milles tegi mehetööd Ivo Põitel.

Jääb veel üle öelda tänusõnu korraldajaile (eriti ALMAVÜ rajoonikomiteele) ja lahkuda lootuses, et järgmist teismeliste võistlust Rehemäel võiksime juba suursõiduks nimetada: põristajaid-võristajaid on teedel-tänavatel palju-palju rohkem, kui neid seekordsest võistlusest osa võttis.

Ann LAURSON



Need pildid on tehtud eelmistelt krossivõistlus'elt, mis peeti 9. oktoobril.

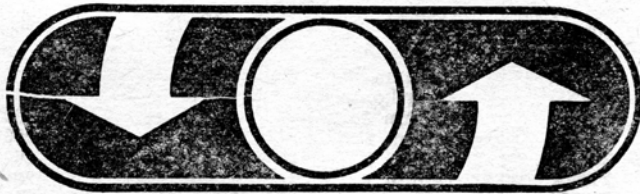
Stardis on kuni 50-kuubikuliste rataste finaalsõidust osavõtjad. Tookord sai kuni 50-kruupsentimeetriste masinate klassis võitjadiplomi Nikolai Sinin. Võitjat õnnitleb ALMAVÜ rajoonikomitee esimees Liivi Võsa.

Peeter Salini fotod



# Täna on ALMAVÜ rajooniorganisatsiooni

## XXI konverents



### toimetuse vestlusringis

## TEHNIKASPORT ARENDAB KUTSEMEISTERLIKKUST

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruses «Kehakultuuri ja spordi massilise edasise arendamisest» on öeldud: «... pöörata rohkem tähelepanu tehnilistele ja sõjalis-rakenduslikele spordialadele, eriti auto-, moto-, langevarju- ja laskesportidele.»

Sellest lähtudes vahetasid tehnikaspordiprobleemide üle mõtteid auto- ja motosportlased ERKKI ORUNUK, MATI ELLER, HEIDO ja URNO KATTEL, VALDO LEIVALT, OLEG DEGTJOV, URMAS SAARNAK ja ALMAVÜ rajoonikomitee esimees LIIVI VÕSA.

MATI ELLER: Meil eriti häbeneda pole põhjust, sest väikese rajooni kohta on meil üsna palju rallimasinaid — kuni kolmteist.

Julgen samuti öelda, et ka võistlusi on küllaldaselt korraldatud ja ega need ei peagi iga kord meie olude kohta nii osavõturohked olema. Kel on soovi olnud autospordis kaasa lüüa, sellel on võimalusi leidunud. Nii korraldasime krossi- ja sprindivõistlusi, ka vigur- ja ökonoomsussõite.

Tulevaks aastaks on kavandatud paigas. Võistluste arv ei kasva, rohkem tuleks minu arvates teha nende veelgi paremaks kulgemiseks. Ega tänavused halvasti läinud, aga paremini saab alati.

Praegu on kõige tähtsam selgeks teha veoautospordi tulevik. Kas ralli jääb või saab teha ainult mitmevõistlust? Ralli poolt ja vastu on mitmeid seisukohti.

ERKKI ORUNUK: Kütusekulu rallisõidul mõistagi on, kuid kulutusi tuleb ju ka teiste tehnikaspordialade harrastamisel. Küllap ikka leitakse selline lahendus, mis rallist päriselt ei kaota. Materiaalosa ju maksab vähe, sest rallimeeste käes on vanad masinad ja mehed teevad vanast sõidukõlblikku. Autodele minevad osadki on põhiliselt vanad. Mehed ise restaureerivad juppe ja panevad need paika, sellega ka õpivad.

Sõiduautode ja spetsiaalmasinatega sõidu arendamiseks meie rajoonis nende kalliduse tõttu võimalusi ei ole. See spordiala aga kindlasti jääb. Kui sõiduautosid saaks, siis nendega võiks rallist sõita.

Tuleval aastal tahame korraldada autode mitmevõistluse naaberajoonidega. Sel aastal meie sportlastel sõpruskohtumine ebaõnnestus. Järgmise aasta sügise-

poole kavatsime korraldada põlumajandustöötajate päeva puhul autospordiürituse «Põllumees-83». Detsembris tahame teoks teha taliralli «Hiiumees-83». Oleme püüdnud korraldada üritusi, kus saaks rohkem rahvast osaleda ja osavõtjad on ikka kaasalõõmisest rahulduse saanud. Talvel oleme korraldanud ja korraldame edaspidigi võistlusi jääl, mis annab algajatele sõidukogemusi.

Selle aasta suvel pidasime ökonoomsussõiduvõistlused. Mainitud jõukatsumisi teeme teoks ka edaspidi, sest need õpetavad juhte kütust kokku hoides sõitma, aga seda on veel paljudel vaja õppida.

MATI ELLER: Jäärajasõitu oleme püüdnud erasõidukiomanike seas propageerida, aga millegipärast kardetakse autode lõhkumist. Kindel on, et ettevalmistatud rajal ei saa autod kannatada. Seevastu sõidud üle jää mandrile ja Saaremaale lõhuvad masinaid tublisti.

ERKKI ORUNUK: Meie autosportlased käivad ka väljas võistlemas. Võtame osa Lätis korraldatavatest rallidest «Rudens» ja «Taxi». Esimesel olen ise käinud kolm aastat. Mõlemad on Läti meistrivõistlused. Osalejaid on palju, veoautosid üle saja kolmekümne ja sõiduautosid ligi sada. Sel aastal olime «Rudensil» nelja veo- ja ühe sõiduautoga. Distsantsi läbis kaks masinat — Heido ja Urno Kattel ning Aivar Salme ja Avo Eller. Esimene meeskond oli kahekümne teine ja teine kümnes, nii et tulemusega võib rahul olla.

«Taxi» on talvine ralli ja peeti tänavu Riia lähistel. Seal käis kaks veoautot, millel olid Vello Heinmets ja Riho Tartu ning

mina koos Olev Vaimuga ja sõiduautol Mati Eller.

MATI ELLER: Läti rallide korraldamise tase on väga kõrge. Seal on meil palju õppida.

ERKKI ORUNUK: Just kohtunike tegevus on seal meeldiv. Meie võistlused takerduvad pahatihti kohtunike vähesuse ja oskuste taha.

MATI ELLER: Oleme käinud veel koondise «Tallinna Autoveod» korraldataval «Vastlariil» Harju rajoonis. Seal käisid veoautodega Vello Heinmets ja Toivo Pähna, Tõnu ja Tarmo Suuster ning mina sõiduautoga.

ERKKI ORUNUK: Mõni aasta tagasi oli nurinat, et rallisõidud lõhuvad teid. Nüüd on teed hoolikalt valitud ja viimasel kahel aastal nende rikkumise kohta nurinat ei ole olnud.

Edaspidisest veel nii palju, et enam võiks korraldada vigursõiduvõistlusi. «Hiiumees-83» me tänavu seda kalurite päeva puhul tegime, aga sellised võistlused on igale asutusele jõukohased.

MATI ELLER: Meil ei ole sellist kohta, kus vigursõite korraldada. Oleks vaja platsi, kus võistlejad ei sega liiklust ja saaks ka treenida. Seal oleks võimalik õppesõitu teha.

ERKKI ORUNUK: Selline õppeväljak oleks vajalik ka järelikasvu õpetamiseks. Seal saaks poisse õpetada, sest tänavad nii noortele sõiduks ei sobi. Vaja oleks ka kardirada.

MATI ELLER: Kui KEK-i ümbrus asfalteeritakse, peaks seal selline võimalus tekkima.

LIIVI VÕSA: Autosportlasi on meil kaheksakümmend kaks, neist meistersportlase kandidaate paarikümne ringis. Hooaja lõpukoosolekul tunnistasid autosportlased endi hulgast parimaiks Heido ja Urno Katteli. Tahaks küsida, mida need mehed tänavu teinud.

HEIDO KATTEL: Selle aasta tulemustega ise päris rahul ei ole. Oleme vähe väljas käinud — ainult kolmel võistlusel. «Meri-82» andis meile viienda koha. «Väinamere» rallil olime neljandal. Lätis meil ei vedanud. Püüdsime kõigil võistlustel parima anda. Autobaas toetab meid igati ja see on suureks abiks.

ERKKI ORUNUK: Asutused üldiselt asjast huvitatuid toetavad. Teistest paremini tegutsetakse EPT-s, KEK-is, autobaasis. Emmaste mehed on jälle sõitma hakanud, Kõrgessaare kolhoosis on hakkajad mehed. Kui ikka eestvedajaid on, siis asi edeneb.

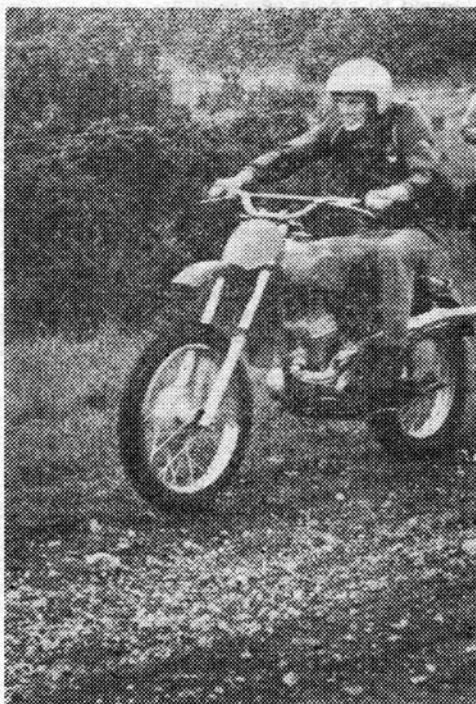
MATI ELLER: Aktiivsematest tuleb vendade Kattelile kõrval nimetada Tõnu ja Tarmo Suusterit, Vello Heinmetsa, Toivo Pähna, Erkki Orunuki ja Olev Vaimu.

ERKKI ORUNUK: Mootorraspordi keskuseks tuleks praegu nimetada Putkaste Sovhoostehnikumi. Teised asutused toetavad materiaalselt — autobaas, Emmaste ja «Rahu eest» kolhoos on raha andnud. Alati on nõus abistama ka «Sõpruse» ja «Ühenduse» kolhoos. Putkaste Sovhoostehnikum leidis ruumid, sest nendeta kuidagi läbi ei saa. Koondasimegi rattad sovhoosteh-



Niisugused hüpped teevad auto-spordivõistluste jälgimise huvitavaks. Rajal on Emmaste kolhoosi rallimasin.

Tõnu Salini foto



Spetsiaalmootorrattaga on krossirajal Urmas Saarnak.

Peeter Salini foto

nikumi juurde. Juhtimise võttis Urmas Saarnak enda peale. Motohüviliste käsutuses on kaks ruumi.

URMAS SAARNAK: Kumbki ruum on paarikümne ruutmeetrine. Tehnikumil on viis ratast, Emmaste kolhoosil kaks ja «Rahu eest» kolhoosil kaks.

ERKKI ORUNUK: Mõte on selles, et rattad peaksid ühes kohas olema, sest neid on vaja hooldada. Ka treenima peaksid sportlased koos. Esiolgu tuleks rõhku panna üldfüüsilisele treeningule, sest ratta valitsemine nõuab jõudu ja vastupidavust.

MATI ELLER: Hea sportlase eelduseks on see, et nelja-viie-teistkümnepäevastel peab kuskil klubis tegutsema ja sõit selge olema.

VALDO LEIVALT: Praegu on meie peaesmärgiks mootorrattaspordi pisiku rahva hulka viimine. Sel eesmärgil korraldasi-megi tänava kaks krossisõitu ja need tõendasid, et huvilisi leidub.

ERKKI ORUNUK: Et motosporti arendada, peaks see iga kooli juures kindlat kõlapinda leidma.

LIIVI VÕSA: Pioneeri maja küsitlused on näidanud, et huvilisi on väga palju. Oleks vaja koolide huvitatust ja juhendajaid motoringidele.

ERKKI ORUNUK: Alustada saaks abimootoriga jalgratatega ja sealt edasi juba mootorrattatele minna. Toon näiteks Emmaste kooli, kus kooli direktor Kaul Kikas motosporti igati toetab.

VALDO LEIVALT: Praegu võib Emmaste kooli kõrval nimetada ka Palade kooli.

ERKKI ORUNUK: Järgmisel aastal on lootus väikseid masinaid juurde saada ja need antakse tublimatele poistele, kellest paistab asja saavat. Pioneeri maja juures tegutseb praegu 18 poissi.

Juttu tehti veel paljudest motosporti probleemidest, eriti baasidest, mille lahendamisele peavad käed külge lööma kõik tehnikasportlased ise. Vestlejad jõudsid järeldusele, et praegune tehnikaspordi olukord Hiiumaal annab põhjust optimismiks.

Vestluse pani kirja  
Leonid SPASSOV

# Hoog ei tohi raugeda

## ALMAVÜ

Läinud nädalal peeti ALMAVÜ Hiiumaa rajooniorganisatsiooni XII konverents, kus võeti kokku riigikaitsetegevus kolmel viimasel aastal. Ettekande tegi ALMAVÜ rajoonikomitee esimees LIIVI VÕSA.

Praegu kuulub riigikaitseühingu algorganisatsioonidesse 3949 liiget, kolmel viimasel aastal kasvavas rajooniorganisatsioonis 1119 liikme võrra.

On mõndagi tehtud sõjalis-patriootliku kasvatustöö edendamiseks, riigikaitsetegevuse massiliseks muutmiseks ja kvaliteedi tõstmiseks. Juba palju aastaid korraldatakse riigikaitse hoogtöökuid. Iga aastaga on need võitnud üha rohkem populaarsust. Teisalt ei saa aga mõelda ainult arvukusele, vaid eeskätt korraldatavate ürituste mõjuvusele. Praegu kipub viimane mõnikord arvude taha jääma. Paremini edenes riigikaitsekuu Palade ja Emmaste koolis, KEK-is ning autobaasis. Kolhoosiehituskontoris astus sellel ajavahemikul ALMAVÜ liikmeks 20 inimest, korraldati mitu laskevõistlust ja teisi üritusi.

Riigikaitseühingu ridadesse kuulub 80,6 protsenti üle neljateistaastasest elanikkonnast. Kommunistlikest noortest on ALMAVÜ liikmeid 97,9 protsenti. Tublidena tuleb mainida Hiiumaa EPT, «Hiiumaa Kaluri», «Sõpruse» kolhoosi, KEK-i, «Rahueest» kolhoosi ja autobaasi algorganisatsiooni, kus kõik kommunistlikud noored kuuluvad riigikaitseühingusse.

Praegu koosneb ALMAVÜ rajooniorganisatsioon 30 algorganisatsioonist. Neist suurim, 930 liikmega, on «Hiiumaa Kaluri». See teeb töötajate üldarvust 75 protsenti. Arvukad on algorganisatsioonid «Sõpruse» kolhoosis (205), Hiiumaa EPT-s (215), Kärdla Keskkoolis (294), Putkaste sovhoositehnikumis (212) ja «Rahueest» kolhoosis (196).

Algorganisatsioonide tegevust aga ei määra siiski ainult liikmete arv. Tarbijate kooperatiivis on 240 ALMAVÜ liiget, aga tegevus kehvajärjel. Tagasihoidlikult kulgeb töö «Ühenduse» kolhoosis, Putkaste sovhoositehnikumis, lennujaamas. Head tööd teevad võrgurajoon, sidesõlm, Emmaste ja Palade kool, teedejaoskond. Lauka koolis on viimasel ajal riigikaitseühingu algorganisatsiooni tegevus hoogustunud.

ALMAVÜ rajoonikomitee toetub oma tegevuses aktivistidele.

Alati on abiks autospordisektsiooni mehed, algorganisatsioonide esimehed Urno Kattel, Kaul Kikas, Vello Heinmetts, aktivistid Mati Eller, Leino Pets, Ago Takis, Tõnu Suuster, Ants Vahtras, Heido Kattel, Ivo Kibuspuu ja mitmed teised.

Rajooni kultuurimaja kunstiline juht ANNELI KLAUS käsitles oma sõnavõttus kultuuriasutuste ja ALMAVÜ algorganisatsioonide sidet. Tänavu on tänu heale koostööle mitmed üritused teoks saanud. Sõnavõtja toonitas, et kultuuriasutused oleksid nõus korraldama kutsealuste päevi ja teisi sõjalis-patriootilisi üritusi, kui nende korraldamisele aitavad kaasa ALMAVÜ algorganisatsioonid.

Autospordisektsiooni aseesimees MATI ELLER kõneles tänavustest üritustest ja ka vajakajäämistest nende korraldamisel. Ta kriipsutas alla, et mõned asutusejuhid võiksid mõistvamalt suhtuda autospordiharrastusse.

Rajooni spordikomitee esimees ARVO RIST jagas tunnustust ALMAVÜ rajoonikomitee korraldatud üritustele. Pikemalt peatus ta spordibaaside probleemil.

«Hiiumaa Kaluri» kolhoosi juhatuse aseesimees ARNE TURSK rääkis sellest, millega tegeleb majandi ALMAVÜ algorganisatsioon. Korraldatakse kohtumisi sõjaveteranidega, käimas on NSV Liidu 60. aastapäevale pühendatud viktoriin, Ta rääkis ka Kärdla lasketiiru lõplikust väljaehitamistest, mis on pandud kalurikolhoosile ja millega majand tahab lõpule jõuda.

Rajooni sõjakomissar HARRY NUUM toonitas, et ALMAVÜ algorganisatsioonide ülesandeks on tegelda ka kutsealuste ettevalmistamisega, eriti VTK-normatiivide täitmisel.

Raadiospordisektsiooni esimees IVO KIBUSPUU kõneles, et arvuliselt väike sektsioon tegeleb põhiliselt raadioamatöörismiga. Praegu on raadioamatööre 14. Osaletud on vabariiklikel, üleliidulistel ja rahvusvahelistelgi võistlustel. Ehitatakse ruume kollektiivse amatöörraadiaojaama avamiseks. Selles abistab tublisti KEK.

Emmaste kooli direktor KAUL KIKAS ütles ALMAVÜ algorganisatsioonist õpetajatele suurt abi

olevat. See aitab poiste huviseid paremini rakendada. Ta soovis, et paraneks tehniliste spordivahenditega varustamine.

Motospordiaktivist VALDO LEIVALT kõneles motospordi arenguvõimalustest.

ELKNÜ Hiiumaa Rajoonikomitee esimene sekretär Tõnu ERK pühendas oma sõnavõtu komsomolialgorganisatsioonide ja ALMAVÜ koostööle. Ta märkis, et mõlemad ühingud peavad tegelema sõjalis-patriootliku kasvatustööga ja selles on nende ühingute otsesed kokkupuutepunktid. Tihedaks on sidemed muutunud just viimasel ajal. ALMAVÜ rajoonikomiteelt oodatakse abi sõjalis-sportlike mängude «Põuavälg» ja «Kotkapoeg» läbiviimisel.

EKP Hiiumaa Rajoonikomitee sekretär PILLE VOOLE ütles, et riigikaitseühingu ridades kasv näitab selle populaarsuse suurenemist. Häid saavutusi on tehnikaspordialade viljelemisel.

Sõnavõtja rõhutas, et tegevus algorganisatsioonides vajab edaspidi läbimõeldumat planeerimist. Rohkem tähelepanu tuleb pöörata näitagitatsioonile, et tegevus kajastuks sõnas ja pildis. Tihe nema peaksid sidemed ALMAVÜ algorganisatsioonide ja parteiorganisatsioonide vahel. Kõneleja arvates on ALMAVÜ tegevus viimasel ajal eriti hoogustunud ja sellel hool ei tohi lasta raugeda.

Konverentsil viibis ja esines sõnavõttuga ALMAVÜ Eesti NSV Keskkomitee Vabariikliku Tehnika-Spordiklubi ülem JAAK KEEMANN.

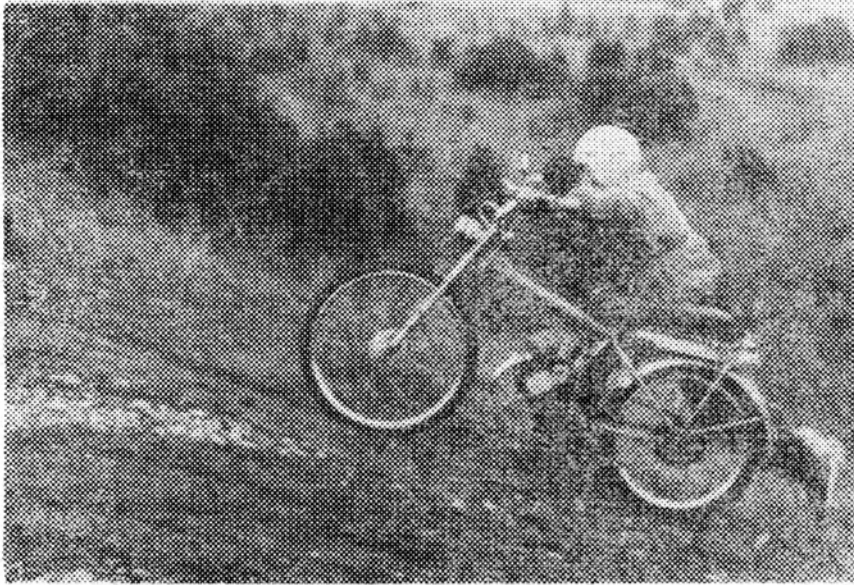
Võeti vastu asjakohane otsus. Valiti uus rajoonikomitee ja revisjonikomisjon.

ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee I pleenumil valiti esimeheks LIIVI VÕSA.

Lembit KONRAD

## NÕUKOGUDE HIUMAA

11. jaanuar 1983



## TAAS KROSSIRAJAL

Nüüd võib kindlasti öelda, et mootorrattasport on meie saarel jalgu alla saamas. Ja seda tänu väsimatutele eestvedajatele.

Pühapäeval peeti Rehemäel järjekordsed võistlused. Rajale tulid end ja masinaid proovima väsimatud hinged, südamega motosporti juures olijad. Ei heidutanud neid ei vihm, ei jahedus.

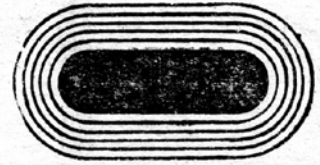
Võisteldi kolmes masinaklassis — kuni 50-kuubikulised mootorjalgrattad, sama mootorimahuga mopeedid ja kuni 500-kuubikulised spetsiaalkrossirattad.

Kõigil tuli teha kaks sõitu, mille tulemused summeeriti. Ega

sõit kerge olnud, sest maa oli pehme ja lõpuks muutus rada lausa porimülkaks. Sõidu lõpetanud võis vaevalt ära tunda, sest nii paksult olid nad poriga koos. Kõik see aga ei heidutanud võistlejaid, kes tegid toredat sõitu.

Mootorjalgratatest tuli esimeseks esmakordselt võistelnud Palade kooli õpilane Taimo Juhe, kes läbis kontrollaja kestel 29 ringi. Järgnesid Lauka kooli poiss Viljar Padu ja keskkooli õpilane Mihkel Karjamaa.

Mopeedidel näitas paremust Palade kooli õpilane Atsi Pere



sport \* sport

26 läbitud ringiga, talle järgnesid sama kooli poiss Taavi Saarnak ja Üllar Leppmets Lauka koolist.

Spetsiaalkrossirattastel oli võidukas Urmas Saarnak 56 ringiga (28 ringi esimeses ja 28 ringi teises sõidus). Teisele kohale tuli Ants Saarnak 52 ringiga (27; 25) ja kolmandaks esimest korda võistelnud Viljam Heinma 47 ringiga (24; 23).

Rajameistriks oli seekord Oleg Degtjov, peakohtunikuna tegutses Erkki Orunuk.

Kuigi ilm võistluste lõpul halvemat näopoolt näitas, ei teinud pealtvaatajad sellest väljagi ja üle 500 inimese jälgis pingsat võistlust lõpuni.

Seekordsed võistlused olid selle aasta tehnikaspordiürituste toredaks alustuseks. Ühtlasi ka treeningvõistlusteks 22. jaanuaril Viljandi rajoonis Holstre-Nõmmel toimuvateks Eesti NSV VI võistkondlikeks talimotokrossi karikavõistlusteks ja esivõistlusteks.

Leonid SPASSOV

**PILDIL** hetk motokrossilt, kus rajal on abimootoriga jalgratas.

Peeter Salini foto



# Krossipoiste vabariiklik debüüt

22. jaanuaril peeti Viljandi rajoonis Holstre-Nõmme krossirajal Eesti NSV VI võistkondlikud talimotokrossi karikavõistlused ja esivõistlused. Sinna sõitsid kogemusi saama meie noored krossipoisid Atsi Pere ja Taavi Saarnak Palade koolist, Allan Sinijärv ja Mihkel Karjamaa kesk-koolist ning Üllar Lepmets Laukalt. Nead võistlesid kuni 50-kuupsentimeetrise silindrimahuga mopeedide klassis. Rajale asus 77 võistlejat. Stardis läks kõige

paremini Taavi Saarnakil, kes pääses rajale seitsmendana. Allan Sinijärv pidi rikke tõttu katkestama. Mihkel Karjamaa masinal purunes enne võistlusi käigukast ja ta läbis püsivust säilitades raja esimese käiguga. Üldse tuli selles klassis sõita 45 minutit.

Nagu ütles poistega kaasas olnud Valdo Leivalt, oli rada raske rohke lume, tuisu ja järskude tõusude-languste tõttu. Aga poiste sõiduga võib esimese korra kohta vabariiklikel võistlustel igati rahule jääda.

**Leonid SPASSOV**

25. jaanuar 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 11 lk 4

## Vastlakross

13. veebruaril kell 12.30 algab Rehemäel mootorratturite VASTLAKROSS. Mandaatkomisjon hakkab võistluspaigas tööle kell 11.

10. veebruar 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 18 lk 4

# KART, KARDI, KARDIGA...

Ma olen kuulnud, et Kärda poisid autode kallal nokitsevad ja «stiidi» olete teie. Ehk räägite sellest lähemalt?

Asi sai alguse sellest, et auto- baas sai endale kolm karti. Mõnd see asi natuke huvitab ja kui siis sügisel pioneeride maja kutsus üles kardiringi rajama, olin kohe nõus. Koos käib paarkümmend V-VII klassi tehnikahuvilist poissi. Mõni laisem on välja langenud, teised jälle juurde tulnud. Ega me kõiki soovijaid saagi vastu võtta, mõnele peame ütlema: kasva veel! Kardi istet ei tohi liigutada ja nii ei saa väiksemaid mehehakatisi esialgu vastu võtta: sõitja ja sõiduk peavad kokku sobima.

**Kus te siis koos käite? Ja kui sageli?**

Peamiselt käime koos pühapäeviti Sæde tänava ühiselamu juures, kus kardid varju all. Seal põhiliselt muterdame ja puutime. Vigursõiduks lubas autorinspeksioon meile nõudlavalavahetusele Nõukogude tänava ümbruse muuks liikluseks sulgeda. Eks me kevadepoole hakkagi seal harjutama, praegu seame autod tipp-

topp. Põlis treeningisõitu ja võistlusi aga me enne ei saa korraldada, kui valmib KEK-i lubatud kardirada. Varem käisime koos ka teisipäeviti pioneeride majas, siis õppisime teooriat — kardiehitust, ohutustehnikat ja liikluseeskirju. Nüüd oleme läinud üle praktikale. Ega kõigile poistele ühest korrast nädalas aita. Mõned entusiastid, kes ähmal elavad, käivad üsna iga päev vaatamas, kas saab midagi nokitseda.

**Kas muresid ka on?**

Küllaga. Sellestasemast nokitsemisest tuleneb neid juba üksjagu. Jälle see krooniline häda: pole tagavaraosi. Just algajatel on raske. Kui ringis juba viinud võidusõitjad, saab ka üsna kergemini. Aga just algajatel juhtub rohkem viperusi, eriti kuluvad oskamatud sõiduga kuni mid. ALMAVU saab meid vähe aidata; ise vaatan, kust midagi saan muretseda ja poisid panevad tutvuseid mängu (äraseleta- tult: kutsuvad isad-vanaisad osadejaht appi). Muret teeb ka see, et me pole saanud veel võistlusmäärustikku. Detsembris kutsuti kardiringide entusiastid Tallinna



**PILDIL:** kardiringi poisid tegevuses, paremal juhendaja Heido Kattel.

Endel Saare foto

seal just hästi ei läinud. Märtsis läheme jälle võistlema. Üritame ikka meistri nime välja teenida. Leiba aga teenin autohaasis TKO-lukksepana. See on pariku rohkem paberitöö — tuleb kontrollida, et ükski tehniliselt korrast ära auto värvast välja ei pääseks, et juhid oleksid rooli taga komes ja dokumendid tipp-topp. Vahel teeb kadedaksi — tahaks nende asemel sõitu minna, olen seda tööd teinud ja see meeldis rohkem.

Kaks päeva nädalas — teisipäev ja laupäev — kuluvad kaugõppekoolis. Opin seal IX klassis. Arvestused on siiani hästi läinud, matemaatikas olen natuke võlgu ka. Ja keemiaga tuleb kõvasti rabelda. Programm on sellest ajast, kui kunagi VIII klassi lõpetasin, kõvasti muutunud ja tüht-teist olen vahepealse 10 aastaga ära unustanud. Ka ununenud meeldetuletamine röövib aega.

Hea on see, et meie klassi poisid on tublid, puüavad korraldada kult kohal käia. Naisterahvastel tuleb rohkem puudumisi. ette, aga mõnel on need väikese lapse pärast paratamatud. Tahaks ikka lõputunnistuseni edasi püüda.

**Juttu ajasid Heido Kattel ja Tiia Pauska**

kus tuleb veomasinatel jääraja võistlus, loodame pärast seda ka ise oma kartidega jääsõitu proovida. Kindlasti tahame sõita mandrile kardivõistlustele, esialgu küll pealtvaatajana. Noh, ja võistlusmäärustiku peame ikka endale muretsema ja selgeks saama ning eksamid sooritama, et ka ise võistelda saaks. Kui ainult KEK kardiraja valmis teeks!

**Aga kardiringi juhtimine ei hõlma ju kogu teie tegevust?**

Isa olen ma meistrikandidaad autorallis, sõidan koos vennaga. Hiljuti käisime Lätis võistlemas, vaatamas. Ja kui lähemas tulevi-

**Missugused on kardiringi tulevikuplaanid?**

Käia hästi palju motovõistlusi vaatamas. Ja kui lähemas tulevi-

## Autod jäärajal

Laupäeval, 26. veebruaril toimuvad Salinõmme lähistel Hiiumaa rajooni meistrivõistlused sõidu- ja veoautode jäärajasõidus. Mandaatkomisjon töötab võistluspaigas kella 8.30—9.15. Võistlused algavad kell 9.30. Võistelda on lubatud kõigil, kel on kaasas juhiluba, elukindlustuspoliis 1000 rublale ja 2 rubla osavõtumaksu tasumiseks. Autode eriettevalmistust ei nõuta ja ühel autol võib võistelda kuni kolm võistlejat. Eraautojuhtidelt osavõtumaksu ei võeta. Järgusportlastel palutakse kindlasti kaasa võtta ka järgupilet. Võistkondlikku arvestust peetakse nende võistlejate kohta, kes on enne võistlust registreerinud võistkonna, milles on kolm liiget, kellest

kahe parema tulemus läheb arvesse.

Samal ajal viiakse läbi ka võistlus sõiduautode slaalomis, millest oodatakse eraautode suurt osavõttu. Mõlemal alal on võimalik täita spordijärgu nõudeid.

Pealtvaatajad saavad võistluspaika sõiduks kasutada organisaatori autobussi, mis väljub Kärdlast Võidu väljakult kell 9 ja sõidab tagasi pärast võistluste lõppu orienteerivalt kell 15. Võistluste jälgimine on tasuline (30 kopikat, koos bussi kasutamisega 50 kopikat).

Täiendavaid teateid saab telefonil 986-51 või 914-54.

Kohtumiseni jääl!

**Mati ELLER**

# Homme on Rehemäel lahtised karikavõistlused MOTOKROSSIS

Võistluste pidulik avamine koos osavõtjate defileega on 3. aprillil kell 10.30 Võidu väljakul.

Rehemäel on võistluste algus kell 12.45.

Võitjate autasustamine ja võistluste lõpetamine on kell 19.

## Tere tulemast!

Pühapäev kujuneb Hiiumaal omamoodi suursündmuseks. Rehemäe ootab esmakordselt võistlusrajale nii arvukalt motosportlasi vabariigi paljudest rajoonidest ja linnadest. Arvata võib, et pealtvaatajaistki puudust ei tule.

Hiiumaal tegeldi motosportiga aastatel 1960—1968 väikeste tõusude ja mõõnadega. 1962. a. peeti Lubjaahjumäel isegi maha vabariigi meistrivõistluste etapp. 60. aastate motosportlastena olid rajoonis tuntud Endel Pajur, Ülo Prants, Ants Tehvand, Avo Paulus, Otto Mägi, Viktor Edasi, Rein Markus. Naistest tegid kaasa Aili Pajur ja Anne Kibuspuu. Organisaatoritena tegutsesid Taavi Hanikat, Hillar Eller, Paul Mikk, Kaljo Abel, Elmar Lepp, Mati Eller.

Pärast 14-aastast vaheaega katsetati taas 1982. aastal Rehemäel. Avakrossil osales paarikümmend motosportlast, külalisvõistlejatena startis kolm meest Tallinna Pioneeride- ja Koolinoorte Paleest. Pealtvaatajaid oli üle tuhande. Suur huvi motosporti vastu innustas ka organisaatoreid ja homme kross on Rehemäel juba viies. Motospordi taaslustamisele on eriti kaasa aidanud Urmas Saarnak, Valdo Leivalt ja Oleg Degtjov. Pidevalt motosportiga tegelejaid on paarikümmend. Üsna agaralt tegutsetakse Putkaste Sovhoostehnikumis. Tänavu osalesid Hiiumaa noormehed juba vabariiklikel krossidel Holstre-Nõmmel ja Meegomäel.

Homsele Rehemäe krossile on end registreerinud 243 võistlejat 16 motoklubist. Ootame külalisi Tallinnast, Pärnust, Türi, Paide, Põlvast, Haapsalust, Viljandist, Valgast, Rakverest. Koos külalistega näete rajal kihutamas ka oma rajooni sportlasi.

Masinaklasside järgi on registreerinud võistlejaid järgmiselt.

Poisid — 50 cm<sup>3</sup> I grupis (12—13-a.) 23 osavõtjat, poisid — 50 cm<sup>3</sup> II grupis (14—15-a.) 62 osavõtjat. Mehed — 250 cm<sup>3</sup> 51 osavõtjat, mehed — 350 cm<sup>3</sup> 27 osavõtjat, külgvankriga 650 cm<sup>3</sup> 43 masinat.

Osaleb 57 meistersportlast ja meistr kandidaati.

Selline suurvõistlus on saarel esmakordne ja nõuab head organiseeritust. Võistluste õnnestumiseks on vaja nii võistlejate kui ka pealtvaatajate äärmist distsiplineeritust. On palve, et pealtvaatajad ei tuleks rajale liiga lähedale, ei ületaks rada võistluste ajal ja hoiaks ka oma järeltulijail silma peal. Korrapidajate ja kohtunike korraldusi palume kohe täita.

Toredat võistluspäeva!

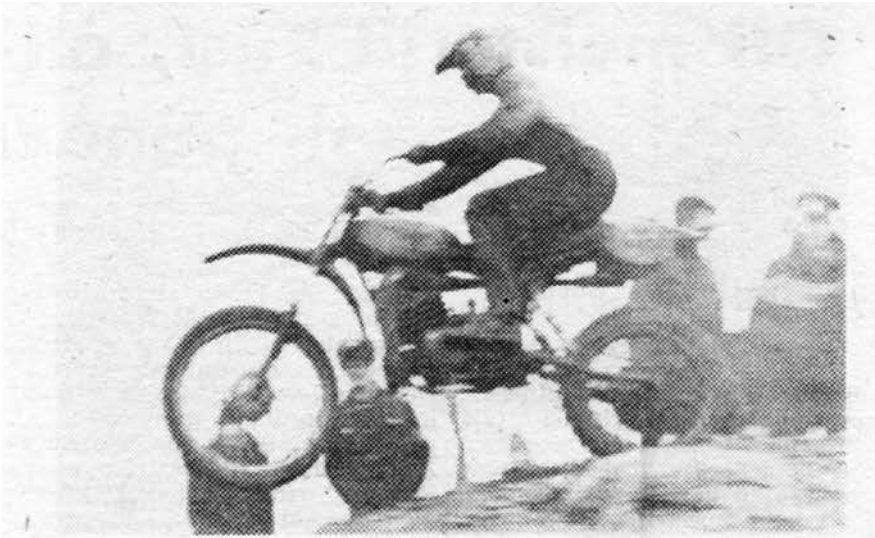
Võistluste orgkomitee

## Liiklus krossi ajal

Autode parkimine on keelatud Võidu väljakul ja Põllu tänaval kella 10—20 ning Rehemäe teel võistlusraja poolel samuti kella 10—20.

Võistluste avamise ajal kella 10—11 on liiklus suletud Võidu väljakul ja Põllu tänaval ning Sadama tänava ja Võidu tänava lõigul, mis jääb Posti tänava ja Võidu väljaku vahele.

Kella 10—20 on liikluseks suletud Rehemäe tee lõik Heltermaa maanteest kuni KEK-i juures lõppeva Põllu tänavani.



Kahesaja viiekümne kuubikuliste masinate sõidu ajal võis näha üsna ilusaid hüppeid.

## Oli meisterlikkust, oli pori, oli põnevust

Kes eelmisel pühapäeval ilma kapriise paljaks ei pidanud ja sammud Rehemäele seadsid, ei kahetsenud seal veedetud tunde. Lennunduse ja kosmonautika päevale pühendatud lahtised individuaalkarikavõistlused motokrossis olid kokku toonud arvukalt võistlejaid. Ühtekokku rivistus pidulikule avamisele sada seitsekümmend võistlejat. Niisugust motovõistlejate arvu pole nähtud isegi kuuekümnendate aastate alguses, mil elavalt motosporti harrastati. Nii ütles oma tervitussõnavõtus ka partei rajoonikomitee esimene sekretär Hillar Eller.

Rehemägi oma vahelduva pinnavormiga sobib hästi krossirajaks, võib-olla et järske tõuse ja langusi võiks rohkem olla. Seakordseteks võistlusteks tehti uus rada, mille pikkuseks sai 2250 meetrit. Võistlejad Tallinnast, Pärnust, Põlvast, Haapsalust, Paidest, Nuiast, Türilt, Väike-Maarjast, Olustverest, Koselt, Sakust, meie omadest rääkimata, jäid rajaga rahule. Informaatorina töötanud T. Kaldmäe ütles, et kuivaj ajal peaks sellel rajal päris mõnus sõita olema.

Esimesena asusid starti nooremad poisid kuni viiekümnekuubikuliste ratastega. Need ei olnud mingid põrrid, vaid ikka krossirattad, millega head sõitu sai näidata. Seda kolmteist starti asunud ka näitasid. Mõned poisid pidid rikete tõttu üsna varsti katkestama ja nii tuli sõidu ajal rajalt ära neli masinat. Ei saa öelda, et sõit oleks kergete killast olnud, aga poisid näitasid, mis puust nad tehtud ja pidasid

vastu. Esikohale tuli Marek Kuusik tehnikaspordiklubist «Tallept», järgnesid Põlva poiss Juku Saar ja Karel Kontus Pärnu «Kajakast». Meie poistest võistles ainsana Atsi Pere ja tuli viiendaks. Selle tulemusega võib tugevas konkurentsisis täiesti rahule jääda.

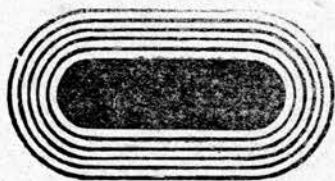
Vanemate poiste hulgas oli üles antud küll kolmkümmend kaheksa nime, kuid masinarikete tõttu ei startinud kuusteist rattast. Kolmteist võistlejat katkestasid. Ilmselt oli rada siiski vihmast niivõrd raskeks muutunud, et rattad vastu ei pidanud. Poiste kohta seda küll öelda ei saanud, sest kõik näitasid rajal vastupidavust ja oskusi. Tallinna Pioneeride ja Koolinoorte Palee poiss Janek Themast võitis esikoha oma klubikaaslase Peeter Möllitsa ees, jättes Tallinna Tehnikaspordiklubi «Võit» võistleja Kaupo Põderi kolmandaks. Meie Üllar Leppmets jäi viiendaks ja Kalvi Sülla üheksandaks.

Meie poiste sõit näitas, et motosportlaste järelkasv on olemas, peaks ainult tahtmist ja jaksu jätkuma. Küllap siis ka meisterlikkus tuleb.

Stardist hakkas kostma juba päris tugevat ja bassihäälesemat põrinat. Rajale valmistusid sõiema kahesaja viiekümne kuubikulised krossirattad. Stardijoonelt kihutas rajale võitu püüdma kakskümmend kaheksa masinat. Kõrvulukustav mürin ja ülestuiskav poripilv andsid põhjust oodata põnevat ja rebimistihedat

(Järg 4. lk.)

# Oli meisterlikkust, oli oli põnev



sport \* sport

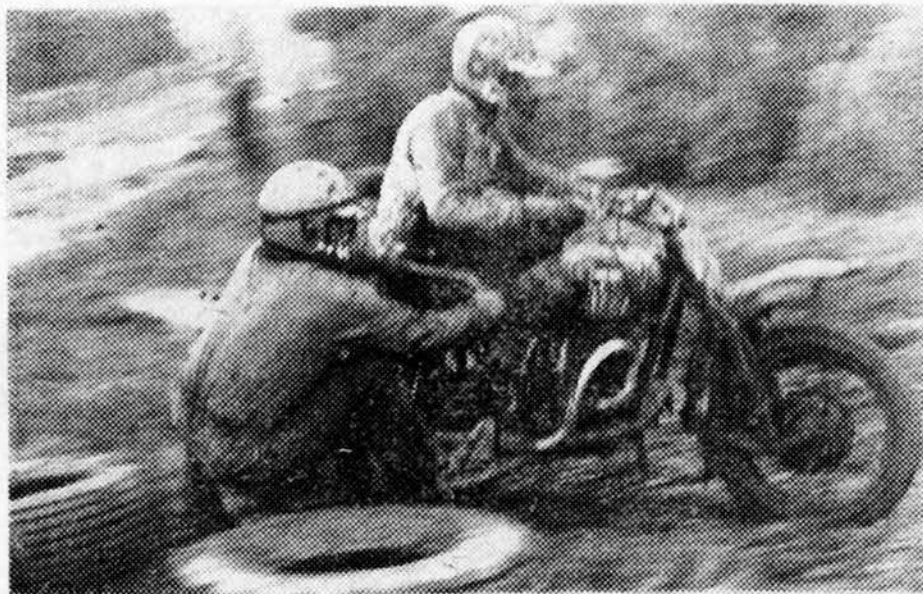
(3. lk. järg)

võistlust. Nii see tegelikult ka oli, sest juba esimeselt ringilt tulid võrdlemisi tihedalt üksteise kannul üleni porised mehed. Nägude asemel olid üksnes porikamakad. Pani üsna imestama, kuidas mehed veel sõita nägid. Selles sõidus tegi kaasa ka vabariigi meister, meistersportlane Raul Sinimaa «Talleptist». Teda oodatigi meeste etteotsa. Kuid esialgu juhtisid hoopis meistersportlane Jaan Rohula ja Aivar Rüüt Türiilt. Aga alates viiendast ringist surus Raul Sinimaa end ette ja tema kannul püsisid lõpuni kaks türiilast, kes omavahel rebisid. Seitsmeteistkümnendal ringil läks Aivar Rüüt Jaan Rohulast mööda ja nii ka lõpetati. Kolmteist masinat katkestasid; ühel masinal jooksis pidur peale, nii et sellelt isegi kumm maha tuli; mõnel rattal purunesid ketid. Rada oli pehmeks muutunud, sest hulk raskeid masinaid ja vihm tegid ikka oma töö. Meie meestest startis ainsana Urmas Saarnak, kellel on praegu vaid teine spordijärk. Juba lõpuni sõitmine sellises meisterlikus konkurent-

sis on omaette saavutus, aga sellele lisab kaalu igati rahuldav kümnes koht.

Nüüd aga kostis stardikoridorist juba päris madalat «krossimuusikat». Häält tegi viisteist kolmesaja viiekümnest ratast. Nende rajale sööstmine, paari meetri kõrgune poripilv taga, pani silmad elevil vaatama. Meie Ants Saarnak rühkis teiste seas. Esimeselt ringilt tuli ta kümmandana ja seal püsis ta kaks ringi. Liidri kohale asusid kohe meistrandidaat Juhan Tammik Haapsalu «Jõust» ja meistersportlane Tiit Kuusk ning meistersportlane Ilmar Roots Pärnu «Kajakast». Nemad omavahel rebisidki. Seitsmendal ringil pidi Ilmar Roots katkestama ja konkurentsi lülitusid Aleksander Adamson Väike-Maarjast ning meie Ants Saarnak. Kolmanda järgu sportlase Ants Saarnaki järjekindel tore sõit tõi ta finišisse kolmandana, Enne lõpetasid Tiit Kuusk ja Juhan Tammik. Hiidlase sõit väärrib vägevast hurraahüüdu. Nii tugevas konkurentsis ikkagi kolmas koht! Ja rada oli juba porisupiks muutunud. Seda näitab ka pilt meie Viljam Heinmast, kes selles sõidus kümnendal ringil katkestama oli sunnitud.

Stardist kostis ähvardavalt madal urin, sest läbematult ootasid



# pori, ust

Putkaste sov-  
hoostehnikumi  
võistleja Viljam  
Heinma pärast  
sõitu.



Päeva naelaks  
oli külgkorviga  
mootorrattaste  
sõit.



rajale kihutamise luba kuuesaja viiekümne kuubikulised külgvankriga mootorrattad. Neid oli kakskümmend kuus, nende hulgas Urmas Saarnak ja Ivo Põitel paaris.

Oi, mis stardilipu langetamisel lahti läks! Kõrvulukustava lõrinaga söötsid mitme meetri kõrgust poripilve maha jättes võimsad masinad. See oli tõepoolest vaimustav pilt, kus kahe mehe koostööst olenes ju kõik. Ja see koostöö paistis tore olevat. Püdel rada aga neelas masinate rattaid puhuti rummuni. Isegi võimsa mootori võttis vinguma. Aga mehed ja masinad tahtsid vastu pidada ja suuremalt jaolt pidasidki. Rajalt tuli sõidu ajal ära kümme masinat.

Esikoha said väikemaarjalased meistersportlane Kalev Eesmäe ja meistr kandidaat Viktor Adamson. Türi lased Harri Saaliste ja Riho Roosvee olid kannul, jättes kolmandaks Nuia mehed Aksel Linde ja Henn Neeringu. Meie teise järgu mehed jäid viieteistkümnendaks.

Rohkearvuline pealtvaatajaskond jäi vaatepildiga väga rahule. Peakohtunik Jaak Müür oli korraldusega igati nõus ja tänas korraldajaid ning kohtunikke. Nüüd jääb üle oodata järgmisi võistlusi, sest nii suur jõukatsumine tõi kogemusi. Meie motosportlased said meisterlikkust juurde.

**Leonid SPASSOV**



Ülemisel pildil on hetk viimaselt suurte krossivõistlustelt. Foto autor on Endel Saar.

Alumisel pildil on krossisõidus tavaline hüpe. Pildistas Valdek Püüa.





KIIRUSKATSE.

Peeter Salini foto

11. juuni 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 68 lk 4

## Tulge nädalavahetusel Rehemäele!

Nädalavahetusel kaigub Rehemäel taas mootorimürin: peetakse Hiiumaa lahtised karikavõistlused motokrossis. Kui kevadisel krossil said kõik vaatajad tore elamuse ja nägid, kuidas mehed ja masinad poriga rinnutsi olid, siis seekordne on nauditav just suuremate kiiruste ja loomulikult ka meisterlikkuse poolest: kõva rada annab ju võimaluse suuremateks kiirusteks.

Võistlusteks on registreerunud 318 võistlejat. Poiste kuni 50 cm<sup>3</sup> klassis läheb rajale 77 poissi, noorte 125 klassis on end üles andnud 20, meeste 125 cm<sup>3</sup> 21, 250 cm<sup>3</sup> 32,

350 cm<sup>3</sup> 31, 500 cm<sup>3</sup> 19 meest, 650 cm<sup>3</sup> külgvankritega klassis 28 masinat ja 1000 cm<sup>3</sup> külgvankritega ratastel 31 masinat.

Oodata on põnevat ja rebimistihedat heitlust, kuna osalevad mitmed üleliidulise ja vabariikliku nimega mehed.

Olgu juba praegu pealtvaatajatele öeldud, et kõigil tuleb alluda võistlusdistsipliinile ja rahval on lubatud olla ainult seal, kus pealtvaatajaile kohad ette näidatud.

Loodame, et võistlused kujunevad toredaiks ja kulgevad viperusteta.

**Organiseerimiskomitee**

14. juuli 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 82 lk 4

Laupäeval, 16. juulil kell 13.00 ja pühapäeval, 17. juulil  
kell 11.00 Eesti NSV 43. aastapäevale pühendatud

# MOTOKROSS

## „REHEMÄE-83“

16. juulil kell 10.30 toimub võistluste pidulik avamine  
saarte kaitse- ja vabastuslahingute monumendi juures.  
Võistluste lõpetamine samas 17. juulil kell 16.00.

16. juuli 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 83 lk 4

# Meie meeste edu — esikoht

Läinud nädalavahetusel sai meie saarel teoks suur motospordiüritus. See avati pidulikult Kärdlas saare kaitse- ja vabastuslahingute monumenti juures. Tervitussõnad lausis ja soovis toredat võistlust rajooni täitevkomitee esimees Tõnu Puusepp.

Seekordsed jõukatsumised olid Hiiumaa lahtised meeskondlikud karikavõistlused motokrossis «Rehemäe-83». Arvestust peeti masinaklassides PO-50, M-250 ja M-350.

Võistlejaid tuli 142 kahekümne kahest spordiklubist. Kõige suurema esindusega saabus Tallinna Pioneeride ja Koolinoorte Palee, kust läks võistlustulle viisteist noormeest. Arvult järgmine oma kolmeteistkümne liikmega oli meie saare esindus. Võistlejaid oli peaaegu igast meie vabariigi paigast: lisaks ülaltoodudile Valpaga, Viljandist, Pärnust, Haapsalust, Saaremaalt, Harju, Rakvere, Paide, Rapla, Põlva rajoonist ja mujalt.

Peakohtunikuna juhtis võistlust esimese kategooria kohtunik Jaak Müür. Asetäitja oli teise kategooria kohtunik Tõnu Suuster, peasekretäri ametit pidas esimese kategooria kohtunik Luule-Heigi Antõn. Üldse tegutses kolmkümmend kuus kohtunikku. Nende hea töö tagas võistluste sujuvuse ja korra.

Meie võistlustes osalejad olid enamikus kõrgest klassist: meistersportlasi kümme, meistersportlase kandidaate kaksteist, esimese järguga kolmkümmend kahekümmend üks. Viis teise järgu sportlast võistlesid poisteklassis, aastaid neil alles neliteist-kuusteist.

Sõidu avasid kõige nooremad, kel alles mõned aastad motospordilasestaazi. Nende rataste mootorikubatuur on küll väike — kuni 50 kuupsentimeetrit — kuid see ei tähenda sugugi hinnanalandust. Rajale laks nelikümneid kolm masinat. Kohe haaras liidrikohta Tallinna Pioneeride ja Koolinoorte Palee teise järgu

## «Rehemäe-83»

sportlane Peeter Möllits, teda jälgitasid lõpuni auto-motoklubi «Kalevi» värve kaitsev Veiko Tandorf, liidri klubikaaslane Janek Themas ja Marek Kuusik «Talleptist». Meie parimana oli Kalvi Sülla üheteistkümnes, Taa- vi Saarnak sai 13., Indrek Kutsar 16., Tõnu Salin 21., Jaan Pedajamägi 26. ja Üllar Leppmeis 28. koha. Sama klassi teises sõidus startis viiskümmend kolm masinat. Jällegi sai ette Peeter Möllits ja teda jälitasid samad mehed, aga viimasel ringil tegi väga toredat sõitu Janek Themas ja tuli finišisse esimesena, järgnesid Peeter Möllits ja Veiko Tandorf. Indrek Kutsar jäi 16., Atsi Pere 17., Üllar Leppmeis 20. ja Tõnu Salin 21. kohale. Kahe sõidu kokkuvõttes võitis poisteklassis Peeter Möllits, teise koha sai Janek Themas ja kolmanda Veiko Tandorf. Meie poistest oli edukaim Indrek Kutsar neliateistkümmenda kohaga, Tõnu Salin oli seitsmeteistkümnes ja Üllar Leppmeis kaheksateistkümmes. Teised meie võistlejad kaotestasid teises sõidus ja üldarvestuses kaasa rääkida ei saanud.

Noorte 125-kuubikuliste klassis meil võistlejaid ei olnud. Kahe sõidu kokkuvõttes sai kuue võistleja hulgas esikoha Arvo Järv pealinna pioneeripaleest. Võitja keskmiseks kiiruseks rajal oli 54 kilomeetrit tunnis.

Meeste 250-kuubikuliste klassis hakkas esimeses sõidus meistersportlasi kümme, meistersportlase kandidaate kahteist, esimese järguga kolmkümmend kahekümmend üks. Viis teise järgu sportlast võistlesid poisteklassis, aastaid neil alles neliteist-kuusteist.

Ants Saarnak oli selles klassis ainuke kolmanda järgu sportlasi kiiduväärt. Teises sõidus sai esikoha Ain Pentjärv, jättes seljataha Taivo Raudsepa, Raivo Reinu ja Ilmar Lehtmetsa. Ants Saarnak tuli kuuendaks. Olgu öeldud, et ta oli esimeses sõidus mõnda aega isegi viies. Kokkuvõttes sai esikoha Taivo Raudsepp, järgnesid Ain Pentjärv ja Ilmar Lehtmets. Ants Saarnak jäi tublile kuuendale kohale ja tõi meie meeskonnale väärtuslikke punkte.

Meeste 350 cm<sup>3</sup> klassis läks esimesse sõitu neliteist masinat ja lõpetas üksteist. Saare spordiaulaksid kaitsma Urmas Saarnak, Ivo Põitel, Andres Berikeman, Viljam Heinma, Urmas Vaim ja Valdek Püüa. Esimeses sõidus katkestasid Ivo Põitel ja Viljam Heinma ning konkurentsis ei kõnelnud kaasa ka Urmas Vaim.

(Järg 4. lk.)

**PILTIDEL:** all — enne starti oli masinate ümber palju uudistajaid;

paremal — meistersportlane Ain Pentjärv (keskel) näitas oma head sõiduklassi viiesajastel mootorratastel ja tuli võitjaks.



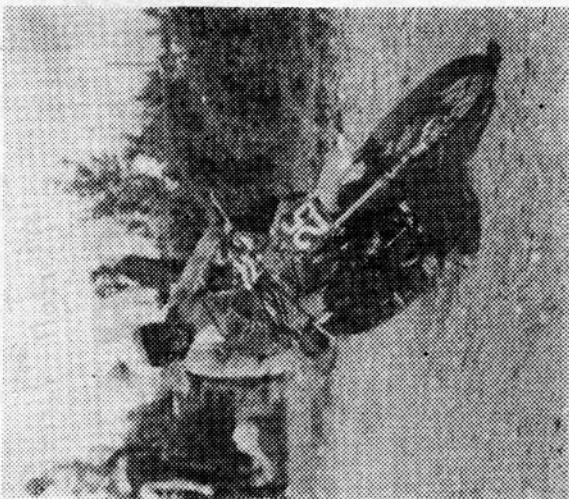
# Meie meeste edu — ESIKOHT

(3. lk järg)

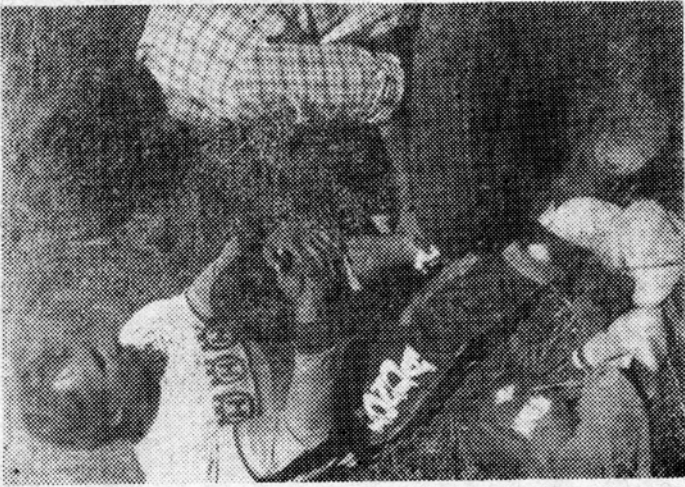
Võitis Väike-Maarja meistrivan- didaad Aleksander Adamson, järgnesid Tallinna TSK «Võit» meistersportlane Hubert Järvan ja kolmandana Urmas Saarnak. Viies oli Andres Berkeman ja kaheksas Valdek Pütü. Teises sõidus sai taas esikoha Aleksander Adamson, teine oli Urmas Saarnak ja kolmas J. Gagariin nimelise Näidisovhoosteühikumi võistleja Leo Kütt. Kokkuvõttes teiseks tuli meie publikule suurt rõõmu teinud Urmas Saarnak, kolmandaks jäi Kunda võistleja Ullar Anga, kes tuli mõlemas sõidus neljandaks. Eriõist kiitust väärib Urmas Saarnak, kes näitab võitlustest võitlusele sõidu- meisterlikkuse kasvu, ka pole liigne märkida, et tal on suuri teeneid teiste meie võistlejate treenimisel. Valdek Pütü jäi viiendaks. Andres Berkeman seisnendaks. See oli meie meeste kõige edukamaks sõiduks, ka enam punktetoovaks.

Kuuesaja viiekümnestel mootorrattatel meil sõitjaid polnud, aga huvi selle sõidu vastu oli siiski suur. Esikoha pärast pidasid heitluse Nuia EPT mehed Aksel Lind ja Tõnis Riis ning Pärnu mehed Mati Mägi ja Agu Allikivi. Punktisarvestuses tulid esimeseks siiski nuialased, jättes pärnaks teiseks ja kolmandaks Kunda mootorratturid Aare Gordejevi ja Arvo Noor- maa.

Pühapäeval oli kavas kuus



Saja kahekümne viie kuubikulistel mootorrattatel tuli esikohale Järvakandi meistersportlane Mati Tagapere.

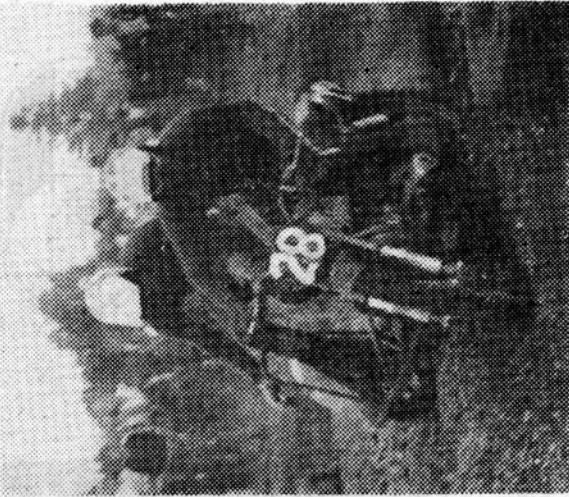


Nendes meie rajooni korviga sõitu. Meeste 500 cm<sup>3</sup> klassis lõ- võistlejad kaasa ei teinud. Suure müürnaga sõotis esimesena said rajale kuusteist klassi mehed. Esimeses sõidus läks starti kuus, teise sõidu lõpuni jõudis neli meest. Esikoha sai meistersportlane Mati Tagapere Järvakandist, järgnesid võitja klubikaaslane Heigo Andu Salundi. Meeste 500 cm<sup>3</sup> klassis lõ- petas raske sõidu kuumuses ja tolmus kuus meest. Liidriks lõpuni oli Väike-Maarja meistersportlane Ain Pentjärv. Temale pakkusid konkurentsi teisele kohale tulnud järvakandilane Kalle Kilter ja kolmandana võitja klubikaaslane Aleksander Adamson.

Võistlejatele pani punkt- kül- kolm

arvestati võistkonna kahe pa- rema tulemusi. 338 punktiga võitjale kuusteist esimest Hiiumaa meeskond. Saarnak tõi 92, Indrek Kuter 70, Valdek Pütü 69, Tõnu Salin 63 ja Ants Saarnak 44 punkti. Teise koha said Põlva EPT võistlejad 241 ja kolman- da Tallinna Pioneeri- Koolinoorte Palee 198 punktiga.

Meie krossimeeste esinemeine kiidusõnu, sest ainult kiidusõnu, suure kogemustega sportlaste konkurentsi pakkuda ja neid võistkondlikult võita on suur saavutus. Siia lisanduvad me treeneritele ja kõigile meie motospordistustele. Tänu neile võist- kõigile külalissportlastele nende treeneritele, kes ei pi- danud paljuks krossis kaasa



Kunda meistrivõitja Ilmar Leht- metsa sõit viiesajal lõppes kerge ja- lavagastusega ja arst Riho Paesüld seob parajasti hüppeliigest.

Meistersportlased Põlvast Mart Tamm ja Jüri Saan punktiga (pildil ülal) tegid toredat sõit- tu kuni tuhandekaubikuliste Urmas külgkorvidega rataste klassis. Kut- ning jäid teiseks.

Head sõnad kõigile kor- valdajatele — toredad võistlused Erti meeldejärvaks kujunes lõppakord. Eesti NSV 43. aast- tapäevale pühendatud võitlus- tele pandi punkt saare kaitse- ja vabastuslaingute monu- menti juures. Pärast pidulikku lõppsõna tulid need rohkem kui sada võistlejat nagu üks mees ja asetisid igati oma nelgiõie mälestussamba jalami- le — selle märgiks, et täna- ne põlvkond peab teerajajate ja mälestust kalliks.

Leonid SPASSOV Autori fotod

## Rallikross

13. augustil toimub Kärđlas Rehemäel järjekordse auto-spordiüritusena veoautode rallikross. Võistluste algus on kell 12. Mandaatkomisjon alustab tööd Rehemäel kell 9. Võistlus algab eelsõitudega. Nende põhjal selgitatakse välja finalistid. Finalistide omavaheliste jõukatsumiste järel selgub lõpuks Hiiumaa rajooni

lahtiste rallikrossi meistrivõistluste võitja.

Eelregistreerimiste järgi töötab tulla küllaltki huvitav võistlus, kuna oma osavõtust on teatanud üle neljakümne autosportlase kogu väbariigist.

Võistlejate nimekirja võite saada võistluste ajal piletikassadest.

Võistlusrada on treeninguteks avatud 12. augustil.

**Urmas ALEV**

11. august 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 94 lk 4

# Rallikrossil

Laupäeval said teoks Hiiumaa lahtised meistrivõistlused veoautode rallikrossis.

Pärast rajooni täitevkomitee esimehe asetäitja Mati Uduranna avasõnu heiskas võistluste lipu mullune Rehemäe krossi võitja hiidlane Hillar Lõppe. Teepervel ootas ilusasti rivis 56 masinat.

Läkski lahti. Eelsõidud. Rajal korraga neli masinat. Teha tuli kaks ringi. Esimeses eelsõidus kihutas kõige ees Kalju Vasar. Teiste eelsõitude võitjad olid Mati Koovits (Viru kolh.), Veljo Kallip (Uhtna sov.), Kalev Sinijärvi (koondis «Auto»), Silver Tammejõgi (Võru PTK), Sulev Sukles (Rapla TSK), Kaupo Virk (Viru), Jaanus Samberg (Harju KEK), Martin Rande (kalurikolh. «Oktoober»), Hannes Tiinas (Uhtna), Toivo Saar (Hiiumaa KEK), Harri Nahkur (Kaiu), Peep Piipuu (Saaremaa TSK) ja Kalle Udeküll (Viru).

Finaalsõitudele mindi eelsõitudes saavutatud aegade põhjal. Parima aja (12,28,0) sai Kaupo Virk. Järgnesid Mati Koovits, Kalle Udeküll ja meie Enn Remmelg. Teistest hiidlastest viis eessõitudes saavutatud aeg finaali Kalju Vasara, Vello Heinmetssa ja Toivo Saare. Mullune võitja Hillar Lõppe kihutas peaaegu kogu eelsõidu distantssi liidrina, kuid siis tuli äpardus, mis jättis mehe üldkokkuvõttes koguni 38. kohale. Head oskust näitasid hiidlastest ka Arvo Vannas, Heiti Kuik jt. Ühtekokku kanti võistlusprotokollis 19 hiidlase nimi. See näitab rallikrossi populaarsust meie autojuhtide hulgas.

Finaalsõidud. Jälle neljakesi kaks ringi. Nüüd oli tähtis saavutada nelja hulgas võimalikult parem koht. Nagu eeldada võis, oli ka finaalis parim Viru kolhoosi meistrikandidaat Kaupo Virk ja tuli rallikrossi individuaalses arvestuses üldvõitjaks. Et ka teine ja kolmas koht kuulusid Viru meestele Mati Koovitsale ning Kalle Udeküllile, siis oli selge, et ka võistkondlik esikoht virulastele kuulub.

Individuaalselt järgnes Viru meestele neljandana väga vapralt sõitnud Enn Remmelg. Viies oli Riivo Ilumets (Võru), kuues

Veljo Kallip (Uhtna). Võistkondlikult oli teine Uhtna kolhoos, kolmas Harju KEK. Hiidlaste võistkondadest oli viienda kohaga parim see, kuhu kuulusid Enn Remmelg, Vello Heinmetss ja Olev Vaim.

Muljed. Võib arvata, et need jäid nii osavõtjaile kui pealtvaatajaile head. Väga vilust ilmast hoolimata oli uudistajaid rohkesti. Rada oli raske, kuid huvitav, — seda tunnistasid kõik. Enamasti jäi kogu trassil kõige ette see masin, mis stardiradadelt paremini minema sai. Kuid üllatusi ja põnevaid momente võis tulla iga hetkega. Toremaid õhulende tehti nn. tankimäel. Üks mees pörutas ringi peaaegu pimesi, sest põlnud aega üleskerkinud kapotikaant kinnitada.

Eelsõitude järel pärisin muljeid Harju KEK-i võistlejalt Neeme Loobilt — tuntud laulumehe Uno Loobi pojalt, kes, muide, hiiuverd mees (hiidlase tütrepoeg).

«Rada on raske, aga huvitav,» ütles Neeme Loop. «Jõudsin finaalis. Noh, mees peab ikka vastu, peaks ainult masin ka vastu pidama...». Finaalides sõitiski Loop hästi, pürgis esimeste sekka, kuid päris lõpuks siiski juhtus midagi, mis mehe üldkokkuvõttes kümnendaks jättis.

Kas ikka tasub niiviisi masinaid lõhkuda, avaldasid mitmed pealtvaatajad oma kahtlust. Kuidas võtta. Tegelikult on hea rallikrossi spets see, kes hästi sõidab, võidab, aga seejuures ka autot ei tapa. Rajal võib paljugi juhtuda, aga masinapurustajatel on ikkagi mõni vale liigutus tehtud. Nii et hea mehe käes peab masin vapralt vastu. Ka seekord pidas just mõni masin vastu kauem kui mees: finišisse jõudnud autos päästis juht kibekähku rihmad lahti, teine mees hüppas asemele, roolis auto startidijoonele ja masin sööstis taas raskele rajale.

Pidulikult lõpetamisel jagasid võitjaile medaleid Liivi Võsa ja peakohtunik Mati Eller. Tušihelised asendas edukalt autode vilekoor.

**Valter VOOLE**

## Autoralli «Hiiu-83»

3. ja 4. detsembril korraldatakse Hiiumaal autoralli «Hiiu 83». Osavõtuks on end registreerinud vabariigi parimad, üldse 50 ekipaaži. Võistlused algavad 3. detsembril kell 17.30 Kärblast Võidu väljakult, kus korraldatakse kell 18 ka esimene kiiruskatse. Teised katsed on järgmistes kohtades ja kellaaegadel.

Lehtma—Tahkuna kella 18.15—00.15,

Malvaste teerist—Malvaste—Posti kella 18.32—00.32,

Lauka—Hüti kella 18.45—00.45,

Puski—Luidja—Pärnaku kella 18.59—00.59,

Leluselja—Lelu kella 19.24—01.24,

Männamaa—Hüti kella 19.35—01.35,

Vaemla—Allika kella 20.06—02.06.

Kõik nimetatud teelõigud suletakse üks tund enne võistluste algust ja avatakse pärast võistluse lõppu. Sel nädalal on katselõigud avatud treeninguks. Kõigil liiklejail palutakse olla nendel lõikudel eriti ettevaatlikud. Võimaluse korral püütagu nendel teedel sõita katsete kulgemise suunas.

Kõik katsed läbitakse võistluste jooksul kaks korda. Teise ringi algus Kärblast on kell 23.

Kohtunike seminar peetakse Kärbla kultuurimajas 1. detsembril kell 18. Kõigi kohtunike osavõtt vajalik. Kaasa võtta kellad.

**Mati ELLER**

29. november 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 139 lk 4

## AUTORALLI «HIIU-83»

3. ja 4. detsembril korraldatakse Hiiumaal autoralli «Hiiu 83». Osavõtuks on end registreerinud vabariigi parimad, üldse 50 ekipaaži. Võistlused algavad 3. detsembril kell 17.30 Kärblast Võidu väljakult, kus korraldatakse kell 18 ka esimene kiiruskatse. Teised katsed on järgmistes kohtades ja kellaaegadel.

Lehtma—Tahkuna kella 18.15—00.15,

Malvaste teerist—Malvaste—Posti kella 18.32—00.32,

Lauka—Hüti kella 18.45—00.45,

Puski—Luidja—Pärnaku kella 18.59—00.59,

Leluselja—Lelu kella 19.24—01.24,

Männamaa—Hüti kella 19.35—01.35,

Vaemla—Allika kella 20.06—02.06.

1. detsember 1983 Nõukogude Hiiumaa nr 140 lk 4

# Veoautode ralli

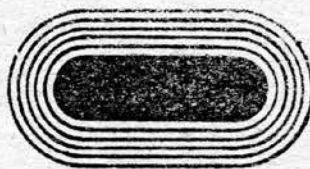
## «Hiiu-83»

Rallisõiduks kohaldatud mitmevärvilisi veoautosid võis Hiiumaa teedel kohata terve eelmise nädala vältel. Laupäeva õhtul rivistus Võidu väljakule kõik 45 starti lubatud masinat. Algamas oli suur veoautode ralli «Hiiu-83». Hea reklaam ja küllap ka elav huvi asja vastu olid kohale meelitanud hulganisti pealtvaatajaid, kelle read ei hõrenenud tiheda vihmabina ajalgi.

Rajooni täitevkomitee esimehe asetäitja, võistluste organiseerimiskomitee esimees Mati Udurand rõhutas oma avasõnas võistluste pühendatust Eesti NSV fashistlikest anastajatest vabastamise 39. aastapäevale. Peame ju praegu rohkem kui kunagi varem mõtlema meid ähvardavale sõjaohule ja tegema kõik selle vältimiseks. Nõukogude valitsuse rahuarmastava välispoliitikaga ühinevad ka kõik rallisõitjad. Selle kinnituseks viisid «Hiiu Kaluri» esindajad Mihkel Tustit ja Kaljo Vasar lillekorvi saare kaitsjate monumendi jalamile. Võistluste lipu heiskasid eelmise aasta võitjad Lembit Tammeberg ja Mati Koovits Rakvere rajooni Viru kolhoosist. Naela kummi soovinud, kuulutas peakohtunik Urmas Alev veoautode ralli «Hiiu-83» alanuks.

Anti start esimesele lisakatsele, milleks oli slaalom ümber kalatünnide siinsamas Võidu väljakul. Minutiliste intervallidega sõostsid masinad rajale. Iga kiiruskatse kulutatud sekund (nagu ka hilinemine või varemjõudmine trassil) andis ühe kaotuspunkti ekipaazi rallikontosse. Et slaalomi läbimiseks kulus aega vaid keskeltläbi poole minuti ümber, otsustas see lõpptulemuse seisukohast üsna vähe ja oli mõeldud rohkem publiku lõbustamiseks. Aga et hea algus hea meeoleolu loob (pealtvaatajate silme all pealegi!), siis püüdsid võistlejad siingi parima anda. Nagu hiljem selgus, läbis esimese katse teistest kiiremini (23 sekundiga) nr. 39 all võistelnud Rakvere EPT ekipaaz. Sugugi halb polnud aga ka meie Vaim—Tartu (nr. 35) tulemus — 25,3 sekundit.

Tunni ajaga olid väljakult startinud kõik 45 masinat. Ees



sport \* sport

ootas 301 km pikkune trass, sealhulgas 15 kiiruskatset kogupikkusega 93 km — põhiliselt kitsaid ja käänilisi metsateid.

Eelmisel õhtul mahasadanud lumi ja sellele nüüd järgnenud vihm oli trassile kohati kiilasjää peale tõmmanud. Seetõttu nõudis ringi läbimine sõitjailt peale käte-jalgade osavuse muudki. Raskeimateks, aga kindlasti ka huvitavaimateks hinnati kiiruskatseid Lehtma—Tahkuna ja Tihu—Männamaa—Hüti kitsastel, tihedalt metsaga ääristatud auklikel teelõikudel. Just neis kohdades pidi nii mõnigi ekipaaz rallile selleks korraks punkti panema. Kes löikas kurvi liialt otseks, kellele jäi puu teele ette, kes pörutas teisele otsa . . .

Esimene masin jõudis esimeselt ringilt finišisse kell 20.49 ja oli rajal seega peaaegu täpselt kolm tundi. Teisele ringile starti autobaasi juurest pool tundi enne südaööd järjekorras, mille määras esimese ringi lisakatsete paremus. Meie ekipaaz nr. 2, Mihkel Tustit ja Kaljo Vasar «Hiiu Kalurist», startis neljandana. Üldse läks teisele ringile 32 masinat. Lihtne aritmeetika näitab, et loomulik kadu esimeses ringis oli 13. Nagu arvas kohtunikekogu, panebki esimene ring taolistel võistlustel põhilise paika. Radagi on teiseks ringiks juba sisse sõidetud. Nii see tõesti oli. Distanti ülem Mati Eller leidis pärast teistkordset raja läbimist, et see oli vahepeal märksa siledamaks saanud ja ka libedat oli nüüd vaid mõnes üksikus kohas.

Veel kolm kellaringi edasi ja juba hakkasidki esimesed masinad rallit lõpetama. Autobaaasi ümbrus täitus pisitasa võistlemise lõpetanud ralliautodega, tööle hakkasid tehniline

komisjon ja võistluste sekretariaat. Esialgused tulemused riputati välja pühapäeva hommikul kell 5.00. Oli vaidlusi, kahtlemist ja protestigi, kuid lõpuks jäi õigus siiski kõrge klassiga (mitu üleliidulise kategooriaga kohtunikkude) õigusemõistjaile.

Ongi aeg teha teatavaks veoautode ralli «Hiiu-83» võitjad. Nendeks osutus ekipaaz nr. 36 — Nikolai Liukanin ja Ago Kenk Rapla Tehniliste Spordialade Klubist. Teiseks tulid nr. 59 all sõitnud Harri Nahkur ja Helmut Laskar Kaiu kolhoosist, kolmandaks aga Kalev Lain ja Avo Murakas Rakvere EPT-st (nr. 39). Hiidlastest olid viienda kohaga tublimad Olev Vaim ja Riho Tartu Putkaste Sovhoostehnikumi masinal (nr. 35). Neile järgnesid kuuendatena Urno ja Rein Kattel autobaa-sist. Aivar Salme ja Tõnis Laks tehnikakoondisest tulid 8., Kaljo Vasar ja Mihkel Tustit «Hiiu Kalurist» 14., Avo Eller ja Heiti Kuik koondisest 15. ning Peedu Pruul ja Tarmo Vesmes Emmaste kolhoosist 23. kohale. Välja toodi ka kiiruskatsete parimad. Rõõmustas, et nende hulgas oli üks hiidlaste ekipaaz. Putkaste—Vaemla lõigul oli teistest kiirem meie nr. 2 — Mihkel Tustit ja Kaljo Vasar.

Üldse lõpetas ralli 45 startinust 25, 12 võistlust alustanud hiidlaste meeskonnast aga 6. Hiidlaste nr. 15 sõitis Malvaste kurvis rajalt välja, nr. 7 teisele masinale otsa, ülejäänud katkestasid aga masinate tehniliste rikete tõttu.

Kes pealtvaatajaist pani tähele nr. 10 head sõitu, ei eksinud. Tõepoolest, see Rapla TSK ekipaaz oligi tegelikult rallil parim. Et aga tüürimehe kohal sõitis vale (mandaadis kinnitamata) mees, siis tuli tulemus tühistada. Mis teha, ka rallivõistluste eeskirjad on karmid.

Ralli «Hiiu-83» sujus suhteliselt ilusasti tänu väga paljude inimeste, asutuste ja organisatsioonide ühistele jõupingutustele. Neid, kes võistlustega otseselt — kas siis kohtuniku või julgestajatena — seotud, oli sadakond, kaudselt on see arv aga veel palju suurem.

Aitäh kõigile!

Pliiatsi-märkmikuga käis rallil  
Sirje KARMO



## Motokross

8. jaanuaril kell 12 algab Rehemäel autobaasi ALMAVÜ algorganisatsiooni eestvõttej MOTOKROSS. Mandaat alustab tööd kell 11, võistluste pidulik avamine saab teoks kell 11.30. Kell 11.45 lubatakse rajaga tutvuma.

Kavas on: I start — PO 50 cm<sup>3</sup>, II start — masinad kuni 500 cm<sup>3</sup>, III start — külgvankritega masinad 650 cm<sup>3</sup>.

7. jaanuar 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 3 lk 4

## Motokross

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 12.30 Rehemäel armee- ja sõjalaevastiku 66. aastapäevale pühendatud motokross.

Võisteldakse masinaklassis kuni 50 cm<sup>3</sup>, mehed kuni 500 cm<sup>3</sup> ja külgvankrid kuni 1000 cm<sup>3</sup>.

On oodata ka külalisvõistlejaid.

11. veebruar 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 18 lk 4

## Talimotokrossi esivõistlustelt

ALMAVÜ rajoonikomitee korraldusel sai teoks motokross, kus osales kolmkümmend kuus võistlejat. Kohalike sportlaste kõrval olid krossirajal sportlased EPA-st, Olustverest.

Poiste kuni 50-kuubikulistel masinatel läks rajale neliteist võistlejat. Esikoha sai sovhoos-technikumi õpilane Vambola Tuisk, järgnesid sama kooli õpilane Taimo Juhe ja Indrek Juhe keskkoolist.

Kuni 500-kuupsentimeetristel mootorratastel võistles kümme meest. Oma paremust näitas Urmas Saarnak, kannul Ants Saarnak. Kolmandaks tuli Aivo Oago. Kõik võistlesid sovhoos-technikumi värvides.

Külgvankritega kuni 100-kuu-

bikulistel masinatel startis seitse võistlejat. Esimestena lõpetasid Olustvere mehed Paul Kolla ja Toivo Sepp, teiseks tuli meie sovhoos-technikumi meeskond koosseisus Urmas Saarnak ja Andres Berkemann, jättes kolmandaks EPA mehed Riho Kiviseldi ja Kalmer Kongo.

**Leonid SPASSOV**

23. veebruar 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 23 lk 4

## Jäärajasõit Salinõmmes

3. märtsil toimuvad Salinõmmes Hiiumaa meistrivõistlused jäärajasõidus sõidu- ja veoautodele. Samas korraldatakse ka võistlused kartautodele ja slalom sõiduautodele.

Jäärajasõidust osavõtjatel on mandaatkomisjon Salinõmmes 3. märtsil kella 9—10. Mandaadis esitada juhiloa, elukindlustuspoliis (1000 rbl.), järgupilet (selle olemasolu korral).

Võistlejail tuleb tasuda ka 2 rubla osavõtumaksu. Isiklikel masinatel võistlejatel osavõtumaksu ei võeta.

Osa võivad võtta kõik autod, mis vastavad LE nõuetele ja mille juhiistmel on ohurihm.

Võistlused toimuvad kella 10—18.

**Organiseerimiskomitee**

## Tähelepanu, kardihuvilised!

Hiiumaa rajooni lahtised lumerajavõistlused kardispordis toimuvad Salinõmmes. Võistluste avamine 3. märtsil kell 11.30.

Võistlus on pühendatud Nõukogude armee ja sõjalaevastiku päevale. Ühtlasi püüab ALMAVÜ rajoonikomitee koos kardikomiteega populariseerida kardisporti Hiiumaa rajoonis ja välja selgitada rajooni parimaid kartingiste. Ootame aktiivset osavõttu.

**T. TÄRK,**  
kardikomitee esimees

## Mootorrattajuhi kursused

Kel on soovi saada mootorrattajuhilubade omanikuks, kutsume 5. märtsil kell 18 algavatele kursustele. Koguneda ALMAVÜ rajoonikomiteesse J. Tombi t. 1. Kaasa võtta isikut tõendav dokument.

1. märts 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 26 lk 4

## Jäärajasõit

18. märtsil algusega kell 10 korraldab Hiiumaa teedejaoskonna ALMAVÜ algorganisatsioon Salinõmmes lahtised auto-de jäärajasõiduvõistlused. Teateid saab teedejaoskonnast Vello Heinmetsalt.

13. märts 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 30 lk 4

## Kutsume jäärajale

Autospordi populariseerimiseks ja sõidumeisterlikkuse tõstmiseks otsustas teedejaoskonna ALMAVÜ algorganisatsioon; komitee koos ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee Tehnika- ja Spordiklubi autospordisektsiooniga korraldada eeloleval pühapäeval, 18. märtsil Salinõmmes lahtised autode jäärajasõiduvõistlused. Võistluste algus on kell 10, mandaatkomisjon töötab võistluspaigas kella 8.30—9.30. Mandaatkomisjonile tuleb esitada võistlusmääruste § 22 4. punktiga ette nähtud dokumendid (lähemalt juhendis).

Võistlused viiakse läbi sõidu- ja veoautodele 7., 8., 10. ja 12. masinaklassis. 7. klass — sõiduaudod mootori töömahuga kuni 1300 cm<sup>3</sup>, 8. klass — sõiduaudod kuni 1600 cm<sup>3</sup>, 10. klass — sõiduaudod M-21 ja M-24 («Volga»), 12. klass — veoautod GAZ-51 ja GAZ-52.

Autod peavad vastama liikluseeskirjade nõuetele. Eriettevalmistus ei ole vajalik, kuid autod peavad olema varustatud turvavöödega. Maastikuaudodel ei võistelda.

Sõiduaudodel võisteldakse võistkondlikult teedejaoskonna rändauhinnale, parim võistleja veoautol saab karikaomanikuks.

## Motokross

Pühapäeval, 18. märtsil algusega kell 12 toimub Hilleste päemurrus Putkaste sovhoostehnikumi korraldusel MOTO-KROSS. Mandaatkomisjon töötab võistluspaigas kella 10.30—11.30.

Võisteldakse masinaklassides: poisid kuni 50 cm<sup>3</sup> masinatel, mehed — kuni 500 cm<sup>3</sup>. Võistlustel lubatakse osaleda kõigil, olenemata spordijärgust.

## Täna ja homme Rehemäel MOTOKROSS



See pilt on tehtud eelmise aasta motokrossilt.

14. juuli 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 82 lk 1

## Jälle kostab mootorimürin

Sel nädalavahetusel saab jälle teoks meie motospordi suurüritus — Hiiumaa lahtised võistkondlikud karikavõistlused motokrossis «Rehemäe-84».

Kaks päeva võisteldakse Rehemäe krossirajal meeste ja masinate vastupidavuses. Tänavused võistlused on eelmistest tunduvalt osavõtjaterohkemad ja esindatud peaaegu kõik meie vabariigi motosportikeskused ning see nimistu sisaldab üle paarikümne motosportiklubi. Nende loetlemine läheks pikale ja seepärast ütleme, et esindatud on kõik rajoonid. Nimekamatest võistlejatest mainime Peeter Kovalit Viljandist, Raul Sinimaad «Talleptist», Valdur Oksa Koselt. Nii võiks seda nimistut pikendada poole sajani.

Organiseerimiskomisjon ütleb kõigile võistlejatele tere tulemast Hiiumaale. Olgu see tulek õnnestumisi toov ja arvame, et kaotajaid nendel võistlustel ei ke.



ole. See-eest võitma peaks igauks vähemalt võistluskogemuste poolest. Meie oma võistlejad saavad mõõtu võtta tugevamatelt ja oleksime õnnelikud, kui keegi hiidlastest võidaks.

Võistlusi juhivad peakohtunikuna vabariikliku kategooria kohtunik Jaak Müür, tema asetäitjad on hiidlased Toivo Koolmeister ja Urmas Alev. Üldse kuulub kohtunikekogu peakolleegiumi kümme kohtunikku, peale selle tegeleb võistluste korraldamisega veel suur rühm teisigi kohtunik-

Püüame teha kõik, et võistlused sujuksid. Peaks ainult ilma! Loodame ka arvukat pealtvaatajaskonda eeskätt meie oma poistele põialt hoidma.

Olge siis kõik tublid ja head rattajooksu!

Võistluste ajakava on järgmine.

14. juulil kell 11 avatakse võistlused saarte kaitselahingute monumendi juures ja seejärel liigub avaparaad läbi linna võistluspaika. Kell 13 antakse esimene start. Üldse on sel päeval kaheksa starti.

15. juulil algavad võistlused jällegi kell 11 ja antakse kokku kaheksa starti.

Võistlused lõpetatakse pidulikult kell 16.30 kaitselahingute monumendi juures.

Loodame arusaavat suhtumist ja distsipliini nii võistlejatelt kui pealtvaatajatelt.

**Organiseerimiskomisjon**

14. juuli 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 82 lk 4



## Jälle möödab, aga eks aasta pärast näe

Juba kolmandat korda sai meil teoks suurtross. Esimene on nüüd sportlaste, korraldajate ja vaatajate hulgas saanud porikrossi nime ning see peeti läinud aasta aprillis. Esimesed Hiiumaa lahtised võistkondlikud karikavõistlused motokrossis peeti möödunud aasta juulis ja nüüd siis jäid seljataha teised.

Ei hakka juttu tegema korraldusmuredest; neid ei jõuaks üles lugeda. Ent meretagususe tõttu kerkib takistusena praamisõit. Korraldajad mõistsid, et liiga suur võistlejate hulk tekitab ülevadamisel paksu verd. Kui võistlejad ise olid võrdlemisi rahuli-

kud ja ootasid nurisemata oma järke, siis teiste ootajate pahurus tõusis haripunkti. Aga olgu kuidas oli, võistlused läksid korralda ja tulevasteks jõuproovideks on mõndagi kõrva taba pandud.

Pärast võistluste pidulikku avamist saare kaitse- ja vabastuslahingute monumenti juures, kus aukartustäratavale võistlejaterivile öeldi tere tulemast ja sooviti edukat võistlemist, liikus põrsev masinaterivi võistluspaikaka — Rehemäele, kus anti aega raja proovimiseks.

Juba putitati ka rattaid, õigemini nende mootoreid ja muid mehhanisme.

«Rada on raskevõitu, kiirust eriti arendada ei saa, sest selleks sobivaid lõike vähe; pealegi pärast lühikest sirget jällegi kur-

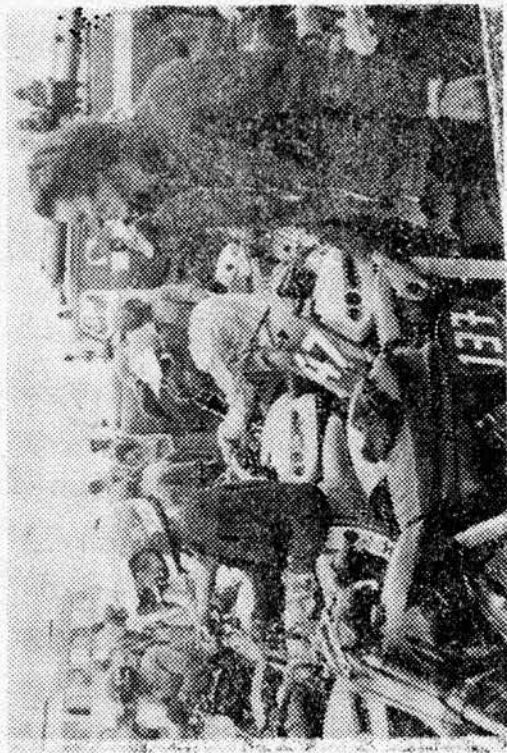
vid, tõusud, langused,» hindasid võistlejad võistluspaika.

See-eest huvitav vaadata, sest põnevaid kohti üsna mitu, oli vaatajatepoolne arvamus.

Laupäeval anti ühtekokku kümme starti. Poisteklassis oli nii palju võistlejaid, et kavandatud üks start tuli kaheks teha: esimesse läksid 1971. aastal sündinud ja nooremad, teise 1970. aastal sündinud ja vanemad. Ühtekokku tegi kaasa kuuskümend neli poissi.

Mõlemad sõidud pakkusid huvi, eriti aga just nooremate sõit, sest seal tegid kaasa ka kümne aastased hiidlased Andres Vasar ja Egon Tüür. Nende sõidukogemusedki polnud eriti suured.

Konkurentsis nad kaasa ei rääkinud, aga kaasaloõminegi on teiste



**PILDIL** esiplaanil meie motospordi hing Urmas Saarnak.

midagi väärt. Võitis kolmeteistkümneaastane Marek Kuusik le järgnesid Avo Leok Sõmerpa-Tallinna Pioneeride Paleest, kes lust, Tarvo Jürima Tallinnast. (Järg 4. lk.)



**Külgorviga mootorrataste sõidu võitjad meistersportlased Kalev Eesmäe (paremal) ja Viktor Adamson.**

**Tõnis Pass tegi tublit sõitu ja loota võib, et meisterlikkus kasvab.**

19. juuli 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 83 lk 4

# Jälle möödas, aga eks aasta pärast näe

(3. lk. järg)

Vanemas grupis tegid kaasa Jüri Kummer, Tõnis Pass ja Vambola Tuisk. Neljakümne hulgast tuli Vambola 23. ja Jüri 26. kohale. Võitis Tallinna Pioneeride Palee poiss Janek The-  
mas.

Starti kutsuti noored saja kahekümne viiestel masinatel. Seitsmeteistkümne hulgas sööstisid rajale vennad Taavi ja Ants Saarnak. Nende masinate kiirel sõidul tekkis mitmeid huvitavaid olukordi. Kui poisste väikeste võimsusega masinad ei lasknud kiirusel suureks kasvada ja oli näha, kuidas poisid tahtnuks suuremat vunki saada, siis noormehed said juba hoo sisse. Teadagi nõuab see ka paremaid oskusi. Ega meie noormehed teistele alla jäänud. Ants tuli esimeselt ringilt kaheksandana, järgmisel oli kahe võrra eespool, siis tõusis juba viiendaks, ja nii ikka jõudsalt ettepoole ning lõpetas kolmandana. Vend Taavi finišeerus kolmeteistkümneandana. Kordussõidus oli Ants kuues ja vennas üheksas. Üldkokkuvõttes sai Ants Saarnak neljanda ja Taavi üheksanda koha. See andis tubli punktipanuse võistkonna kontosse. Võitis Kaido Kaurit Saku motoklubist.

Rajaleminekuks valmistusid 250-kuubikulised masinad. Arvatavaks favoriidiks peeti meistersportlast Toivo Nikopensiust Pärnu «Kajakast». Aga temale töötasid vääriliselt sekundeerida meistersportlane Endel Haugas Kohtla-Järvelt, meistikandidaadid Tõnu Kala Nuiast, Ilmar Lehtmets Kundast ja Toivo Raudsepp Põlvast. Meilt läksid rajale Aivo Oago, Andres Berkemann ja Urmas Saarnak.

Kiirused olid märgatavalt suuremad. Sellepärast kukkus nii mõnigi võistleja. Esimeses sõidus haaras juba algusest liidripositsiooni Toivo Raudsepp, teda seiras Toivo Nikopensus. Nii nad ka lõpetasid. Kolmas oli Kalev Toom Pärnust. Aivo Oago katkestas viiendal ringil ja kuigi ta oli teises ringis kümnendal kohal, langes siiski arvestusest välja. Urmas Saarnak sõitis tublilt ja sai seitsmenda koha. Andres Berkemann lõpetas kuuteistkümneandana. Teises sõidus jäi ülesandeks saadud edu hoida. Mehed tegid küll tublit sõitu,

aga siiski viieteistkümnes ja kuuteistkümnes koht. Kurvalt läks mõnel liidril. Toivo Nikopensiusel tuli masinarikke pärast seitsmendal ringil katkestada. Liidriks tõusis kahe sõiduga Toivo Raudsepp ja tema masin pidas lõpuni vastu. Kahe sõiduga teise tulemuse sai Kalle Toom ja kolmandaks tuli Tõnu Kala Nuiast. Urmas Saarnak jäi üldkokkuvõttes kahteistkümneandaks ja Andres Berkemann hõivas neljateistkümneandana koha.

Mõne võistkonna esindajad põhjendasid katkestamisi raske rajaga, mis lõhkuvat rattaid. Teised jälle väitsid, et see rada just sellepärast huvitav ongi, et nõuab meestelt jõudu ja osavust.

Külgvankermasinate murdmaasõit pakub kahtlemata head vaatepilti. Üks mees on ikka üks mees ja siin võistleb mees masinaga. Aga kui masinal on kaks meest, rassivad nad mõlemad tsikliga ja lisaks peab omavahe-  
line koostöö tipp-topp olema.

Tohutut tolmupilve maha jättes sõitis rajale kolmkümmend kaks masinat. Meilt läksid oma võimeid proovima Lembit Leiger ja Kalle Koppel. Esimesel sõidul võtsid liidritena ohjad enda kätte ega lasknud käest Rakvere rajooni Vao auto-motoklubi võistlejad meistersportlane Kalev Eesmäe ja meistikandiaat Viktor Adamson. Meie mehed olid kangekaelsed — ei andnud alla ja surusid end päris lõpust üheksateistkümneandaks. Mitmed olid ühe või teise vea pärast katkestanud, võib-olla mõni kartis masina pärast.

Teisele sõidule läks vähem masinaid, meie meestel sitkust jätkus ja ka teisel sõidul löödi lõpuni kaasa. Eesotsas sõitsid jällegi Eesmäe—Adamson. Meie omad lõpetasid viieteistkümneandana. Kokkuvõttes võitsid vaolased, meie omad said neljateistkümneandana koha.

Pühapäevaks jäeti põhiliselt väikeste masinate stardid. Päeva juhatasid sisse mehed 125-kuubikulistel ratastel. Meil selles klassis võistlejaid ei olnud. Võitis Tõnu Luht Rakvere motoklubist «Polar».

Seevastu 350-listel lõi kaasa kaheksa meie meest. Urmas Saarnak tuli esimeses sõidus kolmandaks, Ants Saarnak seitsmendaks. Liider oli Tartu rajoo-

ni Kuuste sovhoosi võistleja meistersportlane Heldur Käki. Teises sõidus pidi Urmas Saarnak katkestama. Nii kahju, aga ega masina kapriise ette tea ja rajal võib kõike juhtuda. Mahajäämist on aga hiljem mõtetu tagasi teha püüda. Meie parimana sai kahe sõiduga neljanda koha Ants Saarnak, Andres Berkemann sai seitsmenda, Ants Kiivramees kaheksanda ja Jaan Pedajamägi kümneanda koha. Tubli punktipagas võistkonna ühiskotti.

Viiesajastel ratastel meie meestest keegi kaasa ei teinud. Paljud ei startinudki ja esikoha võttis endale Arvo Järv «Polarist».

Võistlustele pani punkti kuni tuhande kuubikuliste korvmasinate võistukihutamine, kui seda nii võib nimetada, kuna keskmine kiirus kõikus viiekümne kilomeetri ringis. Aga sellisel rajal on vist seegi kihutamine.

Meie mehi selles klassis kaasa ei teinud, aga ega see huvi vähendanud: sai vaadata tõsiste meeste tõsist tööd. Et see ikka üks tõsine töö oli, näitab see, et esimeses sõidus katkestas kolmekümne seitsmest startinust tervelt seitseteist. Esikohale sõitsid end Haapsalu võistlejad meistersportlased Juhan Tammik ja Kalev Hiie.

Võistkondlikus arvestuses läksid arvesse kahe parema võistleja tulemused poisteklassis, noorte 125-kuubikuliste, meeste 250- ja 350-kuubikuliste masinate klassis. Esikoha ja karika pälvis Põlva tehnikaspordiklubi 500 punktiga, Tallinna Pioneeride ja Koolinoorte Palee sai 488 punktiga teise koha. Kolmanda koha sai suure edumaaga neljanda koha ees Hiiumaa tehnikaspordiklubi — 437 punkti. Neljandale kohale tulnud Kuuste sovhoos sai 354 punkti. Järgnesid Pärnu «Kajakas» ja Valga rajooni Otepää sovhoos. Üldse võistles kaksikümne neli võistkonda kõigist meie vabariigi rajoonidest.

Võistluste kordaminekuks te-  
gutses kolmkümmend kuus koh-  
tunikku peakohtunik Jaak Müü-  
ri juhtimisel. Kõik nad väärivad kiitust.

Vaatajad arvasid, et üritus oli igati vaatamist väärt.

Leonid SPASSOV

## Motosportlased võistlesid edukalt

Otepääl peeti lahtised karikavõistlused motokrossis, kus osales ka Putkaste sovhoostehnikumi seitsmeliikmeline võistkond.

Poiste kuni viiekümnekuubikuliste masinate klassis tuli kuuekümne osavõtja hulgas hinnatavale kümnendale kohale Jüri Kummer. Noorte saja kahekümne viielistel sai medali ja

kolmanda koha Ants Saarnak. Meeste kolmesaja viiekümnelistel platseerus neljandaks Urmas Saarnak.

Võistkonda kuulusid veel pois- test Vambola Tuisk, Tõnis Pass ja Margus Kruusandi. Meeste kahesaja viiekümnestel võistles Andres Berkemann.

**Teo NEILER**

7. august 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 92 lk 4

## Avastart auto-orienteerumises

18. augustil 1984 toimuvad Kärđlas Hiiumaa KEK-i autoremonditöökoja juures Hiiumaa esimesed auto-orienteerumisvõistlused. Võistlused viiakse läbi nii sõidu- kui ka veoautodele, olenemata auto margist. Eriettevalmistus pole nõutav. Võistlejad nii asutuste kui ka eraautod. Autod peavad vastama liikluseeskirjade nõuetele.

Auto-orienteerumine on auto- spordiala, milles on võimalik täita edukalt spordijärgu nõudeid, seepärast palume kaasa võtta järgupilet, juhiluba, täpselt käiv kell.

Ekipaaži suurus — kaks võistlejat, võistlustrassi pikkus on umbes 80 km ja läbimisaeg 2 tundi.

Asjast huvitatuil palume kohal olla 18. augustil kell 11. Kohapeal toimub mandaat, selgitatakse võistlusmäärustikku, antakse muud informatsiooni. Küsimustega palume pöörduda telef. 9 86 51 Hiiumaa KEK-i automajandisse Mati Elleri poole.

**ALMAVÜ TSK**

9. august 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 93 lk 4



11. august 1984



See pilt on pärit juulikuus Rehemäel peetud motovõistlustelt. Esiplaanil on 23. numbri all võistelnud Ants Saarnak.

Leonid Spassovi foto

11. august 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 94 lk 4

## Veoautoralli Rehemäel

Pühapäeval, 30. septembril on veoautode rallikross «Rehemäe 84», millega tehnikaspordlaste pere tähistab Hiiumaa vabastamise 40. aastapäeva.

Registreerunud on arvukalt võistlejaid nii meilt kui mandrilt. Algas kell 12. Mandaat- ja tehniline komisjon 9–11.

**ALMAVÜ**  
Tehnika- ja Spordiklubi

22. septembert 1984 Nõukogude Hiiumaa nr 112 lk 4

# Veoautode rallikrossil

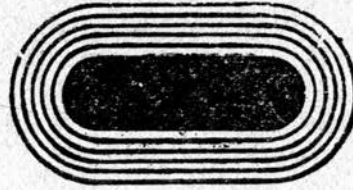
Pühapäeval, 30. septembril toimus Rehemäel veoautode rallikross «Rehemäe '84», mis oli pühendatud Hiiumaa vabastamise 40. aastapäevale.

Osavõtjaid oli üle kogu vabariigi, kokku 32 võistlejat. Registreeritud olj aga 69 võistlejat. Paljud jäid tulemata, paljud aga ei läbinud mandaatkomisjoni ja tehnilist komisjoni. Mandaatkomisjon kontrollis vajaminevaid dokumente, tehniline komisjon võistlusautode tehnilist seisukorda ja vastavust antud masinaklassile.

Võistlus oli kaheringiline, esmalt pidid kõik võistlejad tegema eelsõidu. Korraga startis neli võistlejat. Iga sõidu võitja kindlustas endale kohe koha finaali. Eelsõite oli kokku kaheksa. Ülejäänud finaalkohad — neid oli kuusteist — selgitati eelsõidu aegade järgi.

Finaalsõidud toimusid nn. trekisüsteemis: kõik võistlejad pidid omavahel läbi sõitma, kusjuures aega enam ei arvestatud, ainult kohta. Sõidu võitja sai neli punkti, teine koht kolm, kolmas kaks ja viimane ühe punkti.

Ilma ühegi kaotuseta läbis kõik finaalsõidud — neid oli igal võistlejal viis — Kaupo-Lembit Virk Tallinna Näidislinnovabrikust. Punkte oli tal kokku 20. K.-L. Virk oli teatavasti ka möödunud aasta võitja. 18 punktiga oli teine Hiiu-



sport \* sport

maa mees Hillar Lõppe. Kolmanda koha saavutas 17 punktiga Jaak Pikla Viljandi rajooni Leie kolhoosist.

Võistkondlikult saavutas esikoha ETKVL «Auto» võistkond 28 punktiga. Teine oli Harju KEK 26 punktiga ja kolmas koht läks 24 punktiga Hiiumaa ALMAVÜ TSK võistkonnale.

Teiste Hiiumaa võistlejate kohad olid järgmised:

5. Tõnu Suuster	— 14 p.
6. Tiit Männamaa	— 13 p.
10. Avo Eller	— 10 p.
15. Vello Luik	— 6 p.
16. Olev Vaim	— 4 p.
19. Arvo Vannas	— 1 p.
24. Valdeko Mäeumbaed	— —
25. Raivo Post	— —

Kalju Vasar ja Peedu Kaibald katkestasid võistluse.

Lõpetuseks tahaks võistluste organiseerimiskomitee ja võistluste kohtunikekogu poolt tänada kõiki kohtunikke ja teenindajaid, tänu kellele läks rallikross «Rehemäe '84» viperuste ja tõrgeteta korda.

Urmas ALEV

# Autoralli „Hiiumaa-84“

Eesti NSV fašistlikest okupantidest vabastamise 40. aastapäeva tähistamiseks viiakse 1. ja 2. detsembril Hiiumaal läbi autoralli «Hiiumaa-84».

Autoralli trass kulgeb liikluseks avatud tänavatel ja teedel. Trassi üldpikkus on 250,6 kilomeetrit, sealhulgas üheksa lisakatset kogupikkusega 68,1 kilomeetrit.

Ralli mandaatkomisjon töötab 1. detsembril alates kella 14 Kärddlas Kõrgessaare mnt. 45, samas toimub kell 18.45 võistluste avamine. Kell 19 suunduvad võistlusautod kolonnis stardipai-ka Võidu väljakule, teel asetatakse lilled Hiiumaa vabastajate monumendi jalamile.

Kell 19.30 antakse start esimesele autole Võidu väljakul, kusjuures samas toimub ka esimene lisavõistlus (LV-O) — slaalom. Edasi suunduvad võistlejad trassile ja teine, juba kiirusliku iseloomuga lisakatse (LV-1) on Partsis — algab Partsi teeristilt, läbib karjääri ja suundub mööda Kurgesoo teed Vilivalla—Hellamaa maanteeeni. Järgmine lisakatse (LV-2) saab stardi Tempalt ja kulgeb mööda Vahtrepa teed Suuremõisani, LV-3

algab Vaemlast, suundub mööda Vaemla—Allika—Putkaste teed ja lõpeb sovhoosi keskuse juures. Kõige pikem lisakatse — LV-4, pikkusega 19,25 km — algab Käina—Hüti tee üheteistkümnendal kilomeet- ril, pöörab Hüti Tihu järvedele viivale teele ja lõpeb Männamaal. LV-5 saab stardi Lelult ja finiš on Leemetis. Traditsioonilisel lisakatsena sees LV-6 Puski—Luidja—Pärnaku ja LV-7 Malvaste—Posti. Lisakatse LV-8 on taas Partsi—Kurgesoo teel, kusjuures organisaatorite arva- tes peaks Partsi karjääris asuva kruusapurusti juures olema üks huvitavamaid kohti pealtvaata- miseks. Ühtlasi pean vajalikuks pealtvaatajatele meelde tuletada, et Partsi karjääri autodega võist- luste ajaks sõita ei ole lubatud, need tuleb jätta kaugemale. Ku- na lisakatsetel on tegemist suur- te kiirustega ja teed võivad olla väga libedad, palume kõigil pealtvaatajail hoiduda katse- lõikudel ohutusse kaugusesse ja muidugi võistlusautosid mitte ta- kistada.

Lisakatsetel vajaliku ohutuse tagamiseks on vastavalt rajooni täitevkomitee avaldatavale kor-

raldusele teelõigud muuks liik- luseks 1. ja 2. detsembril suletud järgmiselt.

Võidu väljak Kärddlas kell 19.00—20.45, Partsi—Kurgesoo tee kella 19.30—21.30 ja kella 23.00—2. detsembri kella 01.30, Tempa—Vahtrepa—Suuremõisa kella 19.45—21.45, Vaemla—Allika—Putkas- te kella 20.00—22.00, Pihla raba—Hüti—Tihu—Männamaa kell 20.30—22.30, Lelu—Leemeti kella 20.45—23.15, Puski—Luidja—Pärnaku kella 21.00—23.30, Mal- vaste—Posti kella 21.30—24.00.

Seni on võistlustest osavõtuks registreerunud 53 ekipaži, seal- hulgas väljastpoolt meie rajooni 40.

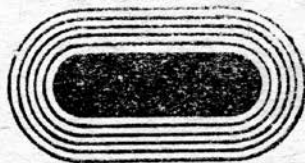
Võistlejad saavad rajadoku- mendid kätte alates 26. novemb- rist ja hakkavad kohe ka trenni- ma. Seega palume kõiki liikle- jaid eeloleval nädalal olla rajoo- ni teedel eriti tähelepanelikud, aitamaks kaasa meie kõigi ohu- tuse tagamisele.

**Vello HEINMETS,**  
rajameister

# Autoralli. Hästi läks!

Pühapäeva esimestel tundidel lõppes Hiiumaa teedel traditsiooniline autoralli «Hiiu-84». Pärast viis tundi kestnud heitlust küllaltki raskel 250-kilomeetrise rajal saabusid ralliautod finišisse Kärddlas, läbisid finišijärgse tehnilise komisjoni ja võistlejad jäid ootama tulemuste avaldamist.

Et võistluste ei olnud kerge, näitab startinud (43 ekipaaži) ja finišini jõudnud (31 ekipaaži) võistlusmasinate suhe — rallit ei suutnud ühel või teisel põhjusel lõpuni sõita 12 ekipaaži. Kogu võistluste pikkusest kokku 61 kilomeetrit moodustanud lisakatsetest olid kahtlemata raskeimad ja huvitavamad Partsi—Kurgesoo ja Pihlaraba—Hüti—Tihu—Männamaa kiiruslõigud. Viimase raskusastmest annab tunnistust kasvõi see, et kuuldavasti just sellel lisakatsel jäid raja äärde pealtvaatajaiks 5 ekipaaži. Pealtvaatajaile pakus palju huvi Partsi karjääris toimunud kiiruskatse, kus võistlejad pidid näitama suurt meisterlikkust, et mitte väikese vale juhtimisvõtte pärast kaotada



sport \* sport

võimalust rallit jätkata. Meeste meisterlikkusest annab tunnistust seegi asjaolu, et lisakatsetel asunud meditsiinitöötajail ei olnud vaja abi osutada ühelegi võistlejale. Ka tuletõrjujad ei pidanud oma operatiivsust näitama, nemadki said võistlust jälgida pealtvaatajana. Juhtus küll äpardus saarlastest ekipaažiga 39, kes tegi oma autoga tireli, kuid ise seejuures viga ei saanud. Küllap oluks lumise ja libeda raja korral selliseid juhtumeid rohkem. Seekord aga pidid mehed sõitma pehmetel teedel, mis omakorda ei luba kuigi suuri kiirusi arendada.

Kolmeteistkümnest Hiiumaa ekipaažist lõpetas selle ralli kaksteist, katkestama oli sunnitud ainult ekipaaž nr. 1. Nagu kokkuvõtete tegemisel selgus, esinesid hiidlased üldse väga tublilt — võistkondlikus arvestuses saavutas esikoha Hiiumaa ATK võistkond koosseisus ekipaaž 8 Suuster—Suuster ja ekipaaž 4 Orunuk—Vaim. Hiiumaa EPT võistkond koosseisus ekipaaž 16 Eller—Alev ja ekipaaž 27 Salme—Laks saavutas III koha. Tubli teise koha sai Rapla rajooni Valtu kolhoosi võistkond koosseisus Bortnik—Nõmmik ja Sukles—Pikkof.

Individaalarvestuses oli parim ekipaaž 8 Tõnu Suuster—Tarmo Suuster. II koha saavutas Rapla ekipaaž 21 Sukles—Pikkof, III koha ekipaaž 51 Virk—

Leinpere Harju rajoonist. Hiidlastest olid individuaalselt tublimad veej ekipaaž 16 Eller—Alev (5. koht), ekipaaž 29 Mäeumbaed—Männamaa (7. koht) ja ekipaaž 4 Orunuk—Vaim (9. koht).

Peab ära märkima esmakordselt rallil osalenud autosportlaste Laid—Tartu (13. koht) ja Post—Vara (15. koht) head esinemist. Sellistest meestest saame tubli järeikasvu Hiiumaa paljudele headele automeestele — järgusportlastele, kelle entusiasmiga me lihtsalt jääksime ilma meeldivatest sportlikest elamustest.

Autoralli «Hiiu-84» läks korda. Siinkohal tahaks tänada kõiki majandeid, kes osutasid abi rajakohtunike kaadriga komplekteerimisel ja andsid nende käsutusse masinad; samuti riiklike ja ametkondlike teede valdajaid, kelle teedel ralli kulges; kõiki, kes abistasid autoralli korraldamisel ja selle läbiviimise mõistvalt suhtusid. Eriti suuri tänusõnu ütleme võistluse läbiviimise peaaraskuse kandjatele, üleliidulise kategooria kohtunikule peakohtunik Rein Tammisele Tallinnast, vabariikliku kategooria kohtunikule peasekretär Helmut Voidile Saaremaalt, sekretärile Eha Leinassaarele Tallinnast, peakohtuniku asetäitjale Toivo Koolmeistrile, distantsi ülemale Riho Tartule, ALMAVÜ Hiiumaa Rajoonikomitee töötajatele, autobaasi juhtkonnale, Hiiumaa meditsiinitöötajatele ja tuletõrjujatele, ühiskondlikele autoinspektoreile ning kõigile teistele, kes meid nõu ja teoga sellel spordiüritusel abistasid.

Uusi meeldivaid elamusi autospordiradadel!

Organisaatorite nimel  
Vello HEINMETS